

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjszabás szerint.

Termeljünk többet.

(V. L.) A magyar zsurnalisztikának ékeztollu és az igazságot kérielhetetlenül szerető, boldog emlékü tagja Tóth Béla szállóigéinek száma szaporodott. A földművelésügyi miniszter programmszózata: termeljünk többet — rövidesen szállóigévé lett. Emlegetik a gazdákat, emlegetik a kereskedők és ebben lát egyedül orvosszert agrár és merkantilista egyaránt. Az egész világon, talán csak keleti szomszédainkat nem érve ide, többet jövedelmez a mezőgazdaság, mint nálunk. Pedig termőföldjeink évtizedek óta a legextenzivebb művelést és földuszorát kibirták. Igaz, hogy a Kaszandra jóslat évtizedek óta elhangzott. Egy nagy mezőgazdasági tudós, Cserháty Sándor már két évtizeddel előbb kijelentette, hogy ha Magyarország tanyarendszerével és a kalászosok extensív művelésével fel nem hagy. — a termőerőben kiapadhatatlannak vélt magyar Kánaán esődot mond: elmaradnak a nagy buzatermések és mutatkozni fognak az egyoldalú kalászttermelés betegségei. Sokan nem hitték a Kaszandra jóslatnak, de Jász-Nagykun-Szolnokban mutatkozott a trosgomba, a buza e nagy elősdiye, új pusztító bogár is ijesztgette a gazdákat: a hesszeni légy s valóban az egyoldalú kalászttermelés tulhajtása ijesztő mérvben mutatkozott. Cserháty mindezt végső elemzésében az alföldi tanyarendszer átkának tudja be, annak, hogy a gazda csak nyaranta tartózkodik a tanyán, télen bevonul a városba, sokszor jószágával és így a földművelés ősi elmaradottsága marad a régiben. A nyugati államok hatalmas lépést tettek a mezőgazdaság produktivitása érdekében. Bámulatosan segélyre jöttek az új és legújabb technikai találmányok, hiszen ma már még a szárazság leküzdésére is meg van az új művelési mód, mely elmősen raktározza a téli esapadékot az alsó talajban és nem engedi, hogy a tavaszi napsugarak elpárologtassák.

Nem lehetne azt mondani, hogy Magyarországon a mezőgazdasági tudás nem terjed és hogy a mezőgazdasági haladás nem volna élénk, azonban alig van szükségesebb jelző, mégis melyet a társadalom fülebe kellene kiáltani, mint az a szállóige, hogy *termeljünk többet*. Hiszen ez az óhaj magában foglalja az egész nemzettest boldogságát! Magyarországon a lakosság 70%-a foglalkozik földműveléssel és akár hogy akarjunk is ipart fejleszteni, bizonyos az, hogy az országnak jólétét a föld termése fogja még századokig biztosítani. Mi mezőgazdasági ország vagyunk, nekünk a főfigyelmet arra kell fordítanunk, hogy a föld kiteremje azokat a nagy és folyton fokozódó szükség-

leteket, melyeket igénylünk. És azt, hogy a magyar föld ki is tudja teremni és azt, hogy intenzív mezőgazdasági kultúrával hatalmas jólétet tudnánk az országban terjeszteni. — senki ebben az országban kétségbe nem vonhatja Hiszen példák vannak előttünk, most már nemesak valamely mintaszereűen vezetett nagy birtok termés-eredményeivel dobálózhatunk, hanem az országban lévő népies mintagazdaságok eredményeit is feltárhatjuk a tanulni óhajtó gazdaközönségnek.

Az bizonyos, hogy a körszellem hatalmasan megváltozott. Mi, akiknek a feje deregedik, ifjúságunkban még álmodni sem mertünk, hogy a nálunknál öregebb parasztot be lehetne vonszolni az iskolapadba, arra a kimondott célra, hogy tanuljon. És mit látunk? Azt látjuk, hogy az országban a tel folyamán 5500 gazdasági kurzust rendeztek és valamennyinek meg volt a maga hallgatósága. Ebből azt az öröndetes tanulást merítjük, hogy nemesak a mozik iránt van minálunk a nép alsó rétegében érdeklődés, hanem a gazdák is a maguk keserves tapasztalatai árán rájöttek arra, hogy a mezőgazdaságot sem lehet űzni az apáktól eltanult régi fogásokkal, hanem tanulni kell és új móddal kell az ekaszarvához nyulni, nemesak új móddal, hanem új ekével is. És ez azt jelenti, hogy a leggyyszerűbb falusi udvar se lehet ma már elmezőgazdasági gépek és eszközök nélkül.

Nem lehet eléggé jelentőségesnek tartani a földművelésügyi miniszter szálló igéjét és valóban nem tehetünk nagyobb szolgálót az országnak, mintha gyakorlati módon is képesítjük a gazdát arra, hogy termeljen többet.

Tanulságok.

Egy szál spagét.

A péksegédek sztrájkja eredménytelenségbe fult. Hogy a pékmesterek mereven elzárták követeléseik elől, azon nem esodálkozunk, mert aki figyelemmel kísérte azokat a kívánalmakat, melyeket elfogadás végett a mesterek elé terjesztettek, az meggyőződést szerezhetett magának, hogy nem valami mostoha körülmények hatása alatt fogtak a péksegédek a sztrájk fegyveréhez. Sőt a fizetésen kívül v ltak olyan feltételeik, amelyekbe a mesterek saját jól felfogott érdekeik koekázatása nélkül nem egyezhettek bele. Hyenék tartották a munkásközvetítést, mellyel sok visszaélés történt a múltban és egyoldaluan a munkások érdekét tartották szem előtt. De mindenesetre volt a követelések között olyan is, ami bizony az élelmiszer munkásainak első rangú feltétele ugy a maga, mint a közönség érdekében. Ez a tiszta, egészséges lakás és a tiszta fekvőhely, amit értesülésünk szerint a legtöbb pékmunkás nélkülözni kénytelen a munkaadó ősi felfogása miatt

A sajtó csak óvatosan foglalhat állást az ilyen mozgalmaknál, mert bár amint mondtuk, nem látjuk a munkások munkáját olyan mostolának értékelve, hogy melettük kardoskodni kötelességünknek tartottuk volna, de viszont nem akartunk eléjvágni annak az eshetőségnek, ha a mesterek mégis kielégítik egy bizonyos fokig a fizetési kívánalmaikat. De mi a közönség érdekét is szolgáljuk, melynek zsebére az ilyen sztrájkok rendszeren megoldatnak.

A sztrájknak vége van. Eredménye a segédek részére nem vezetett. A sztrájkanya feloszlatott és ma már új sőtömunkások állanak a tekő mellett míg majd ezek is sikra szállanak mestereik ellen. A régi munkások elszéledtek.

Volt azonban a sztrájknak egy befejező aktsa vasárnap. A Polgári Egyletben a szociáldemokrata párt kötelességszerűen magáévá tette a sőtömunkások ügyét és egy népgyűlés keretében tejtegették azok igazságát és a mesterek büneit.

Két dologra mutatott rá leginkább a szónok mellyel foglalkoznunk kell. Az első az, hogy élénk színekkel illusztráltak azokat a vackokat, melyeket a sőtömesterek munkásaiknak lakó és hálótanyául kijelöl. Névleg megnevezték azokat a mestereket, akiknél a szennyben, piszokban kell a segédnek laknia. Ezzel kapcsolatban a sőtöműhelyeket tette a szónok kritika tárgyává. Bemutatott egy kiflit, melyben egy avult spagét darab sült ropogósra. (Hát ez nem egészen a mester hibája, sőt a munkások legő) Hát ehhez a közönség hozzá is van szokva: sőt örül, ha csak spagétot talál a zsemlyében, mert bizony nem egyszer egyéb élő teremtmények is beleszorulnak a fehér tészta közepébe, hol a biztos halál vár rájuk. Említettek oly pékműhelyt, ahol a nyers tészta szépen kirakva olyan fal mellett van, amely nem a pékműhely közelébe való és melynek ammoniák kipárolgása nem teszi izletesebbé és kívánatosabbá a pék gyártmányait.

A másik dolog amit felemlítünk, hogy a gyűlés szónoka a rendőrség mulasztásait tette szóvá. A rendőrség szerinte a mily szigorral bánt el a sztrájkoló péklégények tanyájának feloszlásával és egynemely munkás kiutasításával, ép oly lauyhán teljesíti kötelességét a pékműhelyek tisztaságának megvizsgálásánál és a tapasztalt hiányok, bajok orvoslásánál.

Mi nem vádoljuk a rendőrséget, mi csak rámutatunk a vádra, mely őt azon a gyűlésen érte. Tudjuk, hogy az elkecsereedett ember mindent sötét szüben lát és mindenben okot lát, mely helyzet elviselhetetlenségéhez hozzájárul.

Azt azonban már nem egyszer tettük szóvá, hogy az élelmiszeri ipartelepek tisztasága mind a munkások egészségét, mind a hely kifogástalan tisztaságát illetőleg sok kívánni valót hagy maga után. Első sorban a mesterek tartoznak gondoskodni, hogy az ide vonatkozó rendeletek megtartassanak, de az ellenőrzés szigorúsága a rendőrség hatáskörébe tartozik, mely a közönség érdekét képviseli a mesterekkel szemben. Ha van, aminthogy van követelni valója a sőtöműhelyek tisztántartására vonatkozólag, akérlehetetlen szigorúságot tartjuk csak helyénvalónak.

A pénzügyi bizottság ülése.

Nagykanizsa város pénzügyi bizottsága f. hó 30-án Plihál Viktor dr. elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen a hozzáutalt ügyeket intézte el. A város már régebben meg akarta szerezni a Hunyadi utcában levő Kovácsics féla házat a hozzátartozó telekkel együtt, de a tulságosan magas ár miatt az egyezés nem jött létre. Most a tulajdonos méltányosabb árban kínálta megvételre és a pénzügyi bizottság 38 ezer K árban véleményezi a vételt, mely ha létrejön arra fog épülni az új Rozgonyi utcai toruaterem, míg a ház lakrészei egyelőre bérbeadatnak.

A városi palota üzleteinek portáljai a pénzügyi bizottságban zátonyra jutottak. Az üzlettulajdonosok oly formán voltak hajlandók a portálak költségeit törleszteni, hogy 20 évi törlesztés után azok a város tulajdonába mennek. Azonban igazat kell adnunk annak a városatyának, aki rámutatott arra, hogy amit 20 év múlva kap a város, az olyan állapotban lesz, hogy éppen újra készítheti a kirakatokot. Voltak akik szépészeti ellenvetéseket tettek, hogy a város háza csak alakjának rovására, bizonyos falpusztítások árán tudná a portálét alkalmazni. Ezért a tervet nem véleményezi, hanem a kirakati ablakokat gördülő vasfüggönyökkel fogja elláttatni.

A Szemere és a Kazinczy ut egy részének esatornázását a két ajánlattevő közül Weiss Soma cementgyárosra bizza. Egyrészt azért, mert ajánlata olcsóbb (bár az érte nyújtott csövek is gyengébbek) és mert ideiglenes esatornázásnak tekinthető ez, mert a mérnöki vélemény szerint az általános esatornázásba nem lehet hozzáilleszteni.

Napirenden volt Csigaházi Antal városi erdőmester fizetésrendezése, akinek az államsegélyből való részesedését a vármegye nem hagyta helyben. A pénzügyi bizottság Csigaházi fizetését az 1910 és 1911. évre visszamenőleg rendeztetni óhajtja és amennyiben a fellebbezés alatt álló egy a miniszteriumból jóváhagyatik, az államsegélyből különben pedig a város pénztárából fedezendőnek javasolja.

Néhaj Ney Albert adóellenőr özvegye az iránt fordult a városhoz, hogy özvegyi nyugdíját 1008 koronáról 1200 koronára emelje. A bizottság teljesítendőnek tartja a kérelmet, mert Ney Albert már 1879 előtt is a város szolgálatában állt, amikor még a város nyugdíjszabályzata életbe nem lépett, és azokat az éveket a nyugdíjbalépett ellenőrnek szolgálatába nem számították be. A nyugdíj száma és megvizsgálásánál kitűnt, hogy a bevételek 3173 K 89 fillérrel kisebbek a kiadásoknál. A nyugdíjszabályzat értelmében ennek pótlása a városi pénztár terhére esik.

A városi díjnokok, erdőőrök, rendőrök és szegődményesek drágasági pótlék iránti kérvényét a múlt évi határozat szerint teljesítendőnek javasolja.

A még el nem intézett tárgysorozatot a ma d. u. fél 6 kor kezdődő bizottsági ülésen fogják folytatólagosan elintézni.

LE DÉLICE cigaretta-
papír
cigaretta-hüvely
mindenütt kapható.

HIREK.

A hegytetőn.

Irtá: **BALÁZS JÓZSEF.**

Gyermekkorú éveimnek
Legkedvesebb emléke
Fenyvesekkel beborított
Kalvária hegyképe.

Magamban most is itt ülök
Mint gyermek hajdanában
Gyönyörködöm áhítattal
A természet bájában.

A lársonyos szép pázsitnak
Minden egyes fűszála
Emlékekkel van behintve
A tarlónak virága.

Oh gondtalan vig ifjukur
Az élet tündérkertje
Mily édes, mily kedves annak
Minden esőppnyi emléke.

A zöldelő hegyaljánban
Fekszik szülővárosom
Szülőváros közepében
Óreg tornyos templomon.

Most is mint egykor régen
Látom kicsiny házunkat
Házunknak az udvarában
Áldott, édes anyámat

Ott serénkedik a házban
A viruló kertekben
Bejárja az udvart-mezőt
Mint akkor réges-régen

Két szemembe könyesepp tödul
Szívem úgy elszorul
Gondtalan, szép ifjú élet
Soha vissza nem fordul.

— **Pünkösöd-ünnepi ájtatosságok.** A pünkösöd ünnepi rom. kath. istentisztelet-szertartások pünkösöd-vasárnapján az alsó templomban a következő sorrendben tartatnak:

Reggeli 7 órakor első szent mise.

Fél 9 órakor ünnepi gyermek mise.

Délelőtt fél 10-kor, a szentbeszéd előtt nagy szt. mise.

Utána könyörgés, evangéliumi felolvasás, és ünnepi predikáció.

A szentbeszéd végeztével plebániái déli szent mise tartatik.

Délután 3 órakor ünnepélyes litánia, ima és könyörgés.

Pünkösöd-hétfői istentiszteletek ugyanily sorrendben történnek.

— **Deák Péter szabadságon** Deák Péter rendőrkapitány f. hó 29-én Gast-inbe utazott, hol négy-heti szabadságidejét fogja tölteni.

— **Az izr. templomban** a pünkösdi ünnepek alkalmából a márv. istentiszteletek f. hó 1. és 2-án, csütörtökön és pénteken este 1/28 órakor; a muszaf. istentiszteletek pedig f. hó 2-án, pénteken d. e. 10 órakor és 3-án, szombaton d. e. 1/210 órakor fognak megkezdődni.

— **Kamarai közgyűlés.** A soproni keresk. és iparkamara május 30-án tartott közgyűlését megelőzőleg dr. Heimler rendőrfőkapitány, miniszteri kiküldött elnöklete alatt ment végbe az alakuló

gyűlés. Elnök felolvasta a miniszteri leiratot, melyben az elnökök megválasztását megerősíti. Ezek után a régi kamarát feloszlattának, az újat megalakultnak jelentvén ki, az elnökséget átadja Ulllein József kir. tanácsos megválasztott elnöknek. Tárgysorozat előtt Hieronymiról az elhunyt kereskedelmi miniszterről emlékezett meg, kinek özvegyéhez a kamara részvét-iratot intéz. Egyetlen sürgős indítványt Halvax Frigyes kamarai alelnök terjesztett a gyűlés elé, hogy az állategészségügyi törvényre vonatkozó 1904. évi min. rendelet c. és d. pontjának hatályon kívül helyezését sürge a kamara, illetőleg a rendelet oda módosítottassék, hogy a marhajárny miatt lezáró közösgyeket ezental az állatorvos véleménye alapján a járás községeiben a főszolgabíró, rend. tan. városokban a polgármester oldhassa fel. A kellő alaposággal megokolt indítvány egyhangulag elfogadtatott és pártolására a társ kamarák is felhivatnak.

— **Festménykiállítás.** Pünkösöd vasárnapján d. e. 11 órakor a régi gimnázium rajztermében jótékonycelu festménykiállítás nyílik meg. Bobai Györfly Hona urnó állítja ki festményeit, melyeket junius 11-éig naponként d. e. 10-11-ig és d. u. 3-4-ig látogathat a közönség 1 kor. belépődíj ellenében. A tisztajövődélem a Szépitő Egyesület, népkönyha és szegényház között fog egyenlően felosztani. Györflyné urnó festői kvalitása már előnyösen ismert városunk közönsége előtt. A néhány évvel ezelőtt rendezett nagyszabású amatőr kiállításon, melye tnehai Gyenes bíró rendezett, feltűnést keltettek a dilettáns művészetben messze kimagasló tehetséggel készült képek. Azért várakozással tekinthetünk a kiállítás elé és felhívjuk rá a műértő közönség figyelmét.

— **Évzáró vizsgálatok.** A felső kereskedelmi iskola III. osztályának érettségi írásbeli vizsgálati junius 1., 6., 7., 8. és 9-én; a női kereskedelmi tanfolyam írásbeli záróvizsgálati jun. 12., 13., 14-én; a felső kereskedelmi iskola szóbeli érettségi vizsgálati jun. 19. és 20-án; a női kereskedelmi iskola szóbeli záróvizsgálati jun. 21-én; a felső kereskedelmi iskola alsó osztályának vizsgálati jun. 22. és 23-án délelőtt; a középső osztályé 22. és 23-án délután lesz.

Az izr. elemi iskola 1. és 2. osztályának vizsgálati jun. 25-én délelőtt; a 3. és 4. leányosztályé 26-án d. e., a 3. és 4. fiúosztályé pedig junius 26-án d. u. lesz. A vizsgálatok a felső keresk. iskolában d. e. 8 órakor, az elemi iskolában d. e. 9. és d. u. 3 órakor kezdődnek. A nyilvános vizsgálatokon a szülőket és a tanügy barátokat szivesen látják.

— **Kosztosokról. Miniszteri körrendelet.** A kosztostartásról szerzett tapasztalatok alapján készült a vallás- és közoktatásügyi miniszternek ama rendelete is, melyet a felső kereskedelmi iskolai igazgatók és tanárok kosztostartásáról életbe léptetett. E szerint az igazgatók csak a főigazgatónál és a tanárok csak az igazgatónál való bejelentés mellett fogadhatnak el két három tanulóit kosztosul. Azonban a tanévben dec. 15-én tul már egyáltalán nem fogadhat magához egyet sem. Felső osztályú növendéket csak úgy vehetnek házukba, ha az már legalább a középső osztályban is náluk lakott.

Érdekes ítéletet hozott nemrég egy kosztosgyben a pécsi ítéltábla. Egy vidéki atya egy helybeli tanár, az akarta adni a fiát ellátásra. Az egyezés megtörtént, de a tanév első napjaiban távirattal értesítette a tanárt, hogy fiát nem adja Nagykanizsára. A magát megkárosítva látott tenár kártérítési pert indított az atya ellen, de a nagykanizsai kir. törvényszék keresetével elutasította. A tanár fellebbezte az ügyet. A pécsi ítéltábla a panaszos indokait magaeává tette és elvont haszon kártérítésében marasztalta el az alperest és a megígért havi koszt-pénz felét 5 hónapra megítelte a tanárnak.

— **Templomi ajándék.** Rosenfeld József és neje szül. Cseh Klementina urnó leányuknak Berta, Adolfinak születése alkalmából egy tórákópeny

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” cigaretta-
papírt vagy hüvelyt!

ajánúokoztak a helybeli izr. templomnak. A nehéz bordású selyem-bársony takaró dusan van aranyal hímzeve és rá az ajándékozás magyar és héber nyelvű szövege arannyal kivarva.

— **Gyári szemle.** A régi Bilisics féle téglyagyár újabb Scherz Géza és Székely Nándor mérnökök tulajdonába ment át. Az új tulajdonosok a kézi üzemből a gyári üzembé rendezik be gyárukat. Emiatt tegnap hatósági telepszemle tartott és megállapított, hogy a bejelentett üzemből ellen kifogás nem emelhető és így arra az engedély megadható.

— **Megbírságot tejhamisítók.** A budapesti vegyvizsgáló állomás véleménye alapján Bentik Ferenc dr. városi ügyész közbejöttével a nagykanizsai rendőrbatóság a május 27-én megtartott tárgyaláson következőket ítélte el: Biró Józsefnek kiskánizsai lakost nagymértékben vizezett tejárúsításért 60 K-ra; Kovács Lászlóné kismértékben főlözött tejárúsításért 30 K-ra; Milei Józsefnek (vizezett tej) 30 K-ra; Bolf Kuncis Józsefnek (vizezett tej) 25 K-ra; Sneff György Péter (kismértékben vizezett) 20 K-ra; Fülöp Györgyné (Szokol Borbála) 20 K-ra; Buncom Józsefnek (Szabó Juli) kismértékben főlözött 20; Tislér Ferencné (Kulesár Kati) — vizezett és főlözött tej — 30 K-ra; Dávidovics Józsefné (Knausz Rozsi) — csekély mért. vizezett — 20 K-ra; 20 K-ra; Tislér Lászlóné (Kulesár Rozsi) — nagyon vizezett — 60 K-ra; Gréci Péterné (Béri Juli) vasutórné 20 K-ra; Vajda Jánosné (Varga Anna) — csekély mértékben főlözött tej árúsításért 10 K-ra. Azonkívül egyenkint 8 K. vizsgálati költség megtérítésére ítélték.

— **Felhőszakadás.** Tegnap d. u. 2 órakor hirtelen felhőszakadás indult Nagykanizsára és környékére. A Szemere-utca természetesen tengert mutatott, a pincék szünlőtig teltek meg vízzel. A Rakócy-utcat az Ördögárok előntötte, egyik kis viskóból úgy kiöntötte a víz a lakókat, mint az ürgét. A csoportház lakói zilipekkel védekeznek a hasonló vízdőzén ellen, így tehát ott semmi nagyobb baleset nem ért az ürgéket, akarom mondani a lakókat. A Fő-uton a csatornát felemelte a benne folyó vizáradat. A város legelőkelőbb kavéházába is belátogatott a hirtelen jött eső. Volt a szivattyúk-nak dolga mindeffél. De haszon is hárul a városra ebből az istenitéleti időből: tiszták a gyalogjárók, az utcák és tiszták a csatornák.

— **Épülnek az Emeletes házak.** A 18 éves adómentesség mindenestre vouzóerő az emeletes házak építésére. Már régebben hírt adtunk róla, hogy a Sugár uton a Blumenschein palota mellé Rotshild Jakab dr. épít emeletes házat. Most pedig arról értesülünk, hogy a Csengery uti u. n. Blau major telkei már mind megvették és a közel jövőben a Csengery-uton emeletes, a Kisfaludi Sándor utcába pedig földszintes házakkal fog beépülni. A Csengery uti részen Balla János dr. és Weiss Jaques kereskedő fog építeni.

— **Egy asztalos balesete.** Kovács Gyulának virágzó asztalos műhelye van Boglárán. Motoros erőre berendezett gépekkel űzi mesterségét. Keddel reggel mikor műhelyébe ment, nadrágja a motoros gyalupad csavarjába akadt, úgy hogy megbotlott. Hogy el ne essék balkezével a gyalupadba kapaszkodott, de oly szerencsétlenül, hogy 4 ujját a működésben levő gyalu majdnem teljesen elgyalulta. Sérülésével a nagykanizsai kórházba szállították, hol 4 ujját amputálni kellett.

— **Elhalasztott befizetések.** A Délzalai Takarékpénztárnál Egyesült Önszegélyző Szövetkezetnél a június hó 5-ére eső befizetések az ünnep miatt 9 en, vagyis pénteken délelőtt eszközölhetők.

A Nagykanizsai takarékpénztár által alapított Önszegélyző szövetkezet a hétfői befizetéseit tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

— **Tolvaj vendég.** Balog Károly asztalos segéd panaszt tett a rendőrségen, hogy Magyar-utcai szobájából kedre virradóra eltűnt egy kettős-fedelű ezüsttársa láncsal együtt. A rendőrség megállapította, hogy lakótársa éjjel egy idegen mesterlegénynek adott szállást a közös szobában, honnan az még reggel előtt szó nélkül eltűnt Valószínű, hogy a lopást ő követte el.

— **Vasuti tolvaj.** Kedden a nagykanizsai vasútállomáson egy utas várta a vonat indulását és felöltőjét a padra tette maga mellé. El is utazott a rendes időben, de a kabátját ott feledte a padon. Mire a szórakozott utas Kaposvárról táviratozott érte,

már csak holt helyét találta. A rendőrség nyomban kutatni kezdett a szemféles tolvaj után és sikerült is elfogni éppen akkor, mikor a zsbárusnál értékesíteni akarta a kabátot. Azt mondta Horváth Józsefnek hívják és barcsi illetőségű. A 15 éves suhanót a bírói eljárás után Barcsra toloncolták, hol kitűnt, hogy álnevet mondott a rendőrség előtt, mert Schmidt Károlynak hívják a nagyreményű sibeért, aki különben napszámos.

— **Pénzügyőrség katonai szervezetben.** Mint értesülünk, az illetékes közös kormány hivatalban most dolgoznak egy már régebben fölmerült terv megvalósításán, hogy a magyarországi és ausztriai pénzügyőrséget katonailag újá szervezzék. A terv nem új keletű, de most érelődött meg.

— **Mert nem tanulhatott.** Szorgalmas tanulója volt a községi polgári iskolának Kers Rezső 1903-ban azonban, mikor édes anyja elhalt, atyja, ki Községen szikvizgyáros, kivette az iskolából s kocsis gyauánt a lovak mellé fogta az ambiciozus fiut. Ez nem tudott sorsába belenyugodni s egy alkalommal lovastól, kocsistól a vonat elé hajtott, de az ideje korán megállt s a halálra szánt ifju megmenekült a pusztulástól. Az öngyilkossági gondolatról azonban szabadulni nem tudott s a hieten eltűnt hazulról. Apja nem tudta, hova került, míg egy sárgöny nem vetetett világot hollétére. Keszthelyről jött a gyászír, hogy őt a Szieber-féle vendéglőben szíven lötte magát és szörnyet halt Kers Rezső Hátrahagyott leveleiben a fenti körülményt hozza fel öngyilkosságának okául.

— **A tartalékos balesete** Bognár József alsópáhoki földmives, honvédtartalékos 28 napi gyakorlatra vonult be Nagykanizsára és alighanem egész életére emléket vísz magával esendes falujába. A honvédek ugyanis már napok óta gyakorlatoznak Magyarzentmiklóson és ott huzzák meg magukat, pihenésre, ahova éppen bekvártélyozzák őket. Bognár József valami rozoga pajtába került, mely azonban unalmában bedült és a honvédot maga alá temette. Súlyos láb és katuzódásokkal a helybeli kórházba szállították.

— **Gleichenberg gyógyfürdő** Szép erdős hegyes halmokból készült szegélyezett völgyben fekszik Gleichenberg gyógyfürdő a nézőre gyönyörű idill. De nem a gyönyörű fekvés, hanem a különleges klimatikus viszonyok és mindenekelőtt a hirneves gyógyforrások, melyeknek értékét, a régi rómaiak elismerték, szereznek Gleichenbergnek világhírre. A fürdő berendezései a modern kívánalmakhoz illeszkedtek s különösen belelegzési-gyógytudományt, pneumatikus kamarákat s mindennemű meleg és hidegfürdőket keresnek fel. Javulva van a légző- és emésztő szervek hurutainál s bámulatosak azon gyógyeredmények, melyeket Gleichenbergben elértek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Ibsen „Vadkacsá”-ja magyarul. Talán sohasem beszéltek nekünk anyit Ibsenről és sohasem olvasták anyit a nagy norvég drámaköltő műveit, mint ma. Kapóra jön tehát Ibsen egyik fő művének, A vadkacsá-nak az új fordítása, mely most jelent meg a Radó Antal szerkesztette Magyar Könyvtár legújabb sorozatában.

* A szocializmus alapvető tanításai. A szocializmussal foglalkozó gazdag német irodalom egyik legkiválóbb és talán legolvasottabb műve a württembergi Shaffle Albert Erhard ily című híres könyve, mely első megjelenése, 1874. óta tizenegy kiadásban forog közözetben s mely most a Magyar Könyvtár újabb füzetei közt magyarul is megjelent. Magas szempontból való s rendkívüli tudományos jártasságon alapuló, világos és minden számára érthető megvitatása annak a törekvésnek, mellyel a szocializmus át akarja alakítani az egész gazdasági életet. A híres német műnkát Ipolyi Tamás fordította gondos magyarsággal s a szóban forgó gondolatokban való nagy jártassággal. A nagybecsű és közérdeklő füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

* Beöthy Zsolt írói arcképei. Az irodalmi essay egyik legkitűnőbb művelője, Beöthy Zsolt két irodalom arcképe jelent meg Radó Antal kitűnő vállalata a Magyar Könyvtár egyik legújabb füzetében. Az egyik az a beszéd, melyet Beöthy 1910. szeptember 25-én, a nagykőrösi Aranyszobor

lelepezésekor nagy költőnkéről mondott. A másik arckép régi kiváló eszthetikusunk, filozofusunk és költőnk Erdélyi János emlékezetét idézi fel s szemléletes, a kegyeletet igazságszeretettel párosító rajzát adja pályájának, törekvéseinek, eredményeinek. A két emlékbeszéd egy füzetben a Magyar Könyvtár kiadásánál, a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cégnél jelent meg; ára 30 fillér. Megrendelhető Ilj. Wajdits József könyvkereskedésében Nagykanizsán.

1444/1k 911.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Ollap Mór nagykanizsai lakója végrehajtható, Szabó Mihály, mint Dara Erzsébet férj. Korító Jánosné gondnoka sormási lakos végrehajtást szenvedett elleni 92 K 82 fillér tőke, ennek 1910. évi október hó 7 napjától járó 5% kamatai, 21 K per, 13 K 40 f végrehajtás kérelmi, 18 K 30 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a sormási 136 sz. tjkben f 3122 hrsz. szőlő pincével a mántai hegyen 676 K becsértékben 1911. évi június hó 21 napjának délelőtt 10 órakor Sormás község házában Dr. Ollap Mór felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladandó fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. március hó 28.

Gózonny s. k., kir. tszéki bíró.

Gépész!

Egy kisebb gyárüzemhez vidéki város baegy vizsgázott fiatalabb koru gépész június hó 15-ére belépésre kerestetik. Az illető a villanyvilágítást rendben tartani és az előforduló fém munkákat végezni tartozik. Havi fizetés 140 K., szabad lakás, fűtés és világítás. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal ellátva „Állandó biztos állás” jelige alatt e lap kiadóhivatalához címezendők.

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemcsak simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállók. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirada és telefon állomás.

Csakis Pilseni sört igyunk a „Szarvas szálloda” éttermében, a sörök királya; szénsav nélküli kezelés, a gymornak kitűnő.

Egy erősítő szert gyengégyomruaknak

és azoknak, kik meghülés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételök élvezése folytán

Gyomorgyengékedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörccs, Gyomorfájások, Felfújódás stb.

betegségeket kaptak, minden körülmények között

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használik.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógybarnak bizonyult a gyomorgyengésekkel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az **időesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás** stb.

Összetételénél fogva **Samosbor, Baldrian oszöpököt, málnásyrup és cesereszevelevet** tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van **székrekedésnél** és határozottan erősítőleg hat az **egész emberi szervezetre**. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz **semmiféle káros szereket** és így gyengék és gyermekek is meg hosszabb ideig is hatják. Leghatásosabb, ha azt reggel elgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy kávéos pohárig. Gyengégyenek és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukorral edesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronaért kapható Magyarország összes gyógyszer-táraitban Direktt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskánizsa, Bacsóhely, Tótszentmarton, Nemesdél, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tóttalu, Kerkaszentmiklós, Muraszendrőhely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vldovec, Alsódombor, Legrad, Bukkósd, Murake esztr, Iharóshereny, Böhonye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Samson, Kéthely, Vors, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-táraitban, ugyancsak Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszer-táraitban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan **Dr. Engel-féle Baldrianumot**.

HIRDESSZEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban levő híres

Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanokról

Véghony hónappal ezelőtt egy **Berger** nevű üzlet-ember megkísérelte, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-szappanok” elnevezés használatát jogát vitassa tette; hogy így a mi gyártmányaink révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalomunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur Által Bécsben, a magis és kir. kereskedelmi miniszteromnál panaszosként föllepni; ennek következtében általános tudomásra hozták hogy 1903. december 16-án kelt 13082. számú ítélettel kimondatott, hogy jogunk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanainkra, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle glicerin-kátrány-szappant, Berger-féle ken-kátrány-szappant” stb. ezen külön címmel ellátni és védjegyünkön ezen szót használni. Így tehát a mi jólismert különlegességeinket ezután is, mint azelőtt a főnti eljessel joguk forgalomba hozni; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való keverésnek és tévedésbe ejtésnek elejét veendő, alánálán figyeljen arra, hogy a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi ismert védjegyünknek és a mi itt jól látható képegyünknek. Ha a csomagoláson a mi védjegyünk és cégjegyzésünk nincs rajta, úgy kerjük, hogy a szappant, mint nem a mi híres 30 év óta jónévtű gyártmányainkkal azonosat, utasítsa vissza.

Troppau és Bécs, 1904. február hó.

Mell G. és társa.

Raktáron van Magyarországon minden városá városában. Nagyban eladása a Budapest nagydrogeriákbán.

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

KÁLLAI LAJOS

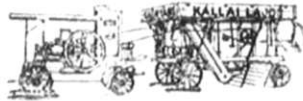
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KÁLLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkiválóbbak az országban.

Kérjen diszfőrlapokat!

Több 1000 valódi Kállai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkiválóbb sikerrel.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben K -80, K 1.40 és K 2.- és újszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Eliabethstrasse 5 neu.

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fém-tisztítószeré

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, korte, kajszí és francia barack; diszfákat, díszeserjéket, fenyűfákat.

Rózsafákat: magasztörzsi, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szönyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűmagkevereket.

Petermann József

virág üzlet: kerttelep: Fő-ut 1. szám. Nagykanizsán. B. Áthory-u. 22.

Kénes
gyógyforrás

VARASD-TÖPLITZ

Horvát-
ország.

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioactiv tartalmu kénes hőforrás + 58°. — Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, góge-, mell-, máj, gyomor és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők. Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Uj szállodák. Més környek. Katonazene. Prospektust ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Gyógyhely

GLEICHENBERG

Stajerosország.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

A lég-összervek összes megbetegedéseinek felülmulhatatlan é r t é k ü.

VILÁGHIRÜ GYÓGYFORRÁSOK.

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóság által Gleichenberg.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Ngyelvére 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Doák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazása szerint.

Pünkösöd.

Irta: LUKÁOS JÓZSEF.

Nagy események kiinduló pontja ez ünnep. Az ó- és újszövetségben egyformán életforrás. Ott a Sinai hegy magasán megszületik a tizparancsolat kinyilatkoztatása, míg itt az apostoli szellem nagy ereje indul világgá Jeruzsálemből, hogy az emberiséget egy boldogságos tannak megnyerje.

Innen az ünnep általános jellege. Izrael népe úgy ünnepel, mint a kereszténység. Az ok látszólag különböző, de a cél: — nemesebbé tenni az embert az isteni törvények korlátai között, összehozza ezen az ünnepen az emberiséget. Igaz, ellentétek vertek tanyát manap a lelkekben, melyek az egységes célt megdönteni látszanak. De ezek élete muló, mint maga az ember. Korszak fordultával tisztul a nézőpont s a tisztán látó lélek megtagadja azokat tanításukkal együtt, kik apostoloknak tölték fel önmagukat, hogy az embereket a sinai revelációtól elvezessék s másokkal pedig az első keresztény pünkösöd lelkesedését, s vallásos mélységét feledtessék.

Pünkösöd mindkét értelemben történeti tények itt maradt emléke. A tagadás szelleme ezen nem változtat, hangzatos jelszavak sipja-dobja ezt el nem némítja. Édes emlék ez távoli századok határozott korából, melynek lélekboldogító erejét sem a sinago-

gákban, sem a kereszténység templomaiban meg nem törí a felvilágosodás fogalomzávara. Pünkösöd tulajdonképpen az igazi felvilágosodás ünnepe. Mózos népe e napon isteni kinyilatkoztatásból ismeri meg az élet célját, annak szabályzó formáit. Megismeri azt, a ki van s ettől nyeri a törvény azon részét, mely embernek emberrel való együttélését szabályozza. Századok boldogságának alapja ez, mert megteremtette az enyém és tied éles határvonalát a mellett, hogy az embert az első parancsra is megtanította, mely lelki életét szabályozza. Mert Isten és ember a két fogalom, mely körül ez a törvény egész szellemével forog, a mely két fogalommal egyszerre kelnek életre a szellemben a kötelességek és jogok tudása, melyek az emberek egész földi életét irányítják.

Sina hegyétől az apostolok pünkösödjéhez vezet az út. Lángoló lelkesedés adja tudtul a jeruzsálemi sokaságnak, hogy Isten szent lelke szállott alá a földre, hogy a szeretet parancsát általánosabbá tegye s annak melegét Izrael határán túl is sugározza az emberiségre. S a lángszavak nyomán tüzet fognak a lelkek, a szeretet elragadtatásától átitva szülnek meg azok a herosi erények, melyeknek gyümölcse nemcsak az egyéni boldogság számára érett, hanem az emberi társadalommal is érezette édességét.

Bár e pünkösödök hajnala pirkadna most is sokak lelkében! Megtanulnák talán ennek fényénél azon elfeledett vagy rosszul értel-

mezett parancsokat, melyeket manap jelszavakkal akarnak pótolni. Akkor a lelkek forrongása talán más irányt lelne. Tisztelnék mindenkinek tulajdonát, ha hitbéli is az, s nem akarnánk tőle elvenni azt, mi az ősök boldogsága után az utódok boldogságát is legbiztosabban teremti meg. Mert az emberek harcának manap itt van a kiinduló pontja. Nem kell többé Sinai kinyilatkoztatás, nélkülözni óhajják az apostoli tradíciókat. — Tűzzel-vassal izennek hadat mások lelki kinésének, s örök törvények helyett vak szükségyszerűséget revelálnak, isteni tekintélyekért az emberi szellem muló értékű állításait akarják esérébe törvényre proklamálni. Mísem természetesebb ezek után, minthogy szenvedélyek szabadulnak fel s jutnak általános uralomra, — melyek nem nézik többé az egyéni jogok szentségét, s az emberszeretet parancsa helyett, talán önkéntelenül is, a gyűlölködés szelleme ver mindig mélyebben gyökeret a szenvedélyes lelkekben. — Jelszavak csendülnek mindenfelé a törvények szava helyett. — Fogalmak, melyekhez értelemben ugyan viszódással tapadnak a szolga lelkületek, de a melyekre külső vonatkozásukban már nem ismer rá az értelem, az ész, homlokégyenest ellenkező jelentést látva a szellemi és gyakorlati név között A tudomány is szerepet cserélt. Mintha játékot üzne a fogalmakkal. Zsarnokká lett századok hite felett s már nem vezetője az embernek, hanem ő állott az

Csak őszintén!

(Nem is annyira lehetetlen komédia.)

Irta: H. J.

A férfi. A barát.
A nő. A barátnő.

I.

A férfi, a nő (mikor meglátják egymást, mosolyognak).

A férfi: (megemeli kalappját). Kezét esőkolom!

A nő: (biccent a fejével). Jó napot!

A férfi: Már ezer éve nem láttam nagyságos asszonyom.

És most örömmel kell konstatálnom, hogy nem öregszik egy cseppet sem. Sőt: amióta nem láttam megfiatalodott.

A nő: Maga még mindig a vén betyár. A kedélye csak olyan, mint a legszeleburdibb diágyereké: bököl nyakra-főre...

A férfi: Kérem én a nyakra épenséggel nem bökölni szoktam.

A nő: (hangosan kacag). Na nézze meg az ember, még pajzánkodik is.

A férfi: Hja kérem én magam sem tehetek róla, de olyan természetem van, hogy a szép asszonyok közelében szeretem magamat fiatalnak érezni.

A nő: (esintalanul). No jó: én szép vagyok. Ezt halottam.

De mit gondolt magában?

A férfi: (hallgat)

A nő: (ravaszul). Mondja, vagy nem mondja?

A férfi: (még ravaszabban). Mondom.

A nő: Nos?

A férfi: Maga még mindig épen olyan ravaszdi és esintalan teremtés, mint amilyen leánykorában volt, amikor örült, ha gúnyolhatta a férfiakat.

A nő: (egy kiesít durcáskodva). Megint egy bök, egy újabb hazugság. Pedig én nem szeretem ám a hazugságot.

A férfi: (egy kiesít ravaszodva). Na már az én bököm kérem igaz. Őszinte. Legalább én őszintén mondtam ki. Mondják nem igaz és nem őszinte bököt?

A nő: Hadd halljam azt az igaz és őszinte bököt

A férfi: (mentegetődzik). Tehát hazug és nem őszinte... (aztán bensőséggel mondja). Nagyságos asszonyom, amióta nem láttam igen megöregedett, megöszült és megcsunyult.

A nő: (erőszakosan kacag). Így, így. Ez az igazság.

A férfi: Bátor vagyok ellentmondani. Én inkább hazugságnak tartom.

A nő: (gúnyul). Elhiszem. Hiszen maga még mindig olyan szeleburdi, mint egy diágyerek.

A férfi: (magában). Furesa intézménye az Istennek ez a női nem. A fene sem ismeri ki magát közöttük. Ki tudja nekem megmondani: gúnyolódik, vagy igazat mond mellettem ez az asszony...

A nő: (magában). Egyik férfi olyan rossz esont, mint a másik.

Bököl, bököl valamennyi, de azért igen buta és tapintatlan egytől-egyig mind.

A férfi, a nő: (előg kínos pauza közben, de rohamos gyorsasággal megállapítják, hogy a nő, illetve a férfi gonosz és buta teremtése az Istennek, kitől ments meg Uram minden jámbor hívőt).

A nő (miután megállapította az örök igazságot). Jó Isten áldja: itt be kell mennem egy barátnémhoz. Tudja fontos, elhalaszthatatlan megbeszélni valók. (Kis habozás után hozzáteszi). Csak egy órácskára.

A férfi: Tudom, hogyne tudnám kezét esőkolom.

(Az asszony be, a férfi el).

II.

A barát: Servus öregem. No mért lóg annyira az orrod?

A férfi: (sőhajva). Képzeld: egy csaknem kilométeres utat megtenni egy asszonnyal, aki csunya is, buta is, kiálthatatlan is. Amellett a legszemszedetebb hazugságokat bökölni, adni a szépet, köpni

emberi akarat és törekvések szolgálatába, hogy nevével takarjanak le oly célokat, melyek megnevezése nyílt harcot provokálna az ősi örökét bátran védő ideális lélek részéről. Az ünnepi pünkösdi szellemére van itt szükség, hogy az élet fenyegető viharait derű váltsa fel. Kiki térjen vissza oda, honnan elhajolt a muló földi szavak csábító dallamára. — Sina hegyéhez, vagy az apostolokhoz. Ott megtanulja a legszebb jelszavakat, melyeknek csak discordant hangja esendül az uralkodónak kikiáltott eszmékben. Azoknak tanításánál megtörik az ellenségeskedés, mert a szeretetet teszi örvénnyé mindkettő s megszűnik a találgatás és hipotézis, mert határozott bizonyossággal beszél arról is, mit az emberi szellem fel nem fog s csak a szív sejtő tökéletes boldogságra való törekvésében. Van a földön ugyanis elég küzdés, melynek viadala az emberi erőt emészti. A boldogság felé való törekvésben nem az akadályok szaporítása képezi a tudomány és kultúra feladatát, hanem az, hogy harmonikus életet teremtve hozza közelebb az embert az emberhez, s így valósítsa meg a költői aranykor egykori uralmát. — Hogy béke legyen a földön, az embereken mulik. Érzés és törvény egyaránt ennek megteremtését célozza.

S ha még sincs az, oka nem más, minthogy az ember elvetette magától a társadalmi béke legbiztosabb alapját, s a lelki meggyőződés sziklaszilárd alapja helyett emberi tekintély ingoványos talajára lépett. Próbáljunk meg visszatérni az ősök nemes példájához, a pünkösdi szelleméhez, kevesebb hipotézisre lesz szükség, methodusok találgatása a köros társadalmi állapotok szánálására fölszűnik, s mégis több boldog s meglegedett ember fogja taposni a földet.

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható cikkekre egy már 25 év óta fenálló cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával **P R. 3595 an Rudolf Mosse, Prag, Graben 6.** küldendők.

az őcska és kopott viceket. Hát ez nem kis mesterség, mi?

A barát: (részvétellel). Bizony nem.

A férfi: Csuda-e hát, hogy megnyult a képem?

A barát: Csuda, hogy élsz. Hanem tudod mit?

A férfi: Nos?

A barát: Gyere velem. Majd betérünk egy pohár sörre, az némileg megvigasztal.

A férfi: Nem bánom. (Gondolkodik: majd nagynehezen, de mégis kimondja). De, izé, egy óra múlva elhalaszthatatlan dolgom van.

A barát: Isten hozott édesem.

A nő: Servus drágám. Jaj hála Isten, csak hogy itt benn vagyok, (leveti magát a pamlagra).

A barát: Mi az, mi történt?

A nő: (sőhajtván). Rámkötötte magát egy unalmas, buta és pökhendi emberke. Hiszen ismered, ő volt az. Képzeld most édes azon a hosszú uton ennek a szánalmas figurának nyafogásait hallgatni.

Egy ősdi bevett szokás.

Jó izlés és egészség.

Ma már nálunk a magyarok kerek országában is lehet némileg észrevenni a közegészségügy érdekében tett különféle sikerült és elhibázott intézkedéseket. Tudatára ébredt az állam, azaz az illetékes kormány, hogy lassanként eltizedelődhetik a kellő emberállomány, ha magára hagyja lethargikus tehetetlenségében. Különösen azóta kezd az irányadó főtudóság a honfiak egészségi helyzetével, mint fontos közügygel komolyabban foglalkozni, mióta a modern orvosi tudományos vizsgálatok bebizonyították, hogy némely betegség, ha pusztító terjedésének gátat nem vetnek, idővel fokozatosan oly mértékben el hatalmasul, hogy utóbb sirba döntheti az egész nemzetet: Mint ismeretes, a tüdővész vagy a nép nyelvén mondva, a mellbaj a legrettegetesebb betegség, mely földünk minden államában szörnyű nagy számmal szedi áldozatait a lakosság sorai közül. Nem válogat, nem kimél, hanem beszívja mérgét fiatal vagy idősebb szervezetbe és ha már megtörtént az inficiálás, azzal együtt megindul az életerő időelőtti lassu, de biztos hervadása is.

A belügyminiszterium a lehető legszélesebb körben boesát szét figyelmeztető, kitanító és magyaráztató röpiratokat, hogy mindenki teljesen megismerje a tüdőbaj terjedésének okait, elrémítő hatását és az ellene való védekezésnek szigorúan megszabott módjait. A közhelyeken: vasuti állomáson, hivatalokban, középületekben, személyszállító kocsikban és a sok egyéb forgalmas helyen kitűzöttetett intelmek sorait a közönség nagyobb része talán ismételtlen is elolvasta, — azonban csak édes kevesen vannak a sok között olyanok, kik magukévá tették és betartják annak utasításait.

Még a közép intelligencia körében is gyéren akadnak egyesek, kik valamiképp alkalmazkodnak ahhoz, de a tanulatlan köznép rá se hederít, mint mondanai szokták, az ilyen irka-firkára.

Amikor elolvassa, hogy tilos a padlóra köpni, a felkiáltó jelről sercent egy izestőt és egy ötkoronas nagyságu karika tapad a padozat színére, még pedig „rendszerint“ az ajtósarokban vagy az asztal lába mellett.

Keves a hely itt annak elsorolására, hogy minő körülmények segítik elő a tüdőorvadás nagymérvű elterjedését. A gümőkór bacillusok uton-utófélen besurrannak az ember mellébe és ha alkalmas talajra találnak, gyógyíthatatlan, terjedő sebet marnak a belső légzőszerveken.

A heptikás ember a leggazdagabb melegágya a baj parányi gombacsiráinak a terjesztésére. Ha ilyen beteg ember poharából iszik más valaki, a veszedelmes élősele bacillusok biztosan ajkaira tapadnak s onnan tovább a tüdővel érintkezve, igen könnyen fertőzést okozhatnak.

Azért nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy az ivókban — érteve alatta hol bort, sört, pálinkát és egyéb alkohol tartalmu folyadékokat mérnek — az

A barát: (részvétellel). Sajnálak édes.

A nő: Hát bizony azt sem tudtam, sirjak-e, vagy nevessek tehetetlenségemben. Azt sem tudtam, a méreg vagy az unalom emészti. Csak egyet tudtam.

A barát: És az?

A nő: Hogy szörnyen rosszul éreztem magamat.

(És ilyen tónusban folyik a szó, mint a megdagadt hegyi patak, egészen addig, míg az asszony az ablakon keresztül észre sem veszi, hogy a férfi ott sétál huzgón a ház előtt. (Rögtön feláll és elbucszik).

III.

A férfi, a nő (mikor meglátják egymást, olvadozva mosolyognak).

A férfi (mélyen megemeli kalapját). Kezét csókolom!

A nő: (tőle telhető kecsességgel biccent a fejével). Jó napot!

(És kezdik előlről).

eddig szokásos „bevett“ pohártisztítás módját a hatóságoknak meg kell tiltania, mert még a legtöbb helyen úgy csinálják azt, mint valamikor a régi jó időkben, mikor még híre-hamva se volt annak, hogy mi legyen is az a közegészségügy. Akkor még, hogy ha Cinkotán a boros iccét a tág torku kántor ur elé tették, ő se kérdezte, de meg eszébe se jutott volna, hogy talán ki is kellene egykoron öblíteni azt a hasznos edényt. Akkor, ha már elkezdtek a „Kondorosi csárda mellett“ kezdetű gyönyörű nótát dalolni, hát itták a tüzes bikavért abbul, amibe öntötte a csaplárosné asszony. Azóta a nagy, cinkotai bádóg iccét megette a rozsdá, — az egykori híres csárdák romantikus világa elmúlt, — de az ivópoharak tisztítása most is csak a régi módon történik. Ugyanis egy vödör vagy sajtár szolgál erre a célra, melyben persze víz áll. A poharakat aztán belemártják abba az edénybe, ha valaki italt kór, hogy pro forma lássa, milyen „tisztá“ pohárban szolgálják ki. Hát kérem alássan, ez az eljárás, nemcsak hogy minden jó izlés ellen van, hanem rettenetesen veszedelmes a közegészségügyre nézve is. Az összes poharakat, mindegy, egészséges vagy beteg ember iszik-e belőle — egy-ugyanazon vizes vödörbe buktatják meg, melyben gyakran — e sorok írója megfigyelte — a kiszolgáló személy a kezét is bele szokta mosni; persze eszébe sincs, hogy azután a vizet kieserélje, ha mindjárt annyira megfestette is a piszok, hogy nem sokkal különbözik attól, mintha az árokból merítették volna ki. Most már tessék elgondolni, hogy milyen tiszta lesz az a pohár, melyiket az ilyen edénybe fűrészesnek, hogy — csak a szokásnak eleget tegyenek. Még ezt megengedi és elnézi a hatóság, addig akár mindenkivel is bemagoltathatják a tüdővész és az egyéb fertőző betegségek ellen kiadott figyelmeztető sorokat, vajmi elenyésző csekély hatása mutatkozna annak.

A közegészségügy elsőrendű érdeke megkívánja, hogy a bort- és sört- kimérő helyeken az ivó üveg-poharak tisztításának ez az ősi, vészterjesztő módja mielőbb megszüntessék.

A higiénikus tisztításnak az a legegyszerűbb megfelelő formája, melyet a külföldön és Magyarországon is már a legtöbb városban elrendelt a hatóság, hogy fűdéssel ellátott víztartályból esapon eresztik a tiszta vizet külön-külön a tisztítandó poharakba és azután ezzel lesznek kiöblítve.

De ezenkívül még bizonyos rövid időközökben, míg szóda-oldatos meleg vízben kívül-belül alaposan megmossák a különböző ivó-eszközöket, mely az esetleges inficiálódást is teljesen megszünteti.

Nem eléggé ajánlatos tehát, ha Nagykanizsán is az illetékes közegészségügynek, hogy a közérdek jól megokolt, s eme kívánságára, haladéktalanul intézkedne, hogy itt is ez a visszas, türhetetlen állapot megszűnjön.

P ü n k ö s d.

Oh Szentlélek Isten,
Jer, szájj meg bennünket,
Teremtésd ujjá a mi
Csüggeteg szívünket.
Szállj át a világon
A régi tüzeddel,
S a mi földhözragadt
Lelkünket emeld fel!

Oh Szentlélek Isten,
Jer, szállj le mihozzánk,
Emeld fel, emeld fel,
Bubánatos orcánk.
Betegek vagyunk mi,
Rabok és szegények.
Rabjai vak önző
Szerencsétlenségnek . . .

Oh Szentlélek Isten,
Várva várunk, jövé!
Világot megváltó
Bűbályos erőddel.
A békétlenekre
Árassz békességet
A reménytelenekre
Édes reménységet!

S vigasztalására
A vigasztalannak.
Mutasd meg még egyszer,
Csoda nagy hatalmad.

Légy újra világló
Fénye a szíveknek,
A hitelenségben
Sünylő embereknek!

Oh Szentlélek Isten,
Jer, szánj meg bennünket,
Hittel, szeretettel
Tölsd be a szívünket
Hints be közeléted
Szent áhitatával:
Pünkösdi lélekkel
Pünkösdi rózsával.

Szabolcska Mihály.

Az idegen Nagykanizsán.

Irta: Elektra.

Nagykanizsa főutcáján esődület támadt. Okozta vala pedig ezt egy idegen, egy valóságos idegen, akinek kezében valami vörös kötésű Baedeker-féle könyv volt, melybe majd beletekintett, majd rávetette pillantásait a Délzalai takarékpénztár palotájára.

Körülötte faltámogatókból, suhancokból és iskolásfiúkból álló csoport verődött össze.

„A Délzalai takarékpénztár!” szólalt meg a sánta korzóalak.

— Was, was? hebegett az idegen.

— „Sparkassa!” beszélt bele egy felsőbb iskolai fiú.

— „Magának miköze hozzá!” méltatlankodott a sánta korzóalak, „maga menjen az iskolába tanulni! Majd én elvezetem az urat és körülnézve még hangosan megtoldotta: „Igaz is, egy ilyen fiatal gyerek még elveszi az embernek kenyerét!”

Az idegen zsebre vágta a könyvét és a posta felé baktatott. A sánta ember követte.

Mikor a Király-utcába értek, az idegen vezetőnek feltolakodott alak rámutat egy dűledező épüetre: „Ez a posta!”

„Ez a posta?” kérdi kétkedve az idegen. „Nálunk a postaépület a város egyik legszebb palotája.” Az idegen felment az emeletre. Egy sürgönyt adott fel.

Mikor lejött, az mondja a cicerónének: „Hallja, én már bejártam az egész földet, de ilyen elhanyagolt postaépületet csak Csinánfuban, Mandzsuriában találtam”. Most kapunk új palotát feleli a bicogó alak.

Aztán elővette Baedekerjét és, olvas: „Franz-féle malom és villamos művek.”

„Ja, ja!” felel a vezető, „erre lefelé!” És mennek a Király-utca végéig. Az idegen jobbra néz, balra néz és bólintgat fejével.

„A főúti paloták után ilyen viskók”, szólal meg az idegen.

„Hány ember örülne, hogyha csak ilyen viskója volna”: válaszolt elmésen a kíséző.

Néhány perc múlva a Király-utca végére érve, az idegen elkezdett prüsszenteni.

Náthája lesz, mondja a vezető, homlokát ráncba szedve.

„Nem, nem”. Tiltakozik az idegen „ezek a nagy gödrög itten valami különös szagot árasztanak”.

— Hja ezek a mi gyűjtő csatornánk.

— „Pestis és kholera! nem gyűjtő csatorna”, mondja az idegen.

A villamos telep tüzetes megtekintése után a baedekeres idegen egy kávéháza tért be uzsonára, ott kávé edényben szerviroztak neki. Jóízűen elköltötte kávéját. Fizetés közben két pincér gyanus szemmel figyelte kézmozdulatait és mikor hallották az obolusok esőrómpölését, elégtlenül szíjjelrebbentek és magára hagyták az idegent kabátjával.

A pályaudvaron egy hordár nagy ügyszeretettel gondozásába vette az idegen bőröndjét. A vonat in-

dulásáig a mi európeértünk a tágas Hall-ban fel és alá sétált. A vonat berobogott; a portás beszállásra buzdította az utasokat; de a hordár csak nem jött a bőrönddel. Az idegen látta őt majd az első, majd a hátsó vágányon álló vonathoz sietni; az érkező utasok podgyaszát ellátni, de bár mennyire is kiabálta a hordár számát, az csak kapkodta a sok borralalót. A vonat megindult, az idegen a szakasz ablakánál ököllel fenyegette a hordárt, aki nem győzte mutogatni a vonal utolsó szakaszát, melybe odaesapta a podgyaszt. A hordár verejtékes homlokát törölte; az idegen pedig dűhtől minden tagjában remegve, a legjobb emlékekkel távozott a városból.

De egy tudat vigasztalhatja: a podgyászshureolásért nem fizetett.

Pünkösdi elmélkedés.

A biblia megsárgult foliánsait forgatva, egy lapon az áll, hogy a szent idők korában Jeruzsálemben egyszer a Szentlélek megjelent. Tüzes nyelvek alakjában szállt alá az apostolok fejére és attól ők csodálatos és hatásos ékesszólással tudták hirdetni az igét. Történt pedig ez akkor, mikor a pünkösdi ünnepeket tartották a városban.

— Emberek szeressétek egymást, legyetek egymás jókarói, gyámolítói, hűséges felebarátai, mintha mind egyszálíg édes-testvérek lennétek: ekkép beszélt hajdan a „piros” ünnepnapon, Jeruzsálem egy szegényes hajlékában tizenkét egyszerű, mezitlábbas, hontalan vándor.

Azóta tizenkilenc századdal lett öregebb a végtelen világegyetem, azóta harmincnöve emberöltőt hagyott maga mögött a föld ügyes-bajos, nyughatatlan, robotoló jobbágya: az ember, — de amiként a csillagok járása nem változott, miként a mulandóság malmának morzsoló kereke meg nem akadt, — úgy az emberek, a gondolkodó agyvelő kiválasztott birtokosainak minden-napi erkölcsi-élete megmaradt a régi régi dőcögős kerékvágásban.

Ma ezerkilencszáztizenegyben, ezen a fényes ünnepnapon, mint az egykori tradicionális jeruzsálemi szent napon is, az emberek szeretet helyett végtelenül gyűlölik egymást, az irgalom nevében sárba tiporják a védtelent, éhenhalni hagyják az elhagyottat, az igazhuzó, dologba görnyedt koldus kezéből kicsavarják az utolsó darab kenyeret és — az igazi felebarátság nevében kést szur testvér a saját testvére szívébe.

Igen, ma is kövel hajgál az embertelen felebaráti-szeretet, polip-csapokkal ölel a karja, vampir szípollyal csókol az ajka és — galamb szelidséggel csal kebelére ragadozó, tigris vad-szíve.

Ime manapig is az ádáz állapot vörös színű pecsétés, friss, eleven piros betűket ír a krónika lapjaira.

Nincs határa a panasznak, a kárvallásnak, a szomorkodásnak.

Amerre nézünk, mindenütt a szűkölködő milliók füstös kunyhójából a koldusnyomor sötét rémféjének vigyorgása riaszt vissza. Csontos, ökölbe-kulcsolt karok egyenesednek föl fenyegetésre, s gyüremlett, haragos arook vádló tekintetétől félre fordulunk el.

— Miért is van mind ez így?... Miért kell ezt a feketén árnyalt képet látni a virányos föld színén.

— Miért kell az igazságot szomjazó gyöngének eltűnni a durva erőszak felsebző korbácsütéseit.

— Mért?... mért kell szenvedni ártatlanul?... S mért mardossa a fájdalom örökké a türelmes szívet, a bántalmazott lelket?...

..... De mégis ma, piros pünkösdi napján. — ha a jövővel elé tekintünk, esőndes resignáció enyhe békéje vigasztal; biztató remény mécsét látjuk pislogni, melynek világa mellett egy arany-mag ragyogó csirja hajt üde leveleket, bimbózik rózsaszínű virágrügygombokat ..

Onnan jön... jön... tör elő a kultúra, a humanizmus és a civilizáció hatalmas, áldásos háromsága — és lángoló, tüzes nyelvek alakjában száll új evangelisták feje fölő.

Ma ünnep van, a pihenés percei cseng-bonganak a házakban. Az ablak szárnyai kikapcsolva, zamatos virágitatot szór be a szobába a külső verőfényből a meleg élet-fuvalom. — Egy-egy irányítve méhecske zűmmög körül a butorok fölött, aztán kiszállva, ott künn rózsáról-rózsára bolyong. Az örömtől rezdül meg a szív, hiszen ennek az ideje a pünkösdi

... Új, bátor népapistolok stentori hangon hirdetik, hogy érik a kalász, nő a lilium, hamvasodik a gerezd: az anyagi és erkölcsi jólét közjára, melyből mindenki egyenlően fog részesülni. A gyöngye erőt nyer, belép emberi jogaiba, szabad lesz önmagával.

— Szerte a Magyarhonban, ma csapzó vágy domborítja a kebleket. A sürgés-forrás dissonáns zajában mind sűrűbben váltakozva, egy-egy csendülő dallamos hang üti meg a fülünket. — Megrázkodik a Duna-Tisza köze, megrastan a vadregényes Kárpátok sziklagerince, mosolyra nyílnak a Balaton pezsgő hullámai... minden... minden ujló jel köszöntve kopog be hozzánk, mindenki számára vigasztalást hozva, hogy a piros pünkösdi ünnep jóletét, megnyugvást, boldogságot és örök szeretet hajnalát jelenti kerek e hazában.

Talossy J.

HIREK.

Heti strófák

Tűzben a nap erzsél-perzsél,
Süti az agg sártekét.
Untalanul űzi-hajtja
Ingereli kebelét.

— Ilyenkor csak bosszus lehet
Nagykanizsán minden lény,
Hogy balsorsa ide tette,
Bántja az a korrekt tény.

De én nem vagyok morosus,
Belül szinte repesek.
Boldog zavar rángat-csikland
Néha jót is nevetek:
— Nevetem, ki fogat esikor
Mert kifilt nem haraphat.
Nevetem, akit a péksztájk
Kicsinykét kikoplaltat.

— Nevetem, kit kiver a víz,
S szidalmazza a nyarat.
Nevetem, kit csip a bogár
S agyon egyet se csaphat.
— Nevetem ki itt Kanizsán
Most sem érzi jól magát.

S Nevetem, ki megette a
Gözfürdői káposztát.

— Nem nevetem, ki Szemere-
Utcában ladikázik,
Nem nevetem, ki huszlásban
Mezőn csigabigázik.
Nem nevetem, nem soha nem,
Ki Kanizsát szereti,
S ha ránéz a „csoportházra”
Magát el nem nevezi . . .

Furcsa, hogy a Felsőtemplom
„Vekere” még dominál.
Furcsa, mikor tűzoltó tűz
Helyett vizre trombitál.
Furcsa, hogy most *egyhuzamban*
Birja a város-háza,
S furcsa, hogy végre szűnik a
Tejesnének vizláza.

. . . Pünkösöd van ma, minden házra
Száll rózsapiros öröm:
— Leteszem a tollat s megyek
Kiinni pohár söröm —
S délben majd a népes korzón
Egyszer végig surranok.
Erdekelnek engem is a
Diszkrét női mosolyok. —

Talossy J.

Bobai Gyórfy Ilona kiállítása.

Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy a két év előtti amateur-kiállításon fel-tűnést keltettek b. Gyórfy Ilona urnó fest-ményei. Emlékeztünkben van, hogy néhai Gyenes bíró külön felhívta rá figyelmünket kepeire. Azok a képek nem amateur-kiállít-ásba valók, minthogy a művész nő nem amateur, hanem művészi egyéniség, akinek különböző helyeken, köztük Münchenben vég-zett festői tanulmányai a Nemzeti Szalonba is utat nyitottak számára. Nálunk annyi a művesznövendék és művész, hogy szinte tulprodukción mutatathatunk fel e téren. Hogy aztán a sok művész között 99%, az ama-teur mértéket sem üti meg, azt nem kell bizonyítanunk. Viszont megszoktuk amateur-nek tekinteni azt, aki csak passzióból, mű-vészi lelki kényszerből vesz kezebe ecsetet, ha mindjárt igazi művész is. Ilyen elbírálás alá tartozik Gyórfy Ilona urnó is. Lakása valódi művészi otthon, hol a festőalkönyv az az oltár, melynel legtöbbször áldoz. Vön-zódása a természethez, ennek egyszerű hall-gatag szépségéhez omlik el nyugodt tempa-ramentumán és a körülötte levő képeken. Rengeteg sokat dolgozik. Négy-öt száz lehet már a mindenfajta kepeinek száma. A mai kiállításon is körülbelül 100-ban gyönyör-ködhetik a közönség. A kanizsai erdő het havas teli takjepe, a praterre vetett utolsó napugarak elandalító hangulata, a kanizsai nyíres, a palini jegenyek viharban, a petri ventei részlet, Batatonyórok, utolsó napu-gár (stridói részlet), Dravai rev, Parad (hatterben a Mátra) Zalaszentjakab stb, mind a találó kellemes színeivel és művészi feifo-gásával hatnak, Interieurje és egyéb toll-rajzai izmos tehetségenek legkitünőbb mun-

kái a kiállítás mindenképen művészi esemé-nye városunknak, amilyeben, csak ritkán van részünk.

— **Áthelyezés a honvédségnél.** Karcsey Sándor dr. ezredorvos a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredtől a váci 6. honvéd huszárezredhez, Kahán Izidor dr. ezredorvos a debreceni 2. honvéd huszárezredtől a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredhez helyeztetett át.

— **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete 1911. június hó 7-én d. u. 3 órakor a városháza dísztermében rendkívüli köz-gyűlést tart. Táragsorozat. 1. m. kir. földmívelés-ügyi minisztérium leiratának betelentése a kultur-mérnöki hivatal elhelyezése tárgyában tanácsai javaslat. 2. A 200000 koronás főgimnáziumi államsegély felvételének s elszámolásának bejelentése. 3. A Sze-mere utca alsó részének csatornázása tárgyában ta-nácsai javaslat. 4. Kovácsics Mari, dr. Kovácsics Fe-renc és Kovácsics József tulajdonát képező s a nagykanizsai 4554 sz. tjkvben A/311/b hrsz. in-gatlan megvétele s ezzel kapcsolatosan a Rozgonyi utcai tornacsarnok elhelyezése illetve építése tár-gyában tanácsai javaslat. 5. Pfeiffer Elek rajztanár és László József tornatanító utáni nyugdíjintézetii hozzá-járulás tárgyában tanácsai javaslat. 6-7. Illetőségi ügyek.

— **Főgimnáziumi vizsgálatok.** A hely-beli kath. főgimnázium a tanévet záró vizsgálatokat a következő napokon tartja: június 12., 13 és 14-én erettségii szóbeli vizsgálat, június 16. és 17-én ma-gánvizsgálatok, június 19—24-en rendes osztályvizs-gálatok. Mindezen vizsgálatokra, melyek nyilvánosak tisztelettel meghívja a szülőket és érdeklődőket az igazgatóság.

— **A pénzügyi bizottság** folytatólagosan esztörtökön tartotta gyűlését. A Szeptimó Egyesület előterjesztése tárgyaltatott a Batthyány-utról a Seta-terre vezető hidépítés ügyében. A bemutatott terv szerint 11200 k.-ba kerülne egy vasbeton hid, mely-hez a Szeptimó Egyesület 2000 k.-val vagy 6 éven-ként a városi segélyből visszatartható 4—4 0 K.-val járulna hozzá. A bizottság a hid építését szükséges-nek tartja és az ügyet a polgármesterhez teszi át azzal, hogy folytasson tárgyalást a Déli Vasut igaz-gatóságával a költségekhez való hozzájárulás cél-jából. A bizottság jóváhagyta a kórházi bizottságtól megállapított fizetés rendezését a kórházi alkalm-zottaknak. E szerint Szekeres József dr. főorvosnak fizetése 25 évi működésére való tekintetből 3600 K. fizetés és 780 K. lakbérben állapítatik meg. Szabó Zsigmond masod orvos fizetése (23 év) 2800 K. és 540 K. lakbér, Hitzelberger Lajos gondnok (23 év) 2400 K. és 540 K., Ruesz Antal tisztviselő fizetése (11 év) 1800 K. és 480 K. lakbérben állapítatik meg. Etschlager Elemer m. kir. állatorvos előter-jesztésére az alathullák elégtetésére szolgáló hulla-egető kemence megépítését szükségesnek tartja a bizottság egészségii szempontból és mért az eddigi hullaelhasználat a szolgáló nagy terület így felszabadulna meg gazdasági szempontból is. Egy Doktor Izidor-féle hullaegető kemence 600 K.-ba kerül. Megsza-vazott a bizottság Liszt Ferenc dobortájai emlékre 20 K.-át és az Országos gyermekszanatorium cél-jaira 25 K.-át. Spitzer Ernő nagykanizsai játékgya-ros a Franz-féle malom vidéken 800 negyszög öl területet és 600 K. subvenciót kér. A bizottság a kérémet ny alakban nem véleményezi teljesíthető-nek, mert ott a város céljaira szükséges területen kívül más-ai nem rendelkezik. Ellenben ha 40 munk-ást foglalkoztat, akkor az előbbi tulajdonosoknak már közgyűlésileg megszavazott 1600 K. segélyt és 10 évi potadómentességet javasolja.

— **Gyári szemle** E címen mult számunk-ban teljes információ alapján említettük meg a Buisies telei teglagyar tulajdonosainak nevet. Amint most kompetens helyről értesítenek bennünket, a modernul berendezett teglagyár egyedüli tulajdonosa Scherz Gieza mérnök.

— **Jubileum-bizottsági gyűlés.** A nagy-kanizsai ipartestület jubileum-rendező bizottsága f. hó 1-én gyűlést tartott, melyen a 25 éves jubileum programját állapította meg. A jubileum napjára szept. 10-ét tűzte ki és arra a helybeli egyesületeket és a vármegye ipartestületeit is megfogja hívni. A részletes programot az előjáróság elé terjeszti, mely egy rendkívüli közgyűlés jóváhagyása után fog vég-leg intézkedni a jubileum meneteiről.

— **Elhalasztott befizetés.** A Nagyka-nizsai Segélyegylet Szövetkezet (Osengery-ut, Pesti Magy. Keresk. Bank épületében) értesíti t. részvé-nyeseit, hogy a f. hó 5-ére, pünkösöd hétfőre eső befizetések a reá következő hétfőn, június hó 12-én fognak megtartatni.

— **Nagykanizsa egészségügye május hónapban.** Rátz Kálmán dr. városi tisztiorvos most terjesztette be jelentését. A város május hónapii egészségügyi viszonyairól. Ebből megtudjuk, hogy az esős, de azért elég meleg időjárás nem volt kedvezőtlen az egészségre. A felnőtteknél rheuma és légzőszervek hurutos bántalmái léptek fel. Gyer-mekekre nézve nem volt oly kedvező az idő-járás. Ezeknél is a légzőszervek hurutos és lobos be-telegei uralkodtak, de több esetben kedvezőtlen kimenetellel. A hőkurut azonban az előző hónap-hoz képest csökkent. Járványszerűen szemmiféle be-telege s lépett fel. Gyermekekágyi láz volt 1. vörheny 2. hőkurut 6 és kanyaró 6 esetben. A himlőoltás minden kerületben befejeztetett, az elmaradottakat szeptemberben fogják beoltani. Külső hullaszepte 1 esetben eszközöltetett Jakab György 17 éves pi-ecérnél, kit a vonat május 2-án elgázolt. Haláleset e hónapban 40 volt. A különböző okok legnagyobb percentjét a tüdőbetegség okozta. s 40 közül 14 esetben.

— **Tekeverseny.** A Polgári Egylet tekepálya társasága ma 4-én és holnap 5-én d. u. 4 órai kezdettel tekeversenyt rendez. A tagokat és azok vendégeit szivesen látják a versenyen. A győztesek számára értékes díjak vannak kitűzve.

— **Rajz- és munkakiállítás.** Az ipar-szalonok évi rajz és munkakiállítás pünkösöd vasárnap reggel 8 órakor nyílik meg. Megtekinthető az áll. polgári fiúiskola rajztermében 4-én és 5-én reggel 8-tól d. u. 6-ig.

819/1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1911. évi V. 434/2 számú végzés követelében dr. Blauner Miksa váci ügyvéd által képviselt Forró és Balla váci cég javára 154 kor. 23 fillér s. jár. erejéig 911 évi május hó 2-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült szobatorokból álló ingóságok nyilvános árzerésen eladattak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbí-róság 1911. évi V. 434/2 számú végzése folytán 154 K 23 fill. tökékövetelés ennek 1911 évi március hó 1 napjától járó 5% kamatai 1/3% váltó díj es eddigi összesen 54 K. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán, Osengery-utca 3. szám. (Nagykanizsai Takarékpénztár épületében) leendő eszközésére 1911 évi ju-nius hó 6. napjának délelőtti 8 és fél órája határidőnli kintezik és ahhoz a venni szándé-kozok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is lefognak adatni. A menyi-ben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és fel-foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t. c. 120. §-a és a v. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagykanizsán, 1911. évi május hó 26-án.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

8865/1911.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező

belső piaci és heli marhavásári helypénzszedési jogot

32108 kor. évi bér kikiáltási ár mellett és az országos marhavásári helypénzszedési jogot 3400 kor. évi bér kikiáltási ár mellett **a folyó évi július hó 6. napján d. e. 10 órakor** a városház tanácstermében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett megtartandó árverésen, külön-külön a legtöbbet ígérőnek az 1912. évi január hó 1-től kezdődő három egymás után következő évre a közgyűlés jóváhagyása fentartása mellett bérbeadja. —

Mely árverésre bérbevenni szándékozókat azzal hívja meg, hogy a szóbeli árverésen részt vevők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át óvadékkul készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban, esetleg helybeli takarékpénztári betét-könyvben az árverés megkezdése előtt a kiküldötték kezéhez letenni, a zárt írásbeli ajánlatok pedig a fent körülírt óvadékkal ellátva

a folyó évi július hó 6-ik napjának délelőtt 10 órájáig,

vagyis az árverés megkezdéseig a v. iktatóba annyival is inkább beadandók, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A feltételek a hivatalos órák alatt a v. kiadó hivatalban betekinthetők.

Nagykanizsán. 1911. évi május hó 12. napján.

A városi tanács.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegeket, mint **Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.**

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó bccral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér újjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegek még a csirájukban elfojtatnak. — Symptomák mint: Főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, felfuvaldás, rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epeben és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztetlenséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. — tvágyhiány, ideges bágyaltság és rossz kedélyhangulat, továbbá fűfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. — Növénybor az elgyöngült életerőnek új látkitést ad. — Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítja a vérképződést, megnyugtítja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Szám-talan elismerés és halanyilvánítt igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Becsehelyi, Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákványi, Nemes-vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domború, Kutozói, Muracsányi Rátkai, Podtúreni, Szelnicei, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Poloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Négy-Radai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett küldik szét mindentűvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

ELSŐRANGU GVÓGYFÜRDŐ

LIPIK
SZLAVONIA

ALKALIKUS, SÓs, JÓDOS VIZEK 64°C.
Radioaktív források 64°C. források

BIZTOSAN GYÓGYIT

rheumát, ischiast, anyagcsere-szavarokat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermek-kórokat, onchitöréseket és izsadmányokat.

Idény egész éven át! Kívántra prospektus ingyen!

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasut állomás.

Vasas és iszaphőforrások 34—45°C.

Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szensavas-, nap- és légfürdők

Szabadban való fürvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőgazgatóság Daruvar Slavonia.

50 korona

hetibért vagy

50—60% provisiót

kap bárki, ki azon világ-hírű aluminium cégereim és áruim eladását átveszi. Melyek közt sok az újdonság és versenynélküli tömegiekk. Eredeti megrendelésekkel bebizonyítom, hogy sokan képviselőim közül, ahol áruim már bevették többet kerestek napi 30 koronánál. Felvilágosítás ingyen. Képviseletek mint fő és mellékfoglalkozás átadatnak. Kérdezősködésnél elég egy levelezőlap.

Anton Hruby,

Müglitz (Mähren).

Levelezés németül.

Gépész!

Egy kisebb gyárüzemhez vidéki városba egy vizsgázott fiatalabb koru gépész junius hó 15-ére belépésre kerestetik. Az illető a villanyvilágítást rendben tartani és az előforduló fém munkákat végezni tartozik. Havi-fizetés 140 K., szabad lakás, fűtés és világítás. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal ellátva „Allandó biztos állás” jelige alatt e lap kiadóhivatalához címezendők.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghülés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörcs, Gyomorfájásokat, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használják.

Baldrianum a legkötelesebb hatású gyógybarnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek meg kezdtelegések, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

Összetételénél fogva Samosbor, Baldrian oszöppöket, málnasyrup és oszeresznyelevelvet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is meg hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorral és este lefekvés előtt szedjük egy likőrös pohárig. Gyengő egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegben 3 és 4 koronaért kapható Magyarországon összes gyógyszer-tárakban. Direkt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Bacsóhely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrád, Bukkosd, Murake-esztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámsón, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-tárakban, ugyancsak Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységekben levő gyógyszer-tárakban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjünk határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

HIRDESSEN

A „ZALAI KÖZLÖNY“-BEN

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban levő híres

Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanokról

Véhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzletember megkísérelte, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-preparátumok“ elnevezés használati jogát vitassa le; hogy így a gyártmányaink révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalmunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur Altn Bacsóban, a magas cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnál panaszosként föllépni; ennek következtében állami tudomásra hoztuk, hogy 1903. december 16-án kelet 1903. számú ítélettel kimondották, hogy joguk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanaink“, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle glicerin-kátrány-szappant, Berger-féle kén-kátrány-szappant“ stb. ezen külön címmel ellátni és védjegyün-ön ezen szót használni. Így tenát a mi jöhsmet különlegességeinket emelén is, mint azelőtt a fönti jelzéssel legjuk forgalomba hozni; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való megcserélésnek és tévedésbe esésnek eljárást véendő, alandóan figyeljen arra, hogy a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi ismert védjegyünknek és a mi itt jól látható kezjegyünknek. Ha a csomagoláson a mi védjegyünk és kezjegyzeink nincs rajta, úgy kerjék, hogy a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta jönevű gyártmányainkkal azonosat, utasítsa vissza.

J. Hellöberg

Troppau és Bécs, 19. február hó.

Nelli G. és társa.

Raktáron van Magyarországon minden városában. Nagyban eladása a Budapest nagydrogeriákban.

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

KALLAI LAJOS

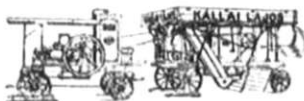
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghirnevesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkötünőbbek az országban.

Kérjen diszfőrlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkötünőbb sikerrel.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghüléséknél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K - 80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Tórok József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémtisztítószeré

TAVASZI KIÜLTETÉSRE AJÁNLOK

Gyümölcsfákat: alma, körte, kajsi és francia barack; diszfákat, díszeserjéket, fenyűtákat.

Rózsafákat: magastörzsű, bokor és futó-rózsákat. — Készlet circa 4000 darab.

Virágpalántákat: u. m.: Pelargonium, Salvia Fuchsia, Vanilia Lobelia, Szőnyegvirágok stb. — Virágpalántákból készlet mintegy 100.000 darab.

Magvakat: Mindenféle vetemény és virágmagot, takarmányrépa és a legfinomabb pázsit fűfűgkeveréket.

Petermann József

virág üzlet: kerttelep: Fő-ut 1. szám. Nagykanizsán. Bathory-u. 22.

Könes gyógyforrás

VARASD-TÖPLITZ

Horvátország.

Vasut, posta-, telefon- és távirada-állomás

Uj gyógyszállóda villanyvillágítással, hírneves radioactiv tartalmu könes hőforrás + 58°. — Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurak makacs torok-, göge-, mell-, máj, gyomor és bőlbántalmaknál.

Elektromos massage. — Iszap-szőnsavas és napfürdők. Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Uj szállodák. Mesés környék. Katonazene. Prospektust ingyen küld a fürdőigazgatóság.

Gyógyhely

GLEICHENBERG

Stajeroszág.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

A légzőszervek összes megbetegedéseinél felülmulhatatlan értékű.

VILÁGHIRÜ GYÓGYFORRÁSOK.

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóság által Gleichenberg.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvas szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerint.

A szocializmus fogalma.

Írta: Földes Béla.

Egyetemi tanári karunknak, az a kitűnősége az Akadémia kiadásában jelentette meg nagy művét. Ehhez a nagy műhöz szinte bevezető e kis általános alapvető bevezetés, mely egy nagy korkérdést, melyről mindenki beszél, de senki se tud, nagy világossággal penget.

A szocializmus, mint elmélet, a társadalmi gazdaságtan egy párttűtő gyermeke. Saját felfogásával vizsgálva a társadalmi jelenségeket, azoknak természeti rendjét más törvényeken látja alapulni és az igazságosság érdekében a törvényeknek óhajt érvényt szerezni. Rendesen a szocializmus az évezredek óta fennálló társadalmak megváltoztatását, legalább egyes irányait, esetleg társadalmi forradalom útján akarják elérni. Azonban ma a szocializmus egyes elméletei és törekvései között már oly nagy eltérés van, hogy azokat egyöntetű fogalom alatt összefoglalni teljes lehetetlenség. Weisengrün szerint minden szocialistikus rendszerben a következő három közös vonást találhatni: a) egy collectivistikus követelményt; b) társadalmi optimismust a jövő fejlődésképesség iránt; c) a társadalom primatusát szemben az egyénnel (pl. Marx szerint a realitás csak társadalmi realitás). Azonkívül az örök igazságosság nevében való tiltakozás képezhetné a különböző rendszerek közös vonását, de még e tekintetben is találunk elté-

rest, sőt az ugynevezett tudományos szocializmus nem is annyira az igazságosság, mint a továbbfejlődés érdekére támaszkodik. Még egy-egy iskola hívei sem egyeznek a szocializmus fogalmi meghatározásában. Így Engels szerint a szocializmus az ujkori proletar-mozgalom tudományos kifejezése; ellenben az ugyanazon iskolához tartozó Bebel szerint a szocializmus a világos öntudattal és teljes tudással az emberi tevékenység összes köreire alkalmazott tudomány. Proud-hom meg ép a nyomor vallásának nevezi a szocializmust. Dietzel újból különbséget tesz szocializmus és comunizmus között; szocializmusnak nevezi az összes elméleteket, melyek a társadalmi elvet tulzásig viszik; comunizmusnak nevezi az összes elméleteket, melyek az individualistikus elvet tulzásig viszik. A kettőnek közös nevéül az anticapitalizmust ajánlja. Mill szocialistának tartotta magát (autobiographiájában), mert kimondta, hogy a jövőben a társadalom igazságosabb alapon fog nyugodni, mire Cairnes, kinek Rae is igazat ad — megjegyzi, hogy nem a remény jellemzi a szocializmust, hanem az, hogy e reményt már jelenleg állami hatalommal akarja megvalósítani. Mindezen majd sokat, majd keveset kifejező meghatározásokkal szemben mi szocializmusnak azon tant nevezzük, mely a társadalom gazdasági szervezetének egy tökéletesebb, a közösséget a mainál teljesebben kifejező, az individualis versenyzadságot kizáró alakját fejtegeti.

Ha magából a kifejezésből indulunk ki, akkor a szocializmus ellentétét jelenti az individualizmusnak, oly társadalomnak, melyben a gazdasági élet berendezése túnyomóan az egyének ösztöneire, törekvéseire, versenyére van alapítva. A szocializmus lényegét csak a társadalmi szervezet tekintetében követelt átalakítások jellemzik.

Azért nem lehet igazat adni Dietzelnek, ki, mint fent láttuk, comunizmusnak nevezi azokat a rendszereket, melyek az individualistikus elvet tulhajtják; nem lehet igazat adni azoknak, kik az anarchizmust individualistikus rendszernek nevezik. Végre is minden szocializmus az egyének is akar használni. Irányadó csak a szervezet ténye lehet. A szocializmus e szerint ellentétét képezi minden oly rendszernek, mely a társadalmi szervezetet az egyénnel építi fel, elhanyagolva a társadalmi összefüggés követelményeit, avagy remélvén, hogy azokat körülöton az individualistikus rendszer is ki tudja elégíteni. Valamint tehát nem tekinthetjük individualizmusnak azokat a rendszereket, melyek társadalmi szocialistikus rendszer mellett első sorban az egyén jólétére vannak tekintettel, úgy másfelől nem tekinthetjük szocializmusnak az olyan rendszert, mely teljesen egyéni szervezet, teljes gazdasági szabadság; szabad verseny mellett a társadalmi érdekeket akarja kielégíteni. Szóval a szervezet képezi a jellemző különbséget szocializmus és individualizmus között, nem pedig az egyéni és társadalmi

Két kis Deák-adoma.

— Elbeszéli Eötvös Károly. —

„Sohase tartsd gráciának, ha oda kell adnod, ami a tied”.

E böles mondásnak története van, melyet Deák Ferenc így adott elő:

„Gyakran csodálatos befolyása van az emberre annak, amit gyermekkorában látott, vagy hallott. Talán négy esztendő gyerek voltam, mikor egyszer édesapám elvitt magával Németújvárra látogatába az öreg Baththány Lajos herceghez. Édesapám és a herceg jó ismerősök voltak s a herceg szerette apámat.

Mig az öregek egymással beszélgettek: addig engem a herceg parancsára egy inas kivezetett a kertbe játszani. A kertésznek volt egy fia, ki velem egykoru volt s kívül csakhamar összeharagtottam. A kertész két narancsot adott nekem ajándékba és a kertészfiuval s a két narancsral a parkban igen jól mulattam.

Amint ott játszadoztunk, egy utkanyarulatnál jön szemközt a herceg édesapámmal. Apám meglátja nálam a narancsokat s azt kérdi tőlem:

— Hol vetted fiam azt a szép gyümölcsöt?

— A kertész bácsi adta.

— Jól van fiam, de most jör a kegyelmes herceghez, kináld meg a narancsral s mondó neki tisztességtudással: Kegyelmes herceg tegye meg

azt a gráciát, fogadjá el szegénységemtől ezt a két narancsot.

E szavakra én a két narancsot erősen megszorítottam s kezemet hátrátéve azt mondám:

— Nem adom.

Édes apámat meglepte e gyermeki dac, szégyelte magát a herceg előtt s haragosan, botját felemelve kérde tőlem:

— Miért nem adod?

Erre újra dacosan feleltem:

— Nem adom, mert ez az enyém.

Apám újra haragba jött, de őt a herceg lecsillapította s azután a herceg hozzám jöven, arcamat megsimogatta s e szavakat mondá:

— Derék gyerek vagy fiam. A tied az a narancs. Soha se tartsd gráciának, ha oda kell adnod, ami a tied.

E szavakat — ugymond Deák Ferenc — soha se felejtettem el, gyakran eszembe jutottak akkor is, mikor a bécsi kormányval alkudoztunk.

II.

„Magad lögy olyan ember, mint a milyennek fiadat szeretnéd”.

E böles mondásnak szintén története van, melyet én mondok el.

1872. évi karácsony előtt való nap délutánján meglátogattam Deák Ferencet Angol Királynő szállodai lakásán. Szerencsére néhány percig maga volt.

— Azért jöttem kedves bátyám, hogy megkérjem, engedje meg, hogy fiamat ide elhozhassem.

— Hány éves a fiad?

— Negyedfél.

— Miért akarod idehozni?

— Hogy kedves bátyámat láthassa, azt hiszem akkor különb ember lesz belőle.

— Ostoba beszéd.

Rossz kedve volt az öreg urnak, nem szólt többet s én nem hoztam a dolgot elő többé, noha tervemről le nem tettem.

A következő nyáron gyakran kivittem a kis fiut az állatkertbe. Ott találtam egyszer Deák Ferencet Kvassay Laci társaságában, amint nézte Casanova asszony oroszlánait és kezébe fogva simogatta a kis hat hetes oroszláukölyket.

Elője vezettem fiamat azt mondám neki:

— Fiam, nézd meg ezt a bácsit. Ez Deák Ferenc.

Ma van június 8-ika. Ha felülsz jusson eszedbe, hogy te még láttad Deák Ferencet. Légy erre büszke s légy erre méltó.

Deák Ferenc komoly képpel nézett reám és a fiura. A fiu odament hozzá, az oroszláukölykökről lehuzta kezét s megcsófolta azt. Az öreg ur arca szelidde vált s kezét reátéven a fiu fejére, azt mondá nekem:

— A gyermekek legjobban követik apjuknak példáját. Magad lögy olyan ember, mint amilyennek fiadat szeretnéd.

érdek ellentéte. A szocializmus e törekvésében vagy szem előtt tartja a fejlődés törvényeinek természetét, vagy egy ugrással túl akar jutni azon árkon, mely a mai társadalmat az általa képzelt eszményi társadalomtól elválasztja. A szocializmus különböző rendszerei főleg a tekintetben különböznek egymástól. A társadalmi elv teljes érvényre jutása vezet a kommunizmus-hoz, hol teljes közösség van munkában és élvezetben, míg a szűkebb értelemben vett szocializmus csak nagyobb fokát jelenti a társas összetartásnak, pl. kifejezve a termelési eszközök közösségében. Tekintettel arra, hogy mekkora változást tételez fel az új társadalom megalakítása a társadalmi intézményekben, de meg az emberek cselekvésében, gondolkodásában, érzésében, előáll az utópizmus, mely a képzelem segítségével átgorja azon nehézségeket, melyeket az exact gondolkodás a társadalomnak alakulása processusában lát. szemben az észszerű szocializmussal.

Az észszerű szocializmus legnevezetesebb alakja a tudományos igényekkel fellépő ugynevezett tudományos szocializmus, mely tekintettel arra, hogy jelenleg leginkább a termelési eszközöknek magántulajdonból kivételére és közössé tételére fektet súlyt, colectivizmusnak, anticapitalizmusnak, vagy főképvisezője után marxizmusnak nevezetik. A szocialisták felfogás különbsége legjobban jut kifejezésre azon két irányban, melynek egyike az állami szocializmus, az egész gazdaság vezetését az állam kezébe akarja letenni, míg a másik, az anarchizmus ép ellenkezőleg minden állami és hatalmi szervezetet meg akar semmisíteni; mind a kettő, tekintettel a kitűzött cél elérhetésére, az utópistikus szocializmus keretébe tartozik.

Rendkívüli közgyűlés.

Nincs olyan rossz, amiből valami jó ne származnék. Ime a felhőszakadás Szemere-utcai rombolásából a Szemere-utca csatornázása és rendezése került ki diadalmasan. Sőt az is kiváláglik, hogy a városi ügyeknek is van kényszerítő körülményei, amelyek nem űrik, hogy a megszokott évtizedes utakon jussanak el a befejezéshez. Tehát lehet rövid uton módon sok mindent elintézni, ha a képviselőtestület fellépése sürgetőleg szólna bele egyik-másik tengeri kigyó életébe. A tegnapi gyűlés eseménye a Szemere-utcai csatornázás volt. Nem is igen törték magukat a gyűlésre a városatyák, hiszen nem az ó pincéjökbe folyt be a víz, nem az ó szobájukban volt a térdig érő víz. Azért valami 45 képviselő csak összehívódott. Pont három órákor még csak öreg Orbán János, Nith Norbert, meg Ujvári Géza voltak a teremben. Nem is kezdődött tehát a gyűlés előbb mint 1/4-kor.

A Szemere-utcai érdekeltég vezetői már előzőleg magyarázták az özvívzi időket, melyek csak a protekciós házakat szabadította meg a sáros elem-től. Végre bejött Vécsey Zsigmond polgármester, Bentzik Ferenc dr. városi ügyész és Sabján Gyula dr. főjegyző. A gyűlés megkezdődött.

A jegyzőkönyv hitelesítése Irmel József és Scherz Richárd képviselőkre bízott.

A képviselőtestület tudomásul vette, hogy a földművelési miniszter kellő fedezet hiányában most nem választja ketté a szombathelyi kulturmérnöki hivatalt. De ha az ügy aktuális lesz, és Nagykanizsa fokozottabb igényei igazolják törekvésünket, akkor a kulturmérnökségre való aspirálásunkat vizsgálat tárgyává teszi a kormány.

Polgármester jelentést tesz a főgimnázium építésére való 200 ezer k-ás államsegély felvétele és gyümölcsöző elhelyezéséről, amit szintén egyhangulatudomásul vesz a közgyűlés.

A Szemere-utcai csatornázás ügye már nem eshetett meg szó nélkül. Az oda vonatkozó munkálatokat Weiss Soma cementgyárosra bizza a város, ki munkájáért 2 évi felelősséget vállal és 8 héten belül elkészíti a munkát, különben 100 K.-át fizet a naponkénti késedelemért. A tanács javasolja, hogy a költségek fele a várost, fele a Szemere-utcai háztulajdonosokat terhelje és a felebbezésre való tekintet nélkül azonnal eszközölteti a munkálatokat.

Ujváry Géza képviselő elfogadja a javaslatot, mint szükséges rosszat. De ezt a szomorú tárgyat nem hagyhatja észrevétel nélkül. A helybeli napilap azt állította, hogy a Szemere-utca csatornázása az az 1902-ben elhatározott, de az ő (Ujváry) megfelebbezése miatt maradt el. Biztos tudomása van arról, hogy ez adatokat a városi mérnök szolgáltatja a lapnak; pedig ez nem felel meg a valóságnak, tehát az informáló tudva valótlan állított. Hanem igenis csatornázást akarták a Szemere- és Csányi László-utcat (hol Ujvárynak két háza van), de a v. mérnöki szemle után arról győződött meg, hogy az ő telkéről a szennyvizet a tervezett csatornázás le nem vezeti, tehát ennek költségeihez ő nem hajlandó hozzájárulni. Ezt felebbezte ő meg. Nem is kell szerinte mérnöki tudomány ahhoz, hogy észrevegyék, hogy a Szemere-utca közepe sokkal mélyebben fekszik, mint a két vége. Tehát a közepén fekvő kefégyárat annak idején emelni kellett volna. Hogy a mérnök eltussolja hibáját, az újabb épületek növekedését a kefégyárhoz alkalmazta úgy, hogy ha az utca rendezve lesz e házak előtti utfeltöltés 60—90 cm.-rel fogja elnyelni némely ház falát. Még részrehajlással is vádolja a mérnököt, ki a városi szivattyukat csak protekciós házigazdáknak bocsátott a felhőszakadás idejében rendelkezésére.

Ujváry ama indítványát, hogy a képviselőtestület küldjön ki egy bizottságot a Szemere- és Gyár-utca megvizsgálására, hogy mennyiben terheli mulasztás felelőssége a mérnököt, a következő közgyűlés elé utalták.

A keserűséggel elmondott, vádakkal terhelt beszéd után Király Sándor városi mérnök határozottan visszautasítja azt a vádat, miutha neki a hírlapi közlemény megírásánál vagy informálásánál része lett volna. A mérnöki hivatal akkor követne el mulasztást, bünt, ha a csatornázásra megszavazott pénz más célra fordította volna. Konstatálja, hogy a Csányi László-utcai csatorna oly mélyen fekszik, hogy a Szemere-utca legmélyebb részeinek csatornázásához is alkalmas. Hibásnak mondja azt a városi politikát, hogy utcanyitásokat eszközölnek azonnali csatornázás nélkül. Utal a József főherceg-utrá, hol semmi baj

nincs, mert az utca rendezése első ténye a csatornázás volt. Így kell eljárni mindenütt.

Még Vécsey polgármester, Friedl Ödön dr. és Kardos Sándor szólaltak fel, mire névszerinti szavazással egyhangulag 43 szóval elfogadtattott a Szemere-utca csatornázása, melynek munkálatai nyomban megkezdődnek.

Ugyancsak névszerinti szavazással 32 szavazattal egyhangulag elfogadtattott a Kovácsics-féle Hunyadi-utcai ház és telek megvételéről és az ott elhelyezendő tornacsarnokról szóló tanácsai javaslat.

Két főgimnáziumi tanár nyugdíjintézeti hozzájárulási és két illetőségi ügy egyhangulag fogadtattott el, mire a közgyűlés fél 5-kor véget ért.

Iparostanulók kiállítás.

Pünkösöd két napján tartotta a helybeli iparostanonc iskola igazgatósága tanulóinak munka és rajz-kiállítását.

Mi mindig éber figyelemmel kísérjük az ifjú iparosok elméleti és gyakorlati kiképzését mert tudjuk, hogy az ország anyagi kultúrájának ők a letéteményesei. Sajnos a nagyközönség még nem sokra értékeli sem az ipariskolák, sem a tanulók munkáját. Sőt nem hallgathatjuk el, hogy Nagykanizsának egyes gyárai vétkes közönyükkel határozottan rászögálnak a megrovásra, amennyiben nem nyújtanak kellő anyagi erőt és időt rendelkezésére iparos tanulóinak, hogy a kiállításon kellő nivóju munkával részt vehessenek. Ha a gazdag gyárak részéről ilyen nemtörődomséggel, szűkkebltséggel találkozunk, akkor a kisiparosoktól, kik anyagi gondokkal küzdenek, nem vehetjük rossz néven, hogy a gondjaikra bízott inasoknak nem nyújtanak módot arra, hogy a költséget igénylő kiállítási munkában részt vegyenek, így történt, hogy a szakrajzkiállítás, melyet Németh Mihály rajztanár tanít, ismét kitűnt úgy gazdagságával, mint kiválóságával, míg a munkakiállítás egészében egy szakember ítélete szerint „gyatra és kritikán aluli” volt; noha az egyes tanárok és Poredus Antal igazgató minden tőlük telhetőt megtettek, hogy a mestereket, gyárakat a kiállításban való részvételre animálják.

A rajzban legteljesebbesbék és szorgalmasabbak voltak: Rozgonyi Lajos fényképész (Matha Károlynál), Okos Sándor lakatos (Simkovic és Ujlaki), Gozdán József ács (Gozdán Károlynál). Kiállított munkájával kitűnt: Kamper Ferenc asztalos (Muzikár Vincénél), Márkus József és Horváth István lakatosok (Schável Lajosnál), Szecső Károly lakatos (Széc-enyi Istvánál), Molnár György cipész (Steiner Fülöpnel), Gézárd Sándor cipész (Keller Mátýásnál), Gasparics György cipész (Novák Vincénél), Kovács József és Sáfrán Vince (Miltényi Sándornál), Turbék Károly (Kobán Ferencnél). Csizmadiák: Öcsek József (Polgár Jánosnál), Nagy László (Németh Ferencnél), Király András (Hj Takács Józsefnél), Sztár Rezső lakatos (Szántó Gézánál), Batica József kádár (Guttman Sándornál), Szerec György, Feiler János, Varga Nándor és Szuper Pál (Merkur vasműveknél), Löwi István szabó (Löwi Vilmosnál), Ácsman János műszövő (Pollák Ferencnél) és Fekete Jenő mérlegkészítő (Golenczy Ferencnél).

Nyersen való
evésre
páratlan.

VELMA SUCHARD

HIREK.

Junius 8.

Ma a kitűzött nemzeti lobogók az egykori koronázó ünnepség emlékéért jelzik. Az alsó templomban délelőtti 10 órákor szokásos hálaadó istentiszteletet tartottak, melyen megjelentek a kir. törvényszék és a bíróságok köréből Závody Albin törvényszéki elnök és a városház hivatalnoki kara pedig Vécsey Zsigmond polgármester vezetésével, továbbá több egyesület és az iskolák ifjúsága. A helybeli tanulóknak alkalmi ünnepélyek keretében ismertették a mai nap történeti jelentőségét.

A képkiallítás megnyitója.

Pünkösöd vasárnap d. e. 11 órára városunk előkelőségéből nagy közönség gyűlt össze a régi gimnázium rajztermében, hol bobai Györfy Ilona urnó képkiallításának megnyitása volt. A nagy terem mind a négy fala tele volt aggatva ügyesen elrendezett képekkel. Olajfestmények, aquarellek, pasztellek, tollrajzok vegyesek voltak elhelyezve. A közönség gyönyörködve szemlélte a művészi alkotásokat és nem fukarkodott dicséretével halmozni a művésznőt. A közönség hullámzó körújárását úgy 1/2-12 órákor tapsok szakították félbe. Jelezve volt, hogy a megnyitó ünnepély megkezdődik. Egy ismeretlen ifjú hosszu fűrtjeivel, csengő hangjával a középkori tronbadourokhoz hasonló, vonta magára a figyelmet, mert szólani kezdett a művészetéről és a művészet szeretetéről akart a közönségnek beszélni. A modernnek közül valónak mondta magát, akik minden alkalmat megragadnak, hogy eszméiket elhínthesék a közönség lelkébe. Ugy látszik csupa szabadgondolkodó hallgatóság vette körül.

Legalább azt mutatta az a körülmény, hogy elkezdtek szabadon gondolkodni, még pedig hangosan, úgy hogy az előadó szavai akárhányszor elvesztek a közönség zsvájában. Pedig okosan is, szépen is beszélt az előadó, de ez az alkalom nem kedvezett eszméi elhíntheségnek. A program következő pontja egy quartett volt, melyet Hofrichter Emma urnó, Gürtler István, Sauermann József és Sauermann Béla adtak elő művészi precizitással. A komoly szép zene mélyen belemarkolt a hallgatóság szívébe és mindvégig áhitatos figyelemmel hallgatta. Záróképpen Györfy Zoltán szavalt Vajda Jánostól higgadtan, értelmesen és hatásosan.

Ezzel a kiállítás megnyílt, melyet állandóan látogatnak és még e hét végéig nyitva lesz a közönség előtt.

— **Utóállítás.** A junius 6-án megtartott utóállításra jelentkezett 13 apa és 65 katonaköteles ifjú. Az apák közül 5-öt találtak keresetre képtelennek. A 65 katonaköteles közül besoroztak 15-öt. Tizenöt nagykanizsai illetőségű közül 1 vált be még pedig Gutmann Henrik báró.

— **Kenyér nélkül.** A sörgyári kádárok sztrejkja ma elintéztetett. A városházán Halvax Frigyes iparbiztos, mint ja tanács megbízottja előtt megjelent a sörgyár képviselőjében Eppinger Gyula

igazgató; a munkások részéről Galac András, Schranz József és Szenc József bizalmiférjak. A munkások az eddigi 74 K helyett 80 K-a minimumot és a magasabb fizetéseketnek 10% béremelést kértek. Eppinger igazgató előadta, hogy a sörgyár a hordógyártást megszünteti, illetve a munkaerőt az eddig 14-ről 2, esetleg 3-ra redukálja; elnélfogva a munkásokkal tárgyalnia fölösleges. Eddig is csak régebbi munkásaira való tekintetből tartotta fenn a hordógyártást. De mivel önjogulag kiálltak a munkából és így szerződésüket felbontották, sboesátottaknak tekinti őket és munkakönyveiket a kapitányságnál jeltébe helyezte. A bizalmi férjak e kijelentést tudomásul vettek és eltávoloztak azzal, hogy munkakönyveiket átveszik. Munkatársaik lent várták a városházi kapu alatt, hol munkatársunk beszélt velük, „Nem akartunk mi sztrájkolni, de nem tudunk megélni a fizetésünkkel. A nős ember 74 K fizetésből legalább 14-et fizet lakásért. Drága a kenyér, a piacra, ha elvisz feleségünk két koronát s'lig hoz érte valamit. Nézzen meg bennünket: korra fiatalok, de erőre öregek vagyunk; mert nehéz a munka, silány a táplálék”. Most hát kenyér nélkül vannak a kádárok, míg csak valahogy munkához nem jutnak. A sörgyárnak fontos okai lehetnek, hogy a hordógyártást megszüntette, mert amint a vezetőség humánus felfogását ismerjük, nem zárkoztak volna el a különben csekély mértékű igények előtt.

— **Istentisztelet.** Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 9-étől kezdve további intézkedésig 7 órákor fog kezdődni.

— **Megnyílik a szinkór.** Kövessy Albert igazgató e hó 10-én szombaton este megkezdte színelőadásait. A hozzánk küldött jelentés szerint a „Balga szüz” című nagy sikerű színművel nyitja meg. A társulat legtöbb tagja régi ismerősünk, kik közül nem egy izmos tehetség. A szoubrette primadonna Sziklay Szeréna és az operette bouvivant Szörgehy Gyula kedvelt egyéniségek a kanizsai közönség előtt. A bemutatott repertoír gazdag és új; a zenét a pécsi 69. gyalogezred zenekara fogja szolgáltatni.

— **Ifjúsági lövőverseny.** Pünkösöd hétfőn tartotta a főgimnázium ifjúsága díjlövését. Jelen voltak katonai körökből Seider Rezső ezredes Bitfl Ferenc és Lederer Miksa őrnagy, az intézet vezetőségéből Horváth György igazgató és Kovács Antal tanár. Vendégek voltak Unger Ullmann Elek család- és Király Sándor városi mérnök. Hét díj volt, melyeket a következő sorrendben nyerték a tanulók: 1. Vida Eudre 7 o. t. 2. Gréci Ferenc 7 o. t. 3. Miklós László 7 o. t. 4. Kelecsényi Tibor 8 o. t. 5. Szabó József 8 o. t. 6. Zsomboly Gyula 7 o. t. 7. Steiner Miksa 8 o. t. A díjak kiosztása után Seide Rezső ezredes, s maga Horváth György igazgató intézett beszédet az ifjakhoz és további szorgalomra buzdította őket. Köszönetet mondott a tanfolyam vezetőinek; Lauschmann Jenő századosnak és Matolcsy Elek hadnagynak.

— **A tegnapi és a mai esküdszéki tárgyalás.** Már 9 hónapja mult, hogy a kanizsai börtönben foglyoskodott egy ráncos képű öreg anyóka. Szörnyű bűn terheli a lelkét, a saját élete párját, férjét gyilkolta meg gyenesedási szőlőjében. Emiatt a vádlott nőt öv. Major Istvánnét tegnap az esküdszék elé állították. A tárgyalást dr. Kenedy Imre törv. bíró vezette, Székács Pál és dr. Mütschenbacher Edvin bírókkal. A vádat dr. Jureczky Iván kir. főügyész, — a védelmet dr. Schwarz Adolf képviselte. A tárgyalás éjfel 1 óráig eltartott, melyen a tanúk igazmondása a vádlott asszony ja-

vára szolgálván, a bíróság fölmentette őt. Az ítélet ellen az ügyész semmisségi panasszal élt. — A mai esküdszéki tárgyalást szintén a fenti bírák vezették. Jegyző Sartory Oszkár volt. Dr. Szigethy Károly, dr. Schwarz Károly és dr. Fodor Aladár mint orvosszakértők és Erőssy Oszkár honvéd őrnagy mint fegyverszakértő volt jelen. A vádlottat dr. Málek László védelmezte, a sértett felet dr. Hajdu Gyula megbízásában Katona József képviselte. A vádlott Major István eszteregnyei gazda, szándékos emberölés kísérlete miatt került a zöld asztal elé. Benkő István perelt be, kinek leányával állítólag szerelmi viszonyt folytatott, melynek később gyümölcse is lett. A két ember emiatt halálos ellenfél lett és egy nap kőnn a hegyen találkozo összeszólalkoztak, amikor Benkő állítása szerint Major őt a már a lövésre készen tartott revolverrel hónaljában meglőtte. Azonban a tárgyalás során a vád alaptalanság a valószínűnek találván a bíróság a bizonyítékok hiányában az eljárást megszüntette.

— **Korytnicán a saison már kezdetét vette.** Az idei kivételesen rendkívüli meleg napok folytán már most is tömegesen látogatják hazánk e kies furdóját a gyógyulást kereső vendégek. A furdóigazgatóság mindent megtesz, hogy ezt a természet-től bőven megáldott gyógyhelyet a modern igényeknek megfelelővé tegye. A furdóházak olyanná lettek átalakítva, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítik. A tömeges beruházás folytán Korytnica ma már egyike hazánk lelegegásabb furdóinak, olyannyira, hogy a furdó kényelménél egyuttal olcsóságánál fogva nem kell magyar betegeknek külföldre menniök.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban.** Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is) és fokozatosan feljebb teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen burtozott külön bejárato szobákhoz lehet jutni. Vidékieknek, kik rövid-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásúknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációi, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világitás! Tűkrös szekrények!

2611/tk 911.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy öv. Keplovics Györgyné mint kkoru gynrmekei t. és t. gyámja végrehajlatónak, Szabó Péter Miklós és neje Sütös Rozália kerecsenyi lakós végrehajlatást szenvedettek elleni 6000 K tőke és jár. iránti végrehajlati ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a kerecsenyi 601 sz. tjkvben 427/a hrsz. alatt felvett szőlő felújítási kölcsönrel terhelt szőlő a boszorkány-hányásdúlóben 2286 K becsértékben Kis Örsze orosztanyi lakós utóajánlata folytán 1911. évi július hó 6 napjának délelőtti 10 órákor Kerecseny község házánuál hivatalból megtartandó nyilvános bíró árverésen eladatul fog.

Kikiáltási ár 2860 K.

Kikiáltási ár a sentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsa, 1911. május hó 9.

Gózonny s. k., kir. tszéki bíró.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

„A köztudatba ment át”,

hogy csakis

KÁLLAI LAJOS

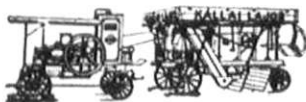
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghirvesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KÁLLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkötönybbek az országban.

Kérjen diszférlapokat!

Több 1000 valódi Kállai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkötönybb sikerrel.

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért irásban jótallók. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirada és telefon állomás.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltáptóktól!

Óvakodjunk a hamiltáptóktól! védjeggy.

4100 Valódi

Thomasschlacke

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ólomzár

valódi haszárban eredeti van rajta.

Hamiltáptól szigorúan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabrik Berlin, vezérközpontja BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelemztetjük a vásárlókat.

Képviseelő és raktár Mellis és Pintér Szombathely.

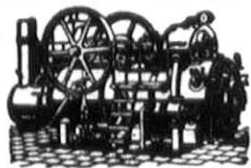
Linx 1909; aranyérem; legnagyobb kitüntetés

R. WOLF

MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseelője:

Boros Artur okl. gépészmérnök, BUDAPEST, VI., Teréz-kört 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott

túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgép.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő házi készítményt, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó borral van készítve és erőlteti, életre kelti az ember emésztő szervét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek mag a csirájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorégés, felfuodás rósszáult hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány napos ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, köhika, szívdobogás, almatlanság, valamint vertigolulás a májban, epében és a nagy Zsigor-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetőséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. Ivághianyúnál, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájás, almatlanság-éjlekek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életörnek új lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsere gyorsítást a vérképződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatvánis igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsa, Kiskánizsa, Bacsahely, Ujvári, Kis-Komáromi, Csákványi, Nemesvárdi, Tapsonyi, Bohonyei, Nagy-Bajom, Felső-Szegedi Csurgói, Berzenői, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Muracsányi Rátkai, Podtoreni, Szelnicai, cAlsólendvai, Pakai, Baksai, Novai, Baku, Póloskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Rádai, Kéthelyi, Marzali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varasdi stb. gyógyszárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógyszárában.

A kanizsai gyógyszárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Hogyan védjük magunkat GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták, eredményesen megelőzzük és azokkal erőlyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókori használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészségét legkötönybbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitűnő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ezen Nectár, mely kitűnően bevált gyökérből és jó borból van készítve, hatásos és gondos összetételű folyton az emésztésre különösen jótékony hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbort és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kárteknony hatás nélkül egyaránt ihat. Nectár mertéketlen használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvképződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorhurut, gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodásnak, Ezenü megakadályozza Nectár a székrekedést, sponitást, bélgörcsfájdalmakat, szívdobogást, nyugodt alvást és étvágyat idéz elő és így meg ment az almatlanságtól, kedélybetegségtől fejtájástól és ideges ellankadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vidámságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszerárakban. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskánizsa, Bacsahely, Tótászentmárton, Nemesvárd, Csákvány, Kis-Komárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódombor, Légrád, Bükkösd, Murakeresztúr, Hárosbányai, Böhonye, Tapsony, Szapácsi, Marcalli, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti Keszthely stb. gyógyszerárakban, ugyszintén Magyarország minden nagyobb és kisebb helyiségében lévő gyógyszerárakban.

Óvakodjunk utánzásoktól!

Kérjük határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkatrézál: Samos bor 300.0 borszesz 150.0 málna lé, 100.0 berkenyelé cseresznyelé 200.0, cskoró virág 30.0, borokabogyó 30.0 úrmós 30.00, ánizs, örvény gyökér, enangyökér, kalmusgyökér, pipitér 10.00 — Ezen részek vegyítendők

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Évzáró vizsgálatok.

Benne vagyunk az idegesség szezonjában; az évvégi vizsgálatok főlegesen idegrentó parádés ceremóniájában. Nem először irunk ellene és sajnos még nem is utolszor; mert a butaság betölti az egész világot és azontul még yastag ráncokban lóg le. De az esztelenség kapuját döngetni kötelességünk és nem hagyunk fel a döngetéssel, míg le nem omlik, meg nem semmül és helyet enged a modern észszerű felfogásnak.

Azok a régi szegény tanítópáriák, akiket cselédekül fogadtak fel, félévenként a községek és akik mindig ki voltak téve az elosapás veszedelmének, ha a bíró, vagy kurátor uramnak nem tudott elég jól kedvében járni, ezek találták fel az évvégi vizsgálatokat. Mert hát annak a falusi bugrisnak ki kellett törülni a szemét látványossággal, fel kellett léptetni a község podesztáinak magzatait, hogy a vizsgálaton kellő dicseretet, tapsot, szorgalmi lapot, vagy jutalomkönyvet kaphasson, mert másképp a tanító elmehegett megint takácsnak, vagy esizmadiának, vagy sirásónak. Természetes, hogy annak a tanító urnak, vagy mester urnak csufolt cselédnek legfőbb érdeke és gondja volt, hogy a vizsga jól sikerüljön. Vakulj magyar! Ez volt a jelszó. Akármily dologtalanságban folyt is le az esztendő; tapintat nélkül vezette is a tanító osztályát az mellékes volt, csak a vizsgára legyenek jól bedresszirozva a süvölvények. Sőt éppen

azok, kik egész éven át pihenő helynek tartották az iskolát, azok fejtettek ki régen és fejtenek ki ma is legnagyobb buzgalmat abban, hogy humberggyel bekössék a t iskola-szék szemét a vizsgálati eredménnyel.

És a vizsgálatot sankcionálták a hatóságok. Az examen nyújt nekik alkalmat, hogy a tanítványok megláthassák, hogyan remeg elöttük a tanító ur. Csakhogy az a baj, hogy nemcsak a tanító — főképp a lelkiismeretes tanító — remeg, hanem már napok, hetekkel a vizsga előtt reszketés, ideges borzongás állandósul a kis gyenge gyermeki szervezetben.

Vizsik a fehérbe öltözött leányok a nagy esokrokat a nagyságának. Talán akkor nem kérdez tőle olyan nehezett, vagy talán segít neki jóakarattal, ha megakad. Mert az a fő, hogy megakadni nem szabad. Nem a gondolkodó, hanem a szájas gyermek a legjobb vizsgázó médium. És azok a kis buksi remegők nem tudják, nem veszik észre, hogy a nagysága mindegyiktől csak azt kérdezi, amit tud, mert szegényt a vizsgálat fényessége szerint ítéli meg a vendégsereg, meg az iskolai előljárásság.

Aki ismeri a viszonyokat, tudja, hogy ez nem torzkép; ez valóság. A művelt nyugot már régen túl van azon, hogy a vizsgálatoknak jelentőséget tulajdonítson. — Azért el is törülték ott az egész vonalon. Nem maradt meg belőle egyéb, mint az érettségi, de ez is még a korunk éretlenségének, nagyképűségének maradványa. —

Hisszük, hogy nálunk is eljutunk majd odáig, a hol kedves szomszédunk Ausztria ebben a tekintetben már régen van. Hisz oly szívesen importálunk onnan mindent, bár ne tennők, de ezt az egyet mihamarabb hozzuk be. Tessék elhinni a vizsga olyan főlegesen corruptió, melyre a felfogások hatása kényszeríti mindazokat, akiket illet.

Lajos bácsi nyugdíjban.

Harmindenegy esztendőt töltött Nagykanizsán. De azért nem igen ismeri más, mint aki a polgári fiu, vagy leányiskola padjaiban töltött egy pár esztendőt. Mert a Lajos bácsi 34 év óta pedellusa az állami polgári iskolának. Ismerjük a pedellusokat az életből is mag az „Iglói diákok”-ból is. Hát Vegele Lajos nem ilyen volt. A tanulókat szerette, sohase bántotta őket, de cinkostársuk nem volt soha. A tanárikar intézkedései előtt mindig szentek voltak, kijátszására segédkezett sohase nyújtott a diákoknak. Nem olyan pedellus típus ő, aki magát tanárnak vagy pláne igazgatónak képzele és beteges tekiutély ambicionálás gyöttri a padfaragó diákok között, akik éppen azért egyre törik a borsot a peckes tartású pedellus orra alá. Nem. Vegele Lajos sohase kereste a tekintélyt, de hivatalát pontosan, lelkiismeretesen és — szerénységgel viselte. Éppen ezért a diákság előtt meg volt a kellő tekintélye, az igazgatók és tanárok pedig becsülték és szerették. Azért nem is hívták másként, mint Lajos bácsinak.

Mint daliás, sudár termetű ifju került a polgári iskolához pedellusnak 1877-ben. Akkor az iskola a városház 2. emeletén volt, a Kazinczy-utca felől és

Az örökké égő méceses titka.

A tudomány mai fejlettsége sok olyan rejtélyes tüneménynek hatolt a mélyére, amit eddig valósággal lehetetlenségnek képzeltünk.

Most legujabban az örökké égő méceses rejtélyes és titokzatos problémája izgatja a tudományos világ fantáziáját.

Azt hiszem, olvasóink is hallottak, illetve olvastak már az örökké égő méceses létezéséről, bűvösnek s csodaszzerűnek látszó titkairól.

Tudnillik ősm-rtes tény az, hogy az archeologusok az újabb kutatások alkalmával, az ókori síroknak némely koporsóiban égő mécesesekre találtak. S így tehát ezeknek a jelenkorig kétségkívül századokon, sőt egyiknek-másiknak immár évezreden keresztül kellett égnie.

De különösen az teszi rejtélyesé és titokzatosá a tüneményt, hogy jelenleg még senkinek sem sikerült ilyen bűvös és csodaszzerű mécesre szert tenni. Mert a titokzatos méceses a koporsó felnyitása után, már az első megérintésre, mintegy varázsütésre — eddig ismeretlen oknál fogva történő robbanás-szerű égési tünemény-k közt — megsemmi-ül.

Hyen körülmények közt természetesen nem tudhatunk többet az örökké égő méceses titkairól.

*

Mivel a régieknek is volt már tudomásuk az örökké égő méceses létezéséről, — minthogy nincs semmi új a nap alatt — azt hiszem, nem lesz ér-

dektelen, ha a középkorból fönmaradt művek nyomán elmondunk egyet-mást a csodaszzerű méceses titkairól.

A XV. században legelsőbb Rhodiginus vagy eredeti nevén Rühieri Lajos (1150—1420) milánói professzor hívta fel a tudósok figyelmét a rejtélyes tüneményre.

De csak jóval később a XVII. században foglalkoztak ismét újra a tudósok a méceses problémájával.

Igy a XVII. század egyik neves orvosa, Licetus Fortunius, (1577—1656) „De lucernis antiquis” című, 1653-ban megjelent művében találunk érdekes feljegyzéseket.

(Mellékesen megemlítjük, — amint a krónika följegyezte — olyan kiváló egészséggel bírt, hogy egész életén keresztül nem volt beteg; ami pedig az akkori egészségi viszonyok közt bizony ritkaság számba ment S kortársai is azért nevezték el Fortuniusnak, azaz szerencsésnek.)

Licetus föntebb említett művében a többek között így ír: A régieknek koporsóiban voltak olyan égő lámpások, amelyek soha el nem aludtak... S ezt bizonyítani igyekezik a nagy Cicero leányának, Tullianának, megtalált állítólagos sírjával.

Ugyanis Rómában III. Pál pápa idejében a híres „via Appia” országút mentén egy sírra akadtak, s a koporsón a következő sírfelirat volt: „Tulliolae filiae meae.”

„A koporsóban — írja Licetus — egy nőnek a teste feküdt, ez azonban már az első érintésre

örökké hullott szét, amikor a test a külső levegővel érintkezett; egy égő lámpás is volt a test mellett, de ez is azonnal elaludt, midőn a koporsót felnyitották.

Ezenkívül még számos példákat és eseteket ír le Licetus. Majd művének végén magyarúatképen megjegyzi, hogy ezekben a mécesekben bizonyosan elolthatatlan olajnak kell lenni.

Később, de szintén a XVII. században részletesen és alaposan foglalkozott a rejtélyes problémával Ferrari Oktáv (1607—1682) páduai, majd a milánói egyetem tanára De lucernis sepulchralibus című 1685-ben megjelent művében. Első sorban megemlíti, azaz bebizonyítja Ferrari a már említett íróknak véleményeit, tévedéseit.

T. i. mert a bűvös méceses titkát abban látták, hogy a mécesben bizonyosan elolthatatlan olaj van. Ferrari a probléma megoldását igen egyszerűen és természetesen magyarázza.

Mert — szerinte — a rejtélyes tüneményt nem egyéb, mint a foszfor hozza létre. Ugyanis ösmeret-s, hogy a foszfor a sötétben világít, a külső levegővel érintkezve pedig meggyullad s egy darabig égve, úgy tűnt fel a régieknek ez, mintha kezdettől fogva égett volna.

S a problémának ez a megoldása épen aktuális volt, mivel nem olyan régen fedezték fel a foszfort, s kísérleteztek tulajdonságaival.

S így ez volna tehát az örökké égő méceses rejtélyes problémájának a titka.

Géczy János Ödön.

csak egy év múlva került a mostani épületbe. Lajos bácsit a boszniai occupáció a háborúba hívta és csak egy év múlva térhetett haza. Akkor Morgenbesser János volt az igazgató. Tanárok voltak: Hoffman Mór, Rozgonyi Lajos, Schmidt Károly, Zánkay Zsigmond, Schultz Károly, Pongrácz Adolf, Berecz Imre és Hoch János. Bizony ezek már nagyrészt a temető hideg göröngyei alatt pihennek. Végig szolgálta Bartha Gyula dr. igazgatót, ki egy év óta van nyugalomban és a mostani igazgató Valigurszky Antal és a tanári kar ugyanolyan becsüléssel és szeretettel voltak iránta, mint a régi kartársak.

A hosszú becsületesen teljesített munka nagyon megviselték idegeit, mert nemcsak az iskola gondját hordozta lelkében, hanem 9 gyermek példás felnevelését is végzte derek, hű életársának segítségével. Az a kis padellusi lakás a szeretet tanyája volt mindig. Onnan került szárnyra a sok gyermek, baoltva a munkásság és becsület csiráival. Legidősebb fia József, Orosztony érdemes jegyzője, Lajos fia a veszprémi püspöki aulában egyházmegyei szentszéki jegyző, Károly fia a helybeli főgimnázium közteszeretben álló tanára. Egy leányát egy tanító vette feleségül. Többi gyermeke is mind tisztességes élet-pályán van.

Most Veszprémben költözött Lajos bácsi. Mielőtt elment, felkereste munkatársaink, ki maga is a polgári iskola egykori növendéke volt. Már rakosgatta a butorait, nehéz szívvel szedogette le a képeket, tükröt a megszokott falakról. Mikor bucsuzkodni kezdett tőle tudósítónk, egy kérelem fordult hozzá: „Írja meg kérem, hogy nehéz szívvel távozom Nagykanizsáról, mert megbecsültek. Köszönetet mondok a tanári karnak, mely oly páratlan jó volt hozzám és megkönnyítette hosszú szolgálatom nehéz napjait.”

Lajos bácsi most már Veszprémben van Tegye kellemessé nyugalmának éveit az a tudat, hogy kötelességét a haza, az embertársak és családja iránt derekasan teljesítette.

HIREK.

Heti strófák.

Rózsáedes mosolyt kérek
S tessék gálába öltözni,
Mert megjöttek a színészek
Kicsit a szívünkre fujni.

— Mint szájban a jeges fagyalt,
Szivem most olló fölhígul.
S ugyan kié állhat ellen,
Ha este a villany kigyul.

S megyünk 8 után színházba,
Ki kocsival, ki anélkül . . .
S csodáljuk az előadást,
Ki álltából, ki meg székrül. —

De kérem, hisz a mellékes . . .
Fő csak, hogy mindig ott legyünk.
Megérdemli ez a csapat
A telt házat s szíves kegyünk.

. . . Szemerében is az öröm
Oriási, mert megkezdtek . . .
— Csak „Ki-S. vá.-m.” ur bosszus kissé,
Hogy a gyűlésen meglegyeztek.

Legyezem én is homlokom,
S legyezi itt Kanizsán sok más:
Ki fárad, s csak salátát kap
— Ki dözsöl annak jut hú, tojás.

Kíváncsi vagyok, mint őnök,
Hogy mit hoz nekünk ez a nyár:
Pilóta repül-e? vagy tán
Most is csak a por száll-szítál.

— Por . . . por . . . por . . . gomolyog
[folyton]

Óh! borongós kormozó kór
Távozz már ismét valahova. —
Kiméld meg, ki itthon marad
S nem tud elbujni hús habokba.

T. J

— **Felhívás.** Néhaj Eichberg Adolf, a nagykanizsai kereskedelmi iskola volt igazgatója emlékének megőrzésére irányuló akcióval kapcsolatban egy emlékirat kiadását határozták el. Az emlékirat igen becses része a volt tanítványok névsora lesz. E névsor pontos összállíthatása végett ez uton azzal a szíves kérelem fordulunk az elhunyt volt tanítványaihoz, hogy foglalozásaitak és lakóhelyüket a végrehajtó bizottság elnökeivel, Grünhut Henrik ural Nagykanizsa, mennél előbb tudatni szíveskedjenek. Nagykanizsa 1911. június hó. A végrehajtó-bizottság.

— **A Patronage Egyesületét** A Nagykanizsai Patronage Egyesület humanus működésének elismerése, hogy a társadalom minden alkalommal kész-eggel szolgál az egyesület anyagi támogatására. Így a napokban lefolyt esküdtzék ciklusban részt vett esküdték közül adományoztak az egyesületnek: Schwarz Zsigmond dr. ügyvéd Keszthely 10 koronát, Josifovits Milivoid magánzó Nagykanizsa 8 koronát, Kardos József, a „Központ” kávéház tulajdonosa Nagykanizsa 8 koronát.

— **Tanácsülés.** A pénteki tanácsülés foglalkozott a legelőügyi bizottságtól eléje terjesztett közlegelő változtatási javaslattal. Minthogy a legelő kibővítésre és megjavításra szorul, a tanács megkeresi az allspáni hivatalt, hogy terjessze fel Nagykanizsa város abbeli kérelmét a földművelésügyi miniszterhez, küldjön le szakközeget, hogy a legelő meguagyobbitása, javítása vagy területváltoztatása tekintetében utmutatást adjon Tárgyalta a pénzügyi bizottságnak a drágasági pótlékra vonatkozó előterjesztését is. E szerint a tanács javasolni fogja a képviselőtestületnek, hogy a városi díjnokok, rendőrök, szögödményesek és szolgák 10%-nyi drágasági pótlékban részesítenessenek az utcaseprők fizetését pedig felemelésre ajánlja. Csigaházi Antal városi erdőmester fizetésére a város költségvetésének terhére kiegészítetik oly mértékben mint ahogy az államségélyből való részesedésre ajánlatott.

— **Adóvégrehajtás.** A második évnegyedi adó május 15-én vált esedékessé. Akik a szétküldött adóintés ellenére se fizették le eddig adójukat, azok ellen az adóvégrehajtás holnaptól kedve foganatosítatik.

— **Jön a kolera.** A Gráiban legutóbb előfordult kolera-esetből kifolyólag a m. kir. belügyminiszter Csáktornyan vizsgáló állomást szándékozik felállítani, ahol a Gráiból jövő utasokat megvizsgálják és esetleg fertőtlenítik. Ilyen vizsgáló állomást létesítenek Gyékényesen is. Mint halljuk Szombathelyen is a múlt héten kolera-gyanus megbetegedések történtek. A veszedelem tehát a közel környékben esatangol, fölülte fontos ezért, hogy a kellő védelmi intézkedéseket a hatóság haladéktalanul foganatosítsa.

— **Dijmentes vasúti távirat.** Az utazó közönség figyelmébe ajánljuk, hogy a vasúti állomásokon felejtett tárgyakért a következő állomásokon a kárt szenvedett az elveszett tárgyat díjmentesen táviratozhat s a leszállási állomásokon a forgalmi hivatalnok a káros jelentkezésére köteles fölvenni jegyzőkönyvet az elveszett tárgyról s távirat útján intézkedni annak visszaszerzése érdekében.

— **Új takarékpénztár vármegyénkben.** Pacsán új takarékpénztár alakult. Az alakulógyűlésen megválasztották az igazgatóságot, melynek elnöke Szentmihályi Dezső és ügyvezető igazgatója Korein Lipót lett.

— **Gólya a Fő-úton.** Tegnapelőtt este kevésel tíz óra előtt a városház kapujában őrtálló rendőr észrevette, hogy átellenben a járda átélén egy leány kucorog. Olyankor már csak kevesen járnak a korzón s mikor a rendőr átment a veszteglő teremést megkérdezni, elébe lépett egy tovasiető középkorú hölgy és megsugta halkan neki, hogy kerem tessék vigyázni és figyelemmel lenni, mert a gólya jött ide. A rendőr rögtön megértette a helyzetet és gyorsan intézkedett. Majd megjelent a soros rendőrörvos és konstátálta, hogy tényleg a hosszú lábú madár szállott a Fő-útra. A leányt és a picit

ujszülöttet elhelyezték egyik közeli borbély üzletbe, míg a mentők megérkeztek. Addigra az éjszaka apró ajándéka le is hunyta örökre pilláit, meghalt. Az anyát, Mauter Anna 23 éves háztartásbelit, ki Liditt Samu Magyar-ntén lakó szabómesternél volt szolgálatban, a mentők a kózkórházba szállították elhunyt kisdédelével együtt.

— **Halálos szerelem.** A nagy, bolond szerelem miatt öngyilkossá lett Körmenten egy fiatal munkás-legény. Pendl Kálmán ottani téglavető feyvert emelt maga ellen, mert az, akit kiválasztott magának, nem akarta meghallgatni. Azért helyette inkább a halált választotta és szíven lötte magát.

— **Vizsgálatok sorrendja a nagykanizsai állami polgári fiú és leányiskolában.** Június 7-én d. e. 8—10. Róm. kath. hittani vizsgálatok az I—IV. fiuosztályban. d. e. 10—12. Róm. kath. hittani vizsgálatok az I—IV. leányosztályban. d. u. 5—7. A fiuoskola toruavizsgálata és toruaversenye. 9-én d. e. 8—12. Az I. a) leányosztály osztályvizsgálata. d. u. 5—6. Az I. a) és I. b) leányosztály toruavizsgálata. 10-én d. e. 8—12. Az I. b) leányosztály osztályvizsgálata. d. u. 3—4. Vizsgálat a francia nyelvből azon polg. leányisk. tanulókkal, kik azt, mint rendkívüli tantárgyat tanulták. d. u. 5—6. A II. leányosztály toruavizsgálata 11-én d. e. 8—10. Izr. hittani vizsgálatok az I—IV. leányosztályban. d. e. 10—12. Izr. hittani vizsgálatok az I—IV. fiuosztályban. 12-én d. e. 8—12. A II. leányosztály osztályvizsgálata. d. u. 5—6. A III. és IV. leányosztály toruavizsgálata 13-án d. e. 8—12. A III. leányosztály osztályvizsgálata. d. u. 2—6. A IV. leányosztály osztályvizsgálata. 14-én d. e. 8—12. Az I. fiuosztály osztályvizsgálata. 16-án d. e. 8—12. A II. fiuosztály osztályvizsgálata. d. u. 2—6. A III. és IV. oszt. leányiskolai magántanulóknak szóbeli vizsgálata 17-én d. e. 8—12. A III. fiuosztály osztályvizsgálata. 19-én d. e. 8—12. A IV. fiuosztály osztályvizsgálata. 21-én d. e. 8—12. Katonai altisztek szóbeli vizsgálata. d. u. 2—6. Katonai altisztek szóbeli vizsgálata. 25-én d. e. 8—10. „Te Deum” és a tanév bezárása. Kiállítások: Junius 12—13-án d. e. 8—12. A leányiskola rajz- és kézimunka-kiállítás a iskola II. oszt. tantermében és a rajztermében. A fiuoskolai tanulóknak rajza a nyilvános vizsgálatok alatt lesznek megtekinthetők az iskola rajztermében. A nyilvános vizsgálatokra és a kiállítások megtekintésére az érdekl. t. szülőket, valamint az iskolánk tanulmányi eredményei iránt érdekl. t. közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Hármas istenáladás.** A szombathelyi temetőörnek vasárnap éjjel nem kis meglepetéssel kedveskedett felesége, született Fekete Mária: egyszerre három leánygyermeknek adott életet. A kis apróságokat azonnal megkeresztelték, hogy haláluk előtt — amit születésük után azonnal tudni lehetett — nevük is legyen. Néhány órával a születés után mindhárom meghalt és egy közös koporsóba helyezték őket. Az anya jól érzi magát.

— **Az új tankerületi főigazgató.** Mint megbízható forrásból jelentük, a székesfehérvári tankerületi főigazgatói állást már a legközelebb betöltik. Az állásra elsősorban Vass Bertalan nagyváradi tankerületi főigazgató a jelölt. Ha azonban ő a kinevezést nem fogadná el, ugy a tankerület új főigazgatója Horváth Balázs dr. premtourei kanonok, jelenleg kassai konviktsi kormányzó lesz.

— **Borközraktár.** Tapoleán mozgalom indult meg, hogy ott a földművelésügyi miniszter a Balaton-vidék számára borközraktárt létesítsen.

— **Köröznek egy kaszírót.** Bibai Mária kaszírón a baresi kávéházban édesítgette a pikkolókat és mérte a likőröket. Egy szep napon valami rossz fát tett a tűzre és a főszolgabíró megbüntette. A kaszírónélan azonban a büntést elfelejtette megfizetni és ismeretlen helyre távozott. A főszolgabíró most elrendelte körözését.

— **Elviszik a honvédséget Kaposvárról.** Nagy konsternációt keltett Kaposvárról az a hír, hogy a honvédséget már legközelebb elviszik tőlük. Ezuttal a hír a katonaság köréből szivárgott ki. A távozás okául azt a régi panaszt emlegetik, hogy a gazdák a harcászati gyakorlatok alkalmával horribi lis kártérítési igényekkel lépnek föl.

— **Öngyilkosság félelemből.** Szabó István kerkatoskendi gazda felakasztotta magát, még pedig attól való ijedőben, hogy egy ügyében törvény elé idézték.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Kövessy Albert színtársulata Henry Bataille híressé vált Balga szűz c. színművével nyitotta meg a szezon. A darab rezonanciája a rossz zápor verte estén is elég szép számu közönséget vonzott az arénába szombat este. A darab meséjének szokatlanúságával fogja meg a néző fantáziáját és a különböző helyzetek, a pszichológiaiag szinte alig megmagyarázható karakterek eseményei, nem egyszer ellentétes hatást okoznak a közönség kedélyében. De szerepek hálásak vannak benne és ezek mindegyike jó kezekben volt. Lévy Elemér Charance hercege a családi beszélgetésben, magas arisztokrata érzéseiben megsértett szigorú, gyengéd atyát juttatta díszre. Szerepe érvényre Madrassy Berta (Charance hercegné) játéka a kis szerepében itéletet nem mondhatunk. Gömöri Vilma (leányuk Danette) legjobban érvényesült. Armanry ügyvéddel való jelenetében a londoni Park hotelszalonjában.

Nemely komoly situációban való diszkret mosolyát annak a kontrasztnak tudjuk be, mely a műnek lélektanilag abszurd felfogásból eredt.

Jákó Amália (Fanny) művészetéről teljes elismeréssel nyilatkozhatunk. Játéka igaz és öntudatos. Lajthay Károly (Armanry ügyvéd) habozó, sopánkodó alakítása nem látszott igazolni azt a hatást, melyet a műben Dianera gyakorolnia kellett, hogy elhagyjon érte szülőit, testvérét és társadalmi erkölcsöt. A kisebb szerepekben jó volt Abonyi Tivadar és Pilisi Lajos.

Vasárnap d. u. félhét órával a Postásfiú és hűga ment. Este rendezés helyárral Guthi Soma bőhőzatán mulatott a közönség. Folytonos derűtség, taps és hangos kacagás még a páholyokból is jelezték a közönség tetzését. A fránya mese olyan, hogy a néző szinte előre tudja a végét, de csak azért, mert a megoldások természetesebbek, igazak. Szőregly Gyula (Turar betörő) első fellépése mutatja, hogy benne tehetséges művészzel gyarapodott a társulat. Jákó Amália Gömöri Vilma, Barkó Etus, Izsó Miklós, Lajthay Károly, Faludy Károly, Pilisi Lajos, Abonyi Tivadar, Pataky Ferenc, Lévy és Derengi pompázó ensemblent nyújtottak Kanizsai Elza szobaleány szerepét ügyesen, otthonosan játszotta.

Ma este a szenzációs operette: Cigányszerelm kerül színre.

* A főgimnázium képkiallítása. Alig zárul be bobai Györfly Ilona urnő képkiallítása a régi gimnázium rajztermében, már egy újat rendeznek a fehér falakon. Pfeifer P. Elek főgimnáziumi rajztaur növendékei állítják ki olaj- és aquarelfestményeiket. Lesznek ott iparművészeti tárgyak is, gipszöntések és amateur fényképfelvételek és a tanulók kötelező rajzai. A kiállítás csütörtökön azaz e hó 15-én d. e. fél 12-kor nyílik meg és nyitva lesz naponként 9-12-ig d. u. 3-6-ig. Belépődíj 30 fillér, amelyért mindenki egy sorsjegyszelvényt is kap, amely résztvevő a kisorsoláshoz 2 eredeti olaj és 2 eredeti aquarel kép kisorsolásában. Külön sorsolási szelvények is 30 fillérért kaphatók. A tiszta jövőrelem a főgimnáziumi Segítő Egyesület javára fordítatik. A sorsolás a kiállítás utolsó napjában f. hó 21-én, szerdán d. u. 6 óra után történik. Műünkben volt a kiállítandó képek körül többet

megszemlélni, melyek határozott tehetséget árulnak el. A kiállítás illetően rendezését mindenkép helyeseltetjük, nemcsak a neves cél iránti tekiütetből, hanem mert az ifjú művészek munkakedvére nagyban serkentőleg hat. Ennek a pedagógiai jelentősége is nagy fontosságú.

* A „Vasárnapi Ujság” június 11-iki száma első helye a marosvásárhelyi ref. kollegium új épületének felavatásával foglalkozik, közölve az ősi, nagy multu intézet régi és új épületének s nagyevű régi tanárainak képét. A többi aktuális képek a pünkösdi ifjúsági tornaverseny, a páris-róma-turini repülőverseny stb. adják. Kiváló érdekességnek Gerster Károly eredeti rajzai egyiptomi utazásairól s a Budapest régi szobraitól közölt képsorozatok. Szépirodalmi olvasmányul szolgálak Beóthy Zsolt megemlékezése Lóv Lipótról, Mórle Zsigmond novellája, Zoldos László most kezdődő kis regénye, Jakab Odón verse és Szabados Ede műfordítása Lecomte de Liste-ből, Marcelle Tinayre franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: Lóv Lipót arcképe, egy husz év előtti csoportkép Mikszáth Kálmárról, a deákteri evangélikus tóplom képe, cikk a Karagyorgyevicsokról, tárcákka hétről s a rendezeti rovatok, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonaüzletről.

Nagykanizsa 1911. Jun. 12.

A folytonos esőzések kártékonyan hatnak a vetésekre, a tőzsde ezt eszkomptálva, nagyon azilárd hangulatban zárult.

Piaci árak:

Buza	24.—
Rozs	18.—
Ó Zab	20.—
Uj buza	22.50
Uj rozs	18.—

Élesztőt gyártók és árusítók figyelmebe. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a kamarához intézett 16.430/XII. 2. szám alatt kelt rendeletével az élesztő gyártását és forgalomba hozatalát illetőleg kiadott 97.700/910. számú rendeletét, akként módosította, hogy a rendelet azon része amely a sörélesztőnek külön helyiségben való tartását elrendeli, csak folyó év szeptember hó 1-én lép életbe. A rendelet egyéb rendelkezéseinek betartásához azonban a miniszter szigoruan ragaszkodik. A miniszter egyuttal azt is megemlíti, hogy a rendelet értelmében történő mintavételkor az érdekeltek ellenmitat kérhetnek s azt bármely állami szesz- vagy vegyiskisérleti, ugyszintén bármely kellő felhatalmazással ellátott törvényhatósági vegyvizsgáló állomással vegyelemzeztethetik. A vizsgálatért ez intézetek a következő díjakat szedhetik:

1. Minőleges vizsgálat alkalmából keményítőre 2 K-t 2. Keményítő tartalom mennyiségének meghatározása alkalmából 4 K-t 3. Sörélesztő tartalomra való vizsgálat alkalmából 10 K-t.

Gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítési vizsgái Sopronban június hó 18-án délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

— Elhalasztott befizetések A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezetnél a folyó hó 15-re eső befizetések az ünnep miatt 16-án vagyis pénteken délelőtt eszközölhetők.

A Nagykanizsai Takarékpénztár és a Zala-megyei Gazdasági Takarékpénztár a csütörtöki ünnepnapra eső befizetéseket másnap, azaz pénteken tartja meg.

— Lipik fürdőn a látogatottság igen élénk és az igazgatósági szállodákban szobák már csak korlátozott számban állnak rendelkezésre, ezért célszerű, ha a fürdőhasználatra odautazni szándékozók, megfelelő szobák fentartásáról idejében gondoskodnak. Levelek a fürdőigazgatósághoz intézendők.

— Rendőri hír. Ma pinaszt emelt a rendőrságon Lahunság Józsefő Fő-ut 21. szám alatti lakos, hogy f. hó 5- vagy 6-án egy vég 28 korona értékű fehér vásznat elvitt valaki lakásából.

— Szlavoniai szilvoriutőz de és palinka nagykereskedés keres Somogy, Zala, Baranya és Tolna megyék részére fix fizetés és jutalék ellenében egyes utazót. Csak olyanok vétetnek tekintetbe, kik ezen a vidéken jól vannak bevezetve. Ajánlatok „Szlavonia szilvoriut” jellegre Győri és Nagy hirdetési irodába kéretnek, Budapest Erzsébet-körut 5.

— Vasárnapi csendélet a „Magyar Király” korcsmában. Tegnap vasárnap lévén a „Magyar Király” csapszékben csoportosultak össze alkonyat után a zene és a tánc kedvelő hadfiak; kiki a maga galambjával. Köszörüs István honvéd zászlóalj-kürtős is arra sőtálván, bement egyet körültekinteni. A boeska fekete banda éppen veszettül huza a kuruc csárdást, mire Köszörüs is keményen összuította esilingős sarkantyuját és menten egyik asztalhoz lépvé, fölkeréte Vörös Isván közös szakaszvezető Gorinyák Margit nevű imádottját, egy rövid fordulóra. Margit azonban nem mozdult, mire a kikoszarzott kürtős boszusan kiesapta az ajtót és kilépett az utcára. A szakaszvezető utána az ajtót betette, azonban erre a kürtős hirtelen visszafordulva, kirántott hosszú kardjával keresztül vágva az ajtó üvegabláját és ráuját, arca bal felén mély sebet ejtett. A szakaszvezető súlyos sebet Dr. Rácz Kálmán rendőrorvos köztözte be, majd beszállították a katona kórházba. A vérengző kürtöst pedig később átadták a honvédkészültségnek.

— Megszöktetett cigányleány. A vármegyei hivatalos lap tegnapelőtti száma illő komolysággal adja tudtunkra, hogy a baki cigánytáborból Orsos Róza 14 éves cigányleányt egy cigánylegény megszöktette. A szökevényeket most körözik. A leány ismertető jele: a szája alatt lenese van.

— Varasd-Teplitz. A varasd-teplitzi fürdőn már nagy az élénkség. A hatásos gyógyvizet közelebről, távolról sokan felkeresik. Május 1-től június 6-ig 699 állandó és 1227 átutazó vendége volt.

— A Divat Ujság minden hónapban egyszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szátküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszörűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. számú házban van.

Tichomiroff államtanácsos, a gyógyszer-tan tanára a moszkvai császári egyetemen, jelenti: Megfigyeléseim szerint a természetes Ferencz József keserűviz gyorsan és biztosan kató hashajtószer. A Ferencz József keserűvizet a betegek jól bírják és hosszabb használat mellett sém okoz fájdalmat. — Kapható gyógyfárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési Igazgatóság Budapestben.

Csak alpesi tej kakao és czukorból áll Páratlan különlegesség.

MILKA SUCHARD

Hogyan védjük magunkat GYOMORBAJ ELLEN?

Hogy mindazon bajokat, melyek az emberiséget a jelenkorban megtámadták, eredményesen megelőzzük és azokkal erélyesen szembeszálljunk, ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

jókori használata. — Mert

egy erős gyomor és jó emésztés

képezik egy egészséges test alapját. Aki tehát egészséget legkésőbbi életkoráig meg akarja tartani, használja a kitűnő hatása folytán előnyösen ismert

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Ez a Nectár, mely kitűnően bevált gyökérből és jó borhól van készítve, hatásos és gondos összetételű folyton az emésztésre különösen jótékonyan hat; hasonlóan, mint egy jó gyomorlikőr vagy gyomorbőr és éppenséggel nincsenek káros következményei. Tehát Nectárt egészséges és beteg, kártékony hatás nélkül egyaránt íhat. Nectár merékletes használatnál előnyösen hat az emésztésre és elősegíti a nedvképződést. Ezért ajánlatos a

Dr. ENGEL-féle Nectár

mindazoknak, akik jó gyomrot akarnak. Nectár elejét veszi a gyomorhurut, gyomor fájdalom, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodásnak. Epenyug megakadályozza Nectár a székrekedést, szorítást, bélgyöcs-fájdalmakat, szivdobogást, nyugodt alvást és átvágyat időz elő és így meg ment az álmatlanságtól, kedélybetegségtől fejfájástól és ideges ellankadástól. A népek széles rétegeiben becsülik a Nectárt, mert vídamságot és életkedvet ad.

Nectár üvegekben 3 és 4 K-ért kapható Magyarországon összes gyógyszerüzében. — Direct vásárolhatjuk Nagykanizsa, Kiskanizsa, Beesehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, B-szentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bukkcsöd, Murakeresztur, Ihárosberény, Böhönye, Tápsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vors, Balatonszentgyörgy, Apáti Kesztfely stb. gyógyszerüzében, ugyisint Magyarországon minden nagyobb és kisebb helyiségben levő gyógyszerüzében.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan

Dr. ENGEL-féle Nectárt.

Nectár Nem titkos szer, alkotórészei: Samos bor 300.0 borszesz 150.0, málna lé, 100.0 berkenyelé cse-resnyelé 200.0, cskoró virág 30.0, borokabogyó 30.0 urmos 30.00, anizs, órvány gyökér, encangyökér, kalmusgyökér, pipitér 10.00 — Ezen részek vegyítendő 3

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

KALLAI LAJOS

motorgyára

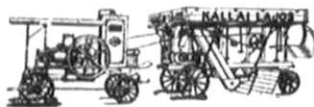
Budapest, VI., Gyár-u. 28

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghirnevesebb motorcsép-

lőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen díszfőlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitűnőbb sikerrel.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér 1. sz. alatt van.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

4100 Valódi

védjegyü.

Thomassalack

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár

valódi ha zsákban eredeti van rajta.

Hamisítástól szigoruan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjával zéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható cikkekhöz egy már 25 év óta fenálló cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával P. R. 3595 an Rudolf Mosse, Prag. Graben 6. küldendők.

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közönségnél, csúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K 1.40 és K 2.— és újszólván minden gyógyszerüzében kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznel, Budapest.

De Richter gyógyszerüzében az „Arany oroszlanhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban levő híres Berger-féle gyógy- és egészségi szappanokról.

Néhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzletember megkísérelte, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-preparátumok“ elnevezés használati jogát vitássá tegye; hogy így a mi gyártmányunk révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalmunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur által Bécsben, a magas cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnál panaszosként föllépni; ennek következtében általános tudomásra hoztuk, hogy 1903. december 16-án kelt 19082. számú ítélettel kimondott, hogy jogunk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségi szappanainkra“, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle glicerin-kátrány-szappant, Berger-féle ken-kátrány-szappant“ stb. ezen külön címmel ellátni és védjegyként ezen szót használni. Így tehát a mi jóismert különlegességeinket csúznál is, mint ezelőtt a főnti jelzéssel legutóbbi forgalomba hozni; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való becsületesnek és tévedésbe ejtésnek elejét vevendő, állandóan figyeljen arra, hogy a csomagolásán is rajta kell lennie, a mi ismert védjegyüknek és a mi itt jól látható képegyüknek. Ha a csomagoláson a mi védjegyük és a mi itt jól látható képegyüknek nincs rajta, úgy kérjük, hogy a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta jönni gyártmányainkkal azonosat, utasson vissza.

Troppau és Bécs, 1904. február hó.

Hell G. és társa.

Raktáron van Magyarországon minden városban. Nagyban eladása a Budapest nagy-drogeriákban.

Hirdetések

felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és csemegefajban még negyvénezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszerű, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként, melyért írásban jótállók. Elgyökeresztetve minden szál simavessző megfakad, erre nézve utasítás mellékelteik minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirtda és tel-fon állomás.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMAN“ cigarettapapírt vagy hüvelyt!

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Mizériák a piacon.

Vártuk, türelmesen reméltük, hogy talán a tavaszi idény előrehaladtával mégis csak majd javulni fog a gyarló piaci helyzet, hogy talán majd olcsóbban, a rendes áráért hozzájuthatunk a különböző terményekhez, de bizony hiába számítottunk arra, hiába gondoltuk, hogy a mostani, különösen kedvező nedves időjárás a mi javunkra is befolyással lesz. Bizony, kérem alássan, nem dörzsölhetjük össze kellemesen tenyerünket, hanem elnézhetünk ujjaink között a zálogház felé, mert azt kell konstatálnunk, hogy a borzasztó drágaság mindenünket előbb-utóbb oda vándoroltatja, a jól ismert kék cédulák ellenében.

Nemcsak hogy némi kilátásunk volna arra, hogy továbbra is így fog stagnálni ez a mi megszólándó, helytelen piaci állapotunk, hanem el lehetünk rá készülve teljes lelki nyugtalansággal, hogy ezután csak mindig rosszabbul lesz; hovatovább kifelé megy a tavasz, oly mértékben csavarodik körénk a szörnyű drágaság enyvespárgája. Mondom, csak legyünk azért, ha lehet csöndes hidegvérrel, de kérem most már ne várjunk mást, mint azt, hogy ezután ha a piacra megyünk vásárolni, hát egy napon előbb-utóbb meg fogjuk látni és érní, hogy térdreereszkedve, alázatos arcmosollyal kell majd odanyújtani az égő pipacsarcu, négy és többmázsás kofa-önagyságának a mi keservesen megszolgált néhány koronánkat, hogy kegyeskedtek irgalmasan egy szál cérnávastag tormát, egy darab múlt évi, podvás sárgarépát s néhány magbament, selejtes zöld hagymácskát, szabad rendelkezésünkre bocsátani. — A gyümölcsről, baromfiról és egyéb dolgokról jobb hallgatni; a tej és a tojás felől meg talán annak vétek is ábrándozni, kinek nincs módjában, legalább is egy darab tizkoronás bankjegy boldog birtokosának érezni magát.

Tessenek most már elképzelni, hogy hogyan is tudna zöldágra vergődni egy családosabb munkás, legyen az akár hivatalnok, akár iparos, mikor keresménye háromnegyed részét a piacon kell hagyni a mérhetetlen drágaság miatt. Emelhetik a fizetést, megszavazhatják a drágasági pótlékot, kérem az mind édeskevés arra, hogy be tudják

szerezni a mindennapi élesre igényelt leg-szükségesebb, egyszerű dolgokat.

Ki reggel hét óra előtt lemegy a piacra, szem- és fültanuja lehet ott különös kis furosa módu eseteknek. No... az a malacosi, ide oda való hancurozás megriasztja az embert, amit végig csinálnak azok a szalonagumók, azok a napotátülő totya nénik és más egyéb hetyke fejű elorzók, kik ugyszólván úgy csavarják ki az árúthozó eladók kezéből a portékákat. Próbálna csak egy más valaki, ki nem szokta tenni azt a csunya mesterséget, közelükben alkudozni valamire. No hiszen, köszönöm szépen, leszédnek róla párástul a keresztvizet, ha sohse is keresztelték meg úgy, hogy tudom teremtom megemlegetné amíg itt mozogna ebben az alkalmatlan göröngyös árnyékvilágban (Ki e sorokat írta tapasztalatból beszél).

Amit csak lehet, összeszednek azok a kemény bőrű, kikent üzérak. Némelyik egész kocsiszámra, s amit ott megvesz, mindjárt ott ponyvás szekerekre is pakolja és ha megtelt az oldalköz, akkor elhajt lerakódni, majd siet visszatérni tovább kihasználni a kedvező helyzetet. Ezek a kocsiravásárlók, a portékát elszállítják Bécsbe, Grácba, vagy más nevű messzefekvő városokba. A többiek pedig a piacon maradva, nálunk értékesítik az árut jól felsrófolt áráért. Ilyenformán aztán a kanizsai fogyasztó közönség, mely a piacra van utalva, kénytelen a maradékot méregdrága pénzért megvásárolni, saját szükségletére. Igaz, hogy a produkció, amit a helyi és a közelszomszédos termelés eladásra bocsát, elégséges lenne, de nem fedezheti a helyi keresletet azért, mert nagy részét és pedig a legjavát, mint már az elébb említettem, elviszik városunkból más piacokra s nekünk marad az alja, sokduplára feltaksált áráért.

De még ráadásul, mennyi szekaturát, mennyi bosszantó leszólást kell lenyelni a tirannus önzetű, szájaskodó kosaras asszonyoktól. Figyelmesen vigyázni kell az embernek, hogy jaj, valamiképpen alázattalan pillantást ne tegyen az ő pulykaszusszal fölfujt, gonyos ábrázatukra, mert akkor mindjárt kicsap a foguk közül valami buta, keresetlen, nyers élc, amire választ adni meg már kész veszedelemmel jár.

Hát kérem, ilyen feketepiros rajzot lehet

bemutatni a mi piacunk jelenlegi szörnyűségéről, melynek egyrészen a leplet még rajta hagytuk, hogy azt majd nemsokára tépje le a változó valóság.

A már tarthatlanná vált uzsoraállapot fölfalta anyagi kényszer-türelmünket, suttyanó ostorcsapásai fölverték várakozó elnézésünket. Nem lehet tovább hagyni, hogy bennünket örökké csak kizsebeljenek, mindig csak kihasználják jóságunkat és szokásos bizalmunkat. Nem szabad eltérni, hogy a falánk kalózhad seperje be a mi sulyos fáradozásainknak amugy is előre megsarcolt kevés kalászttermését.

A hatóságnak — minthogy abban az a hivatott illetékes közeg — kell haladéktalanul tudomásul vennie, a nagykanizsai fogyasztó közönség eddig békésen elszenvedett sérelmeit. Oda kell hatni, hogy mielőbb, késedelem nélkül megszüntesse a piaci romlott rendszertelenséget. Neki van hatalmában, módjában és kötelességében is, hogy védelmi eszközökkel lássa el a helybeli polgárság erkölcsi-, jogi- és létérdekeit. Tehát a városi tanácsnak kell elsősorban intézkednie, hogy a már harmadéve benyújtott piaci-szabályrendeletet tárgyalás alá bocsássa és érvényesítse. Rendel kell csinálni a piacon, mert hiszen saját érdeke is az, hogy a megélhetés olcsóbb, kényelmesebb, könnyűbb s enélfogva emberibb legyen. — Igazán jellemzően érdekes, hogy eddig, onnan a zöld asztalok mellől nem hallatszott egy élő hang se, a gyatra piaci viszonyok miatt.

(T. J.)

Tagosítatlan határrészek vármegyénkben.

(V. L.) Arról értesülünk, hogy újabb időben nagy kedvvel hajtják végre közbirtokosságaink a tagosítást. Ezt a 1908. évi VIII. és XXXIX. törvénynek köszönhetjük. Az új törvények a koalíció törvényalkotásai közül való s hogy mily szerencsével oldották meg sürgős rendelkezésre szorult birtokrendezési kérdésünket, kiűnik abból, hogy rövidesen százötvenegy községben indítottak tagosítási munkálatokat. A szám pedig napról-napra növekedik.

Az igaz, hogy szükség is volt erre a rendezésre. Mindössze negyedfélezer községi határ birtoktestje van kommasszávala; kilencezeren jóval felül van azon községek száma, ahol a községi határ rendezetlen. Még a mi vármegyénkben is előfordul, hogy egy-egy kisgazdának a négy világtáj mindegyik részén van birtoka, egyik-másik kaszálója néhány öl.

Ha vihar közeledik, rohanhat tiz helyre is, szónát gyűjteni. Hogyan tehetné ezt?

Tagosítatlan birtokon intensíven gazdálkodni lehetetlen.

Azért volt szükség az új törvényre, mely 1908-ban VII. és XXXIX. törvénycikkünként került a törvénytarba.

Az új törvény gondosan mérlegeli a helyzetet és a tagosítást elsősorban a fennforgó gazdasági érdekek védelmébe teljesíti. Minden, a tagosításra tartozó határozat a földművelésügyi miniszter elé jut. S a földművelésügyi miniszterium elsősorban a mezőgazdasági érdekeket látolja. Az semmiesetre se történhet meg a jövőben, hogy közbirtokossági közlegelők megszüntessenek. Ellenkezőleg, ahol az a határ és lakások számához mérten kisebb, mint kellene, ott a miniszter szabja meg, hogy mennyi hold legelőt kell elkülöníteni és céljára helyesen berendezni.

Az új törvény szerinti a tagosítás költségeit kamatmentesen az államkincstár előlegezi s azt nyolc év alatt részletekben a közadókkal hajtja be. De a tagosítás költségeinek egy részét vállalja is. Nehogy a tagosítási munkálatok elodáztassanak és indokolatlan felebvezésekkel akadályokba ütközzenek, a törvény elrendeli, hogy a bíróságok minden tagosításra tartozó ügyet soronkívül tárgyalnak, az indokolatlan felebvezéseket pedig a limine elutasítják.

A földmérést külön képesítéshez kötötte az új törvény s az ellenőrzés nincs jövőben egy másik ellenőrző mérnök lelkiismeretére bízva, mint eddig.

Serényi földművelésügyi miniszterre maradt a koalíció eme kitűnő és nagy kö-érdeket érintő törvényalkotásának végrehajtása. A munka széles területen és kedvvel indult. Az a gyakorlati irányu művecske, melyet most adott ki a földművelésügyi miniszter a tagosításról, a kedvet fokozni és a munkálatokat gyorsítani fogja. E művecskének íróját az vezette, hogy a tagosítás előmunkálatait az eszme megindítása s az első bírósági beadványtól kezdve könnyen érthetőleg feltüntesse. Ismerteti az új törvény jelentékeny kedvezéseit, nagyon ügyesen összefoglalja a tagosítás gazdasági előnyeit elhozható érveket; az erre szerkesztett térkép is beszédes és talán minden szónál meggyőzőbb. A művecskét olvasóink figyelmébe ajánljuk. Egy egyszerű levelező-lapon, vagy levélen nyilvánított kérelemre ingyenesen megküldi a Földművelésügyi Tudakozó irodája.

Új fordulat az Eichberg-émlék ügyében.

Már többször volt alkalmunk írni arról az ideális törekvésről, mely egy rég porladó tanfériumnak, Eichberg igazgatónak akar maradandó emléket állítani.

Most új fordulat állt be, mely az Eichberg emlékbizottság működését szélesebb körre terjeszti ki, nemcsak a volt tanítványok, hanem a nemesen érző nagy közönség áldozatkészségére is apellálván. A volt igazgató személfénye a kiváló szellemű és nem közönséges műveltségű Nathália nevű leánya volt, a bizottságnak tudomására jutott, hogy a nagyérdemű mesternek leánya egy idegyógyintézetben van, hol nagy ritkán üldözési mániában borul el a lelke. Tudja, érti, hogy hol van, de nem mer az élőhalottak kapuján kilepni, mert rettegés győtri

elernyed idegeit. A legszegényebb 18—20, a nép legalsó rétegéből bekerült ingyenbetegek közt van a jómódhoz szokott nő elhelyezve. Ebből a körből, ebből a szánandó helyzetből akarja a bizottság őt kiragadni. Egy kiváló lelű emberbarát terelte rá Grünhut Henrik bizottsági elnök figyelmét. Weiss Zsigmond dr. ügyvéd valamikor Nagykanizsán lakott és nagy tisztelője volt az Eichberg családnak. Később Boszniába ment, jeleuleg pedig Budapesten él. Grünhut elnökhöz intézett levelében Eichberg Adolf elszegényedett csalágtagjának illetve leányának gyámolítására hívja fel a figyelmet.

Erre a célra évenként, míg csak él, 100 K-át ajánlott fel. Így tehát az Eichberg alapra nemcsak a volt tanítványok áldozatkészségét veszik igénybe, hanem a család ismerőseit, tisztelőit, jóakaróit és mindazokat, kik nemes jótékonyaság előtt elzárkózni nem szoktak, felkérlik az adakozásra. Így remélhető egy tekintélyesebb Eichberg alap megteremtése, melyből egyelőre a segélyre szorult boldogtalan Nathaliának nyújtanának segítséget. Később pedig egyéb rendeltetésének adnák át. Felemelő, buzdító hatású lehet a tanítóvilágra mindenkép, hogy a jól teljesített kötelesség még a siron túl is megtermi gyümölcseit.

HIREK.

Virágos osalítban.

Nyilik a gyöngy rózsabimbó.
Zúg-búg a bokor levele...
Sűrű esalít zöld lugasában
Turbékol egy vad gilice.

— Rezgő nyir alatt állok magam:
Pillanat jön, tűn és elhal...
A borító kék estiárnyban
Fölzokog szívemben egy dal...

S elfog valami... ágról-ágra szállva
Szeretnék repülni messzi, valahova...
Vadgalamb lenni, hű párt találni:
Ki igazán szeretni örökké tudna.

Tálossy J.

— **Urnapi ünnep.** Az alsótemplomban, holnap az istentiszteleti-szertartások a következő sorrendben lesznek megtartva: Reggel 7 órakor első szent mise. Dél előtt 9 órakor, ünnepélyes urnapi istentisztelet, utána indul a körmenet a Nádor- és Csengeri-uton át a felső templomba, onnan pedig a Fő-uton és Kazinczy-utcaán át vissza. Délután 3 órakor ünnepi litánia, könyörgés és ima. Vasárnap, június 18 án ugyanily rendben megismételtetik az urnapi ünnepség.

— **Képkiallítás.** A főgimnázium képkiallítása a régi gimnázium rajztermében ma csüt. délelőtt 1/2-12-kor nyílik meg. Belépődíj 30 fill. Minden jegyhez egy nyeresemény-szelvény van csatolva 2 lap és 2 aquarell képre.

— **A Kereskedelmi Bank palotája.** Olyan házigazdát mint a minő a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szívesen látnánk minél többet városunkban. Nemcsak, hogy áldozatra való készségét árul el palotájának restaurálásánál, hanem finom ízléssel olyan külsővel ruházta fel, hogy Nagykanizsának egyik legizlésebb épületét szemlélhetjük benne. Maga az épület egy wieni építő műve, mely mérsékelt, de arányos és különleges ékítményeivel szinte páratlanul áll városunkban. Most pedig, hogy új köntösbe öltöztette a Bank bőkezűsége, naponként élvezettel szemléltek a munkát mindazok, akik a jóizlések hívei. A fala színe, az ornamentumok kiemelése a díszkrét aranyozással a különben is karsu épület könnyedségét még jobban emeli. Annál szívesebben említjük fel a banképület renoválását, mert ezt a nagyvárosba illő munkálatot nagykanizsai iparral végeztették. Az épület homlokzatán arany betűkből elhelyezett „Pesti Magyar Kereskedelmi Bank” és az ablak díszítések fölötti óriási aranybetűs üvegtábla és az ablakok közti teroken elhelyezett kisebb üvegtáblák az egyes üzletágakról, kellemesen járulnak hozzá az épület szépségéhez.

Nem hagyhatjuk felemlítés nélkül, hogy a Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet méltányolva házigazdájának ezt a városépítési törekvését, maga is tetemes költséggel új impozáns, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank cégtáblához hasonló aranyfeliratu cintáblákat helyezett el, melyek szintén ugyanannak a kanizsai iparosnak a munkái.

— **Villanyvilágítás Hévizen.** A korszakot alkotó villanyvilágítás mult esütörtökön este elfoglalta helyét Héviz fűrdőn is. A Ganzgyár keszthelyi üzletvezetősége gyorsan és célszerűen befejezte a bevezetési munkálatokat, Héviz fényárban uszott. A köztérre és a sétányra 9 ivilámpa szórja pazar ényét.

— **Fegyver a gyermek kezében.** Naponta megismétlődik az a végzetes véletlen, hogy a fegyverrel játszó gyermek játék közben megsebesül. A szomszédos Nagybakónak községben történt most, hogy Szabó József szőlőpásztor mostoha fia, a 10 éves Mihálics Ferenc szülei távollétében a lakásban játszógombok után fűrtetett, s eközben a ládából előhuzta a ruha alól apjának 16 milliméteres szolgálati forgópisztolyát. A fegyver meg volt töltve, s ahogy a fiu egyszer a ravaszt elhuzta, a kapszli elsült és a lövedék a fiu bal tenyerét keresztül furta. A súlyosan sérült gyermeket, behozták a nagykanizsai közkörházba, hol Hajós Ferenc rendőrbiztos hallgatta ki a tényállásról.

— **A kath. legényegylet elnöksége** ez uton is felkéri az egyesület tagjait, hogy holnap Urnapján a körmeneten minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gyűlékezés 1/4 10 órakor a cintórium Kazinczy-utcai bejárójánál. A vála-ztmány.

— **Diákjárás a Balatonvidéken.** A Balatoni Szövetségnek a középiskolák igazgatóságaihoz kibocsátott felhívásai szép eredménynyel járnak. Amennyiben nap-nap után látogatják a tanulók a Balatont. Püsköd ünnep alatt tizeunegy iskola növendékei tettek kirándulást a Balatonvidékre, még az ország távol eső iskoláiból is, így a többek között az ungvári gimnázium 80 tanulója, a zombori, temesvári stb. gimnáziumi és polgári iskolák tanulói. A kirándulások utiránya rendszeren Siófokról hajón Balatonfüredre, innen vonaton Badacsonyba, majd Tapolca érintésével Keszthelyre, onnan Balatonszentgyörgyre és innen Fonyód és a többi fűrdőhely érintésével a déli vasuton vissza. Többen kirándulnak még Sümegre is.

VELMA SUCHARD Nyersen való
évesre
páratlan.

— **Iskolai vizsgálatok.** A felső kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatokat június 20-án és 21-én tartják meg. A kereskedő tanonciskola vizsgája június 18-án lesz.

— **Új vasutvonal Zalamegyében.** A Vállalkozók és Iparosok lapja írja: Egy zalamegyeiekből álló konzorcium három különböző irányba induló vasutvonal kiépítésére folytat tárgyalásokat egy budapesti bankkal. Új vasut első ága Tapolca-Zalaszentgrót, Nagykapornák-Zalamegyeszeg-Nován át a stájerországi Liechtenbergig, a másik vonala Keszthely-Pacsán át Nagykapornákig, a harmadik ág Novától-Letenyén s Murakirályon át Kaproncáig vezetne. A három vasutvonal hossza 225 kilométer volna. Az építendő vasutra Zala-vármegye törvényhatósága kimondotta a támogatást.

— **A sörgyári kádárok** bérharcra nem sikerült. S minthogy a sztrájk miatt kizárták valamennyit, a rendőrség a sztrájkjátynát tegnap feloszlata és meghagyta az idegen illetőségűeknek, hogy öt nap alatt távozzanak el máshova munkát keresni.

— **A festett tészta.** A földművelésügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki, amelyben rámutat arra, hogy tudomása szerint a szárított és a konzervált tésztaikat, különösen a tarhonyát, csótésztaát és az ugynevezett levestésztaát egyes gyárak tojástartó festékekkel festik sárgára. A miniszter elrendelte, hogy az ily módon festett tésztaát hamisításnak kell tekinteni, melynek forgalomba hozatala tilos. Miután a miniszter azt tapasztalta, hogy az érdekelt körök erről a tilalomról nem tudták, felhívja a törvényhatóságokat, hogy rendeletét a legkiterjedtebb módon tegyék közhírré és hogy ezeknek a tésztaeműeknek forgalomba hozatalát ez évi július 1-től a legszigorubb módon ellenőrizzék.

— **A Balaton és Duna összekötése.** Az a mozgalom, amely a somogyi, tolnai, veszprémi és zalai orsz. képviselők között a Sió-csatorna hajózhatóvá tétel érdekében megindult, egyre erőteljesebb lépésekkel halad előre. A mozgalom vezetői a kormányhoz terjesztendő memorandumukat megküldték Somogyvármegye törvényhatóságának is. Mivel Somogyinak is fontos érdekei fűződnek a Sió hajózhatóvá tételéhez, biztosra vehető, hogy a törvényhatóság szintén föllíratot intéz a memorandum érdekében a földművelésügyi kormányhoz. A memorandum kérdése a vármegye augusztusi közgyűlése elé kerül.

— **Számozott poharak a kávéházakban és vendéglőkben.** A tudóvész és más ragályos betegségek továbbterjedésének megállítására gróf Khuen Héderváry Károly miniszterelnök, mint belügyminiszter a törvényhatóságokhoz érdekes rendeletet intézett. E rendelet értelmében kocsimákban és vendéglőkben el kell kerülni a poharak kölcsönös elcserelését és azért ital csak számozott poharakban mérhető ki, valamint a víz is csak számozott poharakban adható a kocsmában vagy a kávéházban tartózkodó közönségnek. A rendelet 1912. évi január hó 1-én lép életbe.

— **Vízvezetékek és csatornázás** az összes balatonparti fürdőkben. Hirt adtunk annak idején arról az életrevaló eszméről, melyet a Balatoni Szövetség vetett föl, hogy a balatonparti összes fürdők egy központi telepről kapják villany világításukat. Most egy újabb örvendetes hírről hozhatunk tudósítást, mely szerint a Balatoni Szövetség fíradhatatlan alelnöke: Óvári Ferencz dr. azon fíradozik, hogy az összes balatonparti fürdők egészséges ivóvízzel láttassanak el. Ez ügyben már megkeresték a föld-

művelésügyi miniszteriumot, hol a fölvetett eszmét pártólól fogadták és a legmesszebbmenő támogatást ígérték. Az első lépés a nagyfotosságu terv kivételére a napokban már megtörtént. Cséplő Ernőnek, a B. Sz. titkárnak kíséretében az „Ister” magyar vízmű r. t. által kiküldött Ziperovszky és Mulder mérnökök most utazzak körül a Balaton partjain levő fürdőket tanulmányozás céljából. Siófokot, Tihanyt, Balatonfüredet, Földvárt, Szemest, Lellét, Boglárt és Keszthelyt tekintették meg. Keszthelyről tovább folytatták balatonkörüli utjukat.

— **Katonai hír.** F. hó 21., 22., 23. és 24. a cs. és kir. 48-ik gyalogezred Kiskanizsa, Szepetnek, Bajcsa és Fityeháza között, a nagy gyakorló téren hareszerű céllövészetet tart, mely napokon a határolt löterületen a tartózkodás életveszélyes lehet.

— **Bejelentett munkásgyűlés.** Ma husz munkás aláírásával a rendőrkapitánysághoz kérvényt adtak be, melyben bejelentik, hogy f. hó 18-án, azaz vasárnap délután 3 órakor a „Polgári Egylet” kertjében vagy kedvezőtlen idő esetén a vendéglő helyiségben népgyűlést tartanak. A folyamodványban két pont van programmul jelezve: 1. Kik törnek le idegen munkásokkal a magyar munkások kenyérharcaát Nagykanizsán, kik segítik elő és kik a részesei. 2. Miért kell a magyar népek idegen országokba vándorolni. A rendőrség ma még nem adott választ a gyűlést engedélyezésére vonatkozólag.

— **Korytnicán** a saison már kezdetét vette. Az ideai kivételesen rendkívüli meleg napok folytán már most is tömegesen látogatják hazánk e kies fürdőjét a gyógyulást kereső vendégek. A fürdőigazgatóság mindent megtesz, hogy ezt a természet-től bőven megáldott gyógyhelyet a modern igényeknek megfelelővé tegye. A fürdőházak olyanná lettek átalakítva, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítik. A tömeges beruházás folytán Korytnica ma már egyike hazánk legelegánsabb fürdőinek, olyanynira, hogy a fürdő kényelménél egyuttal olcsóságánál fogva nem kell magyar betegeknak külföldre menniök.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt** ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általános in kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen burtozott külön bejáratu szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, kik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakáció, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tükrös szekrények!

Kleinwaechter tanár, az európai hírnőorvos a következőket állapította meg: A természetes **Ferenc József**-keserűviz mindig pontos és huzamos időn át is hatékony hashajtónak bizonyult. Mivel semmiféle kellemetlen melléktünet nem észlelhető, a Ferenc József-víz méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési Igazgatóság Budapest.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Hétfőn este Barthó láz volt a színházban. A Cigányszerelem elég jól megtöltötte a szinkört közönséggel, mely tündetett Barthó Etus játéka mellett. Mái a mult évten szimpátiával fogadta a pályájának elején álló színésznőt, ki azóta nagyot haladt, s azóta a színésznőből művésznő vált, kinek ugy játéka, mint éneke egyik kimagasló pontja volt a Cigányszerelem előadásának, melyben Kőrösházi Ilona szerepében brillirozott. Pataky mindig új tud lenni a színpadon, Izsót sem kell dicsérni, Faludy és Gyárfás mintha nem lettek volna kellőképp diszponálva szerepeikhez. Abonyi Tivadarról is dicsérettel emlékezhetünk meg. Külön megemlítést érdemel Kövessy Mariska, aki az öreg dragutin unokahuga szerepében olyan szubtilis alakítást nyújtott, hogy a leendő tehetséges művésznőt üdvözölhetjük benne. Utóljára hagytuk Buday Ilonát, ki Zórika szerepében most először lépett fel a Kövessy társulatában. Szinte idegenül, bátortalanul érezte magát kedvetlen, de később egy nagyobb jelenetében tiszta csengő színes hangja megszerezte számára a közönség elismerő tapsait. Bár az egyes részletek hatását konstatálhatjuk, az előadás egésze nem járt azzal a sikerrel, mint ez az agyonreklamozott Lehár-operette másutt elért. Kedden megisméltik a cigány szerelmet, ma pedig Karenin Anna körül színtre.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól! Óvakodjunk a hamisításoktól! Valódi védjegyű.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és olomzár valódi haszárban eredeti van rajta. Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos a Thomaphosphatfabriken Berlin, vezérkönyvelője BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 48.

Különösen a jelenlegi rendkívüli olomó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat. Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a **kipróbált**

„OTTOMAN” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörcs, Gyomorfájások, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használgák.

Baldrianum a legtokéletesebb hatású gyógybornak bizonyult a gyomorgyengésekénél, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, Álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

Összetételénél fogva Sámosbor, Baldrian oszöpököt, málnasyrup és oseresznyelevet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szerteket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is ihatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy likóros pohárig. Gyenge egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel hígítandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronáért kapható Magyarország összes gyógyszer-táráiban Direkt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszterdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vldovec, Alsódomboru, Légrád, Bükkösd, Murakeresztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcali, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-táráiban, ugyszintén Magyarország, minden nagyobb és kisebb helységében levő gyógyszer-táráiban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárák 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarország bármely helységébe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

„A köztudatba ment át”,

hogycsakis

KÁLLAI LAJOS

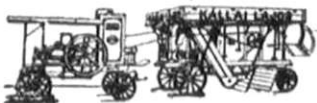
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghírevesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KÁLLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkötünőbbek az országban.

Kérjen díszfőárlapokat!

Több 1000 valódi Kállai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkötünőbb sikerrel.

ELSŐRANGU GVÖGYFÜRDŐ

LIPIK
SZLAUVONIA

ALKALIKUS, SÓs, JÓDOS VIZEK 64°C°
Radioaktív források

BIZTOSAN GVÖGYIT

rheumát., ischiast, anyagcsere-savakat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermek-kórokat, csonttöréseket és izsadmányokat.

Idény egész éven át! Kivánatra prospektus ingyen!

Képviselők

(hölgyek is) minden háztartásban könnyen eladható ckkkekhez egy már 25 év óta fenálló cég által magas jutalékkal vidéki városokban kerestetnek. — Ajánlatok az előbbi tevékenység megjelölésével és referenciák feladásával P. R 3595 an Rudolf Mosse, Prag, Graben 6. küldendők.

Kénes
gyógyforrás

VARASD-TÖPLITZ Horvátország.

Vasut-, posta-, telefon- és távirida-állomás

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioactív tartalmu kénes hőforrás + 58°. — Ajánlva: köszvény, csusz és ischiast stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gógo-, mell-, máj, gyomor és bélbántalmaknál.

Elektromos massago. — Iszap-szénsavas és napfürdők. Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Uj szállodák. Mésés környék. Katonazene. Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

ALAPITÁSI ÉV 1832.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF NAGYKANIZSÁN.

Ajánlja, jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindennemű nyomdai munkák díszes és izléses elkészítésére, jutnyos árak mellett.

Dévjegyek, körlapok, meghívók, eljegyzési és esketési kártyák mindig a legújabb divat szerint készíttetnek el.

Falragaszok, gyászjelentések s más sürgős nyomtatványok néhány óra alatt előállítatnak.

Nagyon alkalmas intézet kisebb s nagyobb művek kiállítására.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Az utca védelme.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a közbiztonság városunkban különösebb kívánni valót nem hagy maga után. Nem akarunk a rendőrség érdeméből elvenni, tehát szívesen írjuk az ő javára ennek konstatálását. Ami apró-cseprő bűnesetek kihágások vannak, annak az az oka, hogy a csalárdság mindig tuljár a becsületesség eszejárásán. Meg elvégre minden gazember mellé nem lehet egy-egy rendőrt adni.

Míg tehát nagyobb dolgokban a rendőrség munkája teljes elismerést érdemel, addig nem hunyhatunk szemét azelőtt, hogy a lakók éjjeli nyugalma a járőkelők békessége, az épületek, ablakok épsége nem részesül abban a védelemben, amit ilyen nagy városban mint Nagykanizsa, elvárhatnánk. Igaz, hogy éppen a nagy kiterjedtségénél fogva nagyobb feladat az utcákon való őrködés, mintha kisebb területre nagyobb népesség szorítkoznék. Az is igaz, hogy bár rendőrségünk számát csak a múlt évben szaporította a város néhány rendőrlégénnyel, mégis aránylag kevés a száma a rendőröknek, hogy a fentebb elsorolt irányban eredményes munkásságot fejthessenek ki.

Nem vagyunk követeléseinkben túlzók; nem kívánjuk, hogy minden utcában, vagy utcakereszteznél rendőrpaszt legyen. Szerénységre tanított bennünket már régen a város pénzügyi helyzete és lassu fejlődési menete. Hanem azt nem tagadhatja senki, hogy a városnak vannak utcái, melyek különösen az éjszakai belforgalomnak az irányába esnek. Vagy ahol a részeg fővel hazabandukoló hadfiak támolynak hazafelé, vagy a másik vendéglőbe. Az ilyen utcák lakói egy-egy ünnepi éjszakán nagyon gyakran felriadnak álmukból. Nemcsak a legaljasabb nőták rikonyálásától, hanem a falra mért egy-egy botütéseiktől, az ablakredőn végighuzott bot zajától, nemritkán a bezuzott ablak csörömpölésétől.

Hogy már 9 óra felé inzultusok érik a léreikkel békésen sétáló hölgyeket a mellék utcákban, arra tudnánk példát felhozni. Az is megtörtént, hogy egy verekedés alkalmával sietve hívják a rendőrt, akit valamelyik poszton megtaláltak, de nem mozdult helyéből. „Nem szabad uram nekem innen elmozdulnom, ha

gyilkolnak is, máshová... Hát tiszteljük a rendőrfigyelmet, de azt tudjuk, hogy az esetek rendszeresen nem ott történnek, hol a rendőrkard csillog. Egy-egy rendőr őrködésének bizonyos környékre kell szorítkoznia és nem ott szükséges a rendőrország, ahol a folyton hullámozó járőkelők amugy is őrei a közbiztonságnak, hanem ahol azok járnak, akik maguk ellenőrzésre szorulnak.

A közbiztonságnak nem annyira a decentralizált őrszobák az alapjai, mert mire az őrszobába jut a jelentés, addig már a baj megvan, tehát csak a nyomozás és az igazságszolgáltatás számára való munka indítatik meg onnan. Hanem az okosan decentralizált őrszemek vannak hivatva arra, hogy a polgárok nyugalma megóvassék. Konkrét panaszok alapján tettük szóvá ezt az ügyet. A rendőrség vezetősége jól ismeri azokat a pontokat, melyeket meg kell szállnia a rendőrszemnek, hogy ezt a csekélynek látszó, de a polgárságnak lényegesen életbe vágó hiányát pótolja; akár a rendőrség szaporításával, akár csak célszerűbb módok felhasználásával történjék is az.

A főgimnázium.

Nem az iskoláról akarunk írni, amely él és virágzik és kiválóan teljesíti kötelességét, hanem arról a főgimnáziumi épületről, amelyik kettő is van, de egyik se ér egy hajtó fát és amelyik helyé egy harmadikat szeretnénk látni. Mi ugyanis szeretnők, ha már megszünt az a szegénytelen állapot, hogy első kulturintézetünk egy honvéd kaszárnyának szánt épületben van jól rosszul (inkább rosszul, mint jól) elhelyezve. Nem célunk most feltárni, hogy micsoda okokból nem felel meg ez az épület ma rendeltetésének, de arra igenis rá akarunk mutatni, hogy annak a leendő gimnáziumi épületnek ellenségei vannak. Még pedig nem olyan ellenesei, akiknek a szava nem nyom a latban, hanem akiknek ellenséges érzületei a város pénzügyi helyzetére hivatkoznak és mint városatyák nem annyira akadályt gördítenek a megvalósulás elé, mint inkább a létesüléséhez nem járulnak hozzá. Sok sok kifogásuk van; a legegyszerűbb az, hogy a mostani is megfelel a célnak. Ezekkel perbe szállni bajos, mert akit vak-sággal vert meg a sors, annak szemét kinyitani nem lehet. Hallunk azután olyan hangokat is, elrejtettek, hogy a piarista tanárok szegénységi fogadalmához nem okvetlen szükséges 2—3 szobás lakás egy-egy tanárnak. Ezek annyiszor beszélnek a középkor ellen, hogy végre a saját eszejárásuk valódi közép-kori sötétiséget árul el ilyen ósdi akadékoskodással.

A főgimnázium egy kulturtemplom, melynek felszentelt papjainak mindazok az eszközök rendelkezésre kell, hogy álljanak, amelyek a haladó kor ifjúságának képzéséhez szükségesek. Aki itt akadékoskodik, az az igazi antimodernista, ha nem tett is ilyen fogadalmat.

Szívesen elismerjük, hogy a városi tanács és a város polgármestere a legőszintebben munkálkodnak közre, hogy a főgimnázium minél előbb beköltözhesék monumentális modern palotájába. Tudja jól, hogy ez a jó hírnévnek örvendő iskola a mai látogatottságánál is nagyobb körre fogja vonzóerejét kiterjeszteni. Hogy ennek városunkra gazdasági vonatkozása is van, az világos.

A városi tanács pénteken ismét foglalkozott a gimnázium építési ügyével. Szeretnők, ha minél előbb testté válna az az őhajítás, mely e tekintetben folyton ébren van. A tanácsülésen bemutaták Bálint és Jámor budapesti műépítőknak a főgimnázium általános tervét és költségzámítását, mely a vallás- és közoktatásügyi minisztérium műszaki osztályával egyetértőleg megállapított egységáron alapul. E szerint az épület felszerelés nélkül 834400 K-ba kerülne. A városnak eddig 500 ezer K és ennek 40—50 ezer K időközi kamata áll rendelkezésére. A tanács tehát javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a gimnázium részletes és a kivitelre alkalmas tervére és költségvetésére — az általánosnak alapján — pályázatot hirdessen. Minthogy pedig az építésre még elegendő tőke nem áll rendelkezésre, keresse meg a város v. és közoktatásügyi kormányt, hogy ujabban 300 ezer K segélyt folyósítson e célra. Azonfelül arra kéri a minisztert, hogy a párbuzamos osztályok tanárainak, valamint a világi tanároknak fizetéseit vállalja magára.

A képviselőtestület bizonyosan magáévá fogja tenni ezt a javaslatot, a kérvény el fog készülni és talán deputáció viszi el a Kegyelmes urakhoz. Hogy milyen eredménye lesz a kilincselésnek, azt előrelátni nem lehet. A kormány bizonyosan tekintetbe veszi Nagykanizsa áldozatra való készségét és szűkös anyagi viszonyainkat és nem fog elzárkózni olyan kérés elől, melyet a magyar nemzeti kultúra követel.

Az áréna.

Irta: ELEKTRA.

Léhaváron a legszebb ékesszólással tárgyalták a színház építésének kérdését. Az okos Hellmer és a szakértő Fellner, a megye leghiresebb építői nem tudtak meggyezni. Mindegyiknek volt terve. Abban meggyeztek, hogy a városnak a színházépítés egy krajcárjába se kerüljön, mert ők jól tudták, hogy Léhaváron minden olyan javaslat megbukik, mely a polgárookra a színház miatt terhetek ró; abban is meggyeztek, hogy a dinom-dánomot a közönségnek kell megfizetnie; abban is meggyeztek, hogy deszkából kell színházat építeni, mert a deszkastílus felel meg legjobban a város jellegének, csak abban tértek

el véleményökben, hogyan vegyék reá a közönséget az adakozásra.

Alig, hogy híre járt annak, hogy adakozással akarják a deszkaszínházat felépíteni, száz család önként jelentkezett az adakozásra. Rónai adományozott 10 drb. deszkát és 50 lécezt, Magyar Ferenc 10 pakli szegetet, Elszner Máttyás 30 méter szurkosvásznat. Keller Lajos egy ponyvát, Vértes Tódor 100 drb. zsákot stb stb, úgy hogy rövid egy év alatt együtt volt az anyag. Hellmer és Fellner benyújtották a terveket. Ezek nagyon szerencsésen egyesítették a széccsziót a barokk-stilussal. A színház bizottság a terveket elfogadta. A páholybérletekből került ki a munkabér. Tollár és Frummer társaság kapta meg a nagyszabású építkezést. Sorényon hallatszott egész nap a szegelés és fűrészelés. Az építkezésnek óriási bémész közönsége akadt. Voltak aztán hangok, akik hibáztatták a Hellmer és Fellner tervét is, de hangosan nem mertek ósárolni, mert Öles Pali, aki az építkezésre felügyelt, mind legorombította őket.

„Mit okosodik maga itten?” szokta ilyenkor mondani a kotnyeles Hirschlernek. Felesége otthon tépi a haját, hogy nem tud megfőzni, mert nem adott neki pénzt és most ide áll kritizálni olyant, amihez nem ért! És evvel Öles Pali kivett egy koronát a mellényzsebéből és odaadta Hirschler Nácinak, hogy vegyen érte kenyeret a gyerekeinek. Persze Öles Pali jótékonykodásának híre eljárt Léhaváron és minden nap igen sok kritizálójá akadt a deszkaszínházunk. Végre Öles Pali megunt a sok napidijas bírálót és hogy nyugta legyen, a tűzoltókat rendelte ki, hogy tíz méter távolságra a deszkázástól folyton feeskendezzenek Eenyi viszontagság közt készült el végre a nagyszerű alkotás, míg tető alá került.

Pünkösöd első u pján avatták fel az új színházat.

Persze prológgal nyitották meg az előadást. Szerzője dr. Cölöp Miklós a színi-bizottság lelkes tagja volt. A páholyokat Léhavár legelőkelőbb közönsége foglalta el, főlékesítve a derby-divat legköltségesebb kreációival. Músortra ki volt tuzve Mörice Zsigmond hatásos színműve: A tulzolt szerelem. Az előadás nem kezdődött kedvező auspiciumok közt. Forró nap után este a nyugari láthatáron zivatarfelhők tornyosultak össze és már az első felvonás alatt hallat szott a készülődő zivatar távoli moraja. A második felvonás alatt már cikázó villámok visszfénye világította meg pillanatra az aggodalmas közönséget. A harmadik felvonás alatt zuhogó zápor verdeste a tetőzetet.

Egyszerre csak velőtrázó sikoly hallatszott az egyik páholyban. Öles Pálné drága kalapját ontozta a behatoló vízszögár. Hasonló sikoltás hangzott fel más irányból is. A földszint közönsége kirohant és menekült, a merre birt. A páholyok hölgyei magukra kanyarították az anti-kopenyeket és tulbangos rezignációval várakoztak az ismétlen-eo veget es végre 11 óra tele, megtapazva es urge-modra kiöntve, ketszgebeesetten érték el kocsiukat.

Az egész heten Léhaváron masról sem esett szóbeszéd, minn a megzavart megnyitó előadásról. A hölgyek zugolodtak es kemény bírálat tárgyavettek a Hellmer és Fellner skandalozus színház-építkezését.

Öles Pálnak az az ötlete tamadt, hogy Léhavár összes előkelő hölgyeit felhívassa a tárgye hívja

össze. A gyűlésre az összes vízkárosultak jelentek meg. Az elnöki megnyitót Öles Pálné tartotta.

„Nem kell részletesen eseteluem azokat a tarthatatlan viszonyokat, melyek a léhavári színházban uralkodnak”, — kezdte Ölesné, — „ne keressek a bűnbakot, a mely nekünk ezeket a károkat okozta. Nemcsak szégyenfoltot, hanem vízfoltokat is ejtetek rajtunk. A történetek után hölgyeim, azt hiszem, az egész gyűlés tetszésével találkozom, ha önöket, hölgyeim, a legridegebb, a legkiméletlenebb színházbojokorra szállítom fel.”

Egetverő éljenzés és torró lelkesedés kitörése követte e szavakat. „Megtogadjuk” kiáltott fel egyhangulag az egész gyűlés.

„Ezek után határozatilag kimondhatom”, folytatta Öles Pálné, „hogy Léhavár hölgyei mindaddig színházba nem járnak, amíg egy min-ten igénynek megfelelő közsínház fel nem épül”.

Az elnöknő éltetésével zárult be ez a gyűlés és néhány nap mulva az aréna is.

„Mi lesz ezután?” szolt Öles Pál szomoruan Kele Gusztához a kávéházban.

„Hát mi legyen?” felelt Kele Gusztó egykedvően. „Muszáj nekem színházba járnai? Hiszen, nem muszáj nekem színházba járnai”.

Modern földvásár Balaton-Keresztúron!

Hol van ilyenkor a Balatoni Szövetség? Vagy csak akkor szerepel, mikor tenni semmit sem kell, vagy tán tervezgetéssel tellik el minden ideje, hogy még egy ilyen nagy horderejű dolgot, mint a Balatonnak, ennek a gyönyörű Magyar Tengernek az elzárásáról van szó, hallgat, mélyen hallgat? Vagy a Földművelésügyi Miniszter úr nem gondolt arra, hogy ezt a földéhes népet, mégis csak jó lenne kielégíteni, hiszen ő telepítette oda őket! Vagy tán már annyira megfoltasodottnak véli őket, hogy nem látta szükségét a beavatkozásra. Vagy inkább veszni hagy egy virágzó községet és telepét, s egegi elzárni a Balat-ától? Hogy mindezeket ismét felujítsuk tesszük ezt azért, mert úgy tudjuk, hogy e héten lesz megvétele teljesen nyélbe ütve annak a 210 hold földnek, mely közvetlen a Balaton partján Keresztúrtól Belatelepig húzódik.

A Balatonkeresztúri Fürdő Egylet kimondotta már fölosztását, mert ezt a hét hold földet, melyet eddig a gróftól 360 kor.-ért bérelt most 78.400 koronáért mely összegért oly önzéstelenül, felajánlotta a vevő Dr. Szigeti Károly nagykanizsai orvos, nem teljesítheti.

De miből is fizethetné, hisz önzetlenül, minden nyereség vágyát kizárva állt össze e társaság a Balaton Kultusz fejlesztéséért. Búcsut veszünk tőletek, kötelességeket teljesítettétek; Nem rajtatok mult, tudjuk, hogy megmentsétek, legelőbb azt a kis helyet, melyet már évtizedeken keresztül oly szeretettel gondoztatok, állítólag ígért is volt adva, hogy majd az eladásnál, ha arra kerül a sor, az elsőség tietek lesz. De hiszen az emberek hamar felednek, különösen, ha oly nagy urak, mint a keszthelyi nagy ur!

Ti pedig szegény emberek: a földéhesek, koplajatok, vagy vándoroljatok!

Az a csekély 240 hold, hátha kisem elégitett volna benneteket, vigasztaljátok magatokat azzal, hogy hiszen egész községetek, tel-pteket a nagy ur birtoka veszi körül s ha valamikor hozzájuthatnátok egy pár hold földcsékehez, megint így járhattok!

Mint halljuk, a doktor ur részvénytársaság nyakába szeretné sózni a Fürdő Egylet által bérelt 7 hold földet, persze a főrészesvényes megint csak ő lenne földjéért; azért igyekezett annyira rávenni a Fürdő Egyletet, hogy tartsanak össze még ez évben s ő csak 500 koronát kér évi bérletért. A Fürdő Egylet nagy nehezen bele ís ment, tudva és hangoztatva bár, hogy ezzel az orvos ur érdekét szolgálják már.

HIREK.

Heti strófák.

Fényes idő, derűs napok —
Képelem, hogy boldog vagyok:
Látom végre lesz friss kalács
Sőt majd a városi tauács.

Nem kopik föl már az állunk
Csak még valamicskét várjunk
— A kofáktól jogot vesznek
S a piacon rendet tesznek.

Akkor nem lesz semmi hüba:
Öleső lesz a csirke-liba.
A cseresznyét ingyen mérik...
A pénzt csak „pro forma” — kéri.

Uj vasutat is csinálnak,
Nem ám mindig csak pipálnak.
Hanem ütik majd a vasat: —
Vagy enged, vagy pedig hasad. —

Színház is épül sziklából,
Hirdető-oszlopok fából —
De társas tőf-tőf is gurul...
— S állomást tart ití a Turul!...

Szóval föllendül a város,
Nem marad sokáig sáros:
Versenyre kelünk a korral...
— Szimatolunk finom orral. —

Sport nem kell! — minek nyers erő?
Voltunk mi már törökverő...
— Ma nem divat kardra menni:
Fő csak folyton inni-enni. —

... Boldog vagyok, hogy mig élek,
Bevallom bár kissé félek —
Hogy tán irigylik helyzetem,
S egyszer kikeresik zsebem...

Tilossy J.

A főgimnázium rajzkiállítás.

A művészeti nevelés hosszú időn át elhanyagolt része volt az összhangzatos nevelésnek. Csak ujabban, hogy felismerték ennek fontosságát, vitetett be az iskolába, hogy innen az életbe kerüljön a művészet szeretete és vele a megnemesedett ízlés. A tanárok,

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

tanítók csak a legújabb időben nyertek oly irányu kiképzést, hogy ebbeli feladatuknak megfelelhessenek. Pfeifer P. Elek a nagykanizsai főgimnázium tanára ama kevesek közé tartozik, kik nemcsak szakértelemmel, saját művészi tehetséggel, de eléggé nem méltányolható buzgalommal fáradozik tanítványainak művészi nevelésén. Az öreg gimnázium ódon rajztermében rendezel rajz, kép, mintázati, iparművészeti és fénykép kiállítás meggyőzhetette a művelt közönséget arról, hogy Pfeifer tanár vezetése alatt a művészetre törekvő ifjúság szunyadó tehetsége élethez kel és az egyéniség, ha ilyen találkozik el nem nyomatik.

A rendkívüli gazdag kiállításban több tehetség munkáival találkozunk. Telier Miklós 7. oszt. aquarelljei ugy formában mint színben gondosak. Ugy ábrázolja a természetet, amint látja színei élénke, de mindamellert természetesen. Radics Kálmán 6. oszt. már a mint a forma fölfe helyezi, mit kivált olajfestményeiben találhatunk meg. A természetet meg nem hamisítja, de egyéni nézete szerint kissé átstilizálja. Kemény Kálmán különösen a arképtanulmányban tűnik ki és a precíz megrajzolásban. Kertész Béla 6. oszt. tanuló női arképe és a kisorsolásra kerülő kangulatos, finom színezésű utcarészlete kelt figyelmet. Élénk színű gyümölcs-cesendélete agyagmintázata tehetségre vallana. Kötöny Németh Gyula 2. oszt. tanuló koponyás cesendélete. Szép másolatokkal vesz részt a kiállításon Varga Sándor és Metzger István 7. oszt., Zalaváry Gyula és Babics Antal 4. oszt. tanulók. Érdekesek a 4. osztályos tanulók könyvtábla tervezetei is, melyeket gyűjtött motívumok alapján készítettek. A fényképkiallítás Sándor Ernő 7., Schilhan Péter 6., Roboz Ottó 4. és Weiss Emil 4. oszt. tanulók érdeme.

A kiállítást állandóan látogatja a művelt közönség. Vécsey Zsigmond polgármester a megnyitáskor elismerésének adott kifejezést és egy-egy ifju művésznek és személyesen gratulált műveikhez.

Szerdán délután 5 órakor zárult be ez a tanulságos kiállítás, amikor is a 4 kép kisorsolása megtörtént. Addig megtekinthető naponként d. e. 9—12-ig d. u. 3—6-ig.

A rom kath. felső templom építő bizottsága tegnap délután tartotta évi nagy gyűlést a városi háza közgyűlési termében. Elnök Horváth György főgimn. igazgató megnyitójában szép szavakkal emlékezett meg a bizottság két tavaly elhunyt oszlopos tagjáról: Hertelendy Béla és Sebestyén Lajosról, kiknek emlékéit a nagy gyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg. Utánna Eperjesy Gábor pénztárnok ismertette az eddigi számadások eredményét, melyek szerint jelenleg mintegy százhuszonegyezer koronát tesznek ki, a leendő templom építése céljaira összegyűlt pénzügyi adományok. A város a múlt évtől kezdve, évenként 3000 koronával járul az összeghez. Majd felhívta a megjelenteket, hogy serényebben támogassák a mozgalmat, mert már 15 év óta küzdök a templomépítés ügye. — Faics Lajos ügyvéd ajánlatára, a gyűlés Hertelendy helyébe egyhangulag dr. Kenedy Imre törvényszéki bíró választotta meg a bizottság új elnökének, Sebestyén helyett ellenőrnek pedig Tripammer Gyula takarékpénztári igazgatót ügyészül dr. Málek László ügyvédet. A bizottságba beválasztották Oszterhuber László törv. bírót és dr. Plihal Viktor kir. közjegyzőt. Végül dr. Kenedy Imre azt a javaslatot tette a gyűlésnek, hogy alakítsanak önkormányzati hitközséget melynek tagjai adójuk 5-6 százalékaival járulnak hozzá az összeghez. A gyűlés az ajánlatot elvben hozzájárulván, Börzsey Tivadar helyettes plébános véleménye alapján be fogják várni még az egyházmegyei irányadó véleményét. Erre a gyűlés véget ért.

— **Az aréna.** Kanizsán minden áron arénát akarnak építeni. A tanács előtt felszök egy kérvény. Ha a tanács a kérvényt jóváhagyja és az építési bizottság is, arénát lehet építeni bármely magánosnak. Miért akarnak Nagykanizsán mindenáron arénát építeni? A kérvényező erre egyszerűen azt felelheti: mert ez az ő érdeke. Vannak esetek, mikor valamely város községi házat ajándéka kap; de ilyen eset nem törtéhetik meg Nagykanizsán, hanem csak a határtalan lehetőségek országában az Unióban. Van tehát kérvény, lesz tehát véghatározat, a kettő közt lesz még egy kis vita is. De igazán mér akar valaki Kanizsán arénát építeni? Hogy szini előadásokat lehessen tartani? Az biztos, hogy nem volna szép dolog, ha a színészetnek Nagykanizsán nem volna hajléka. Ne mondja senki, hogy közömbös dolog, van a színház, vagy nincs? Pár nappal ezelőtt Palotainé megkérdezte redakciónkat, vajjon igaz-e, hogy jövőre nem játszanak a színészek? A redakciónban komoly emberek ültek, — kik becsülik Palotainé féjdalmát, és azért vigasztalják és megértetik vele, hogy nem kell lemondani minden örömről. De, hogy ilyen veszedelm fenyegeti a helygközönséget, ha az arénát nem építik meg lelkiismeretesen, arról lapunk egyik rovatában emlékeztünk meg. Olvassa el Palotainé ónagsága.

— **Az ipartestület jubileuma.** E hó 13-án volt az Ipartestület előjárásának gyűlése Samu József elnöke alatt. A jubileum rendező bizottság előterjesztését vették tárgyalás alá. A jubileum napját f. é. szept. 10-re helyezték. A program 1. pontja ünnepi mise lesz, a melyre valamint a városházán tartandó diszközgyűlésre a város és a városi testület meghívotnak. A jegyző felolvassa az ipartestület 25 éves történetét és a testület ügyésze fog záró beszédet tartani. Elagott szegény iparosok javára 8 éven át befizetendő 4000 K-ás alapítványt tesznek, melyhez Samu József elnök 100 K-val járul. A jubileum napján szegény munkáértelen iparosok közt 200 K. osztatik ki. Az ünnepet társasbéd fogja berekesztetni.

— **Érettségi bukás nélkül.** Ha már van érettségi legalább ne bukják rajta senki. Aki 8 oszt-ig eljutott, az már megérett az érettségre, se többet nem tud utánna se kevesebbet ha elhasal. A most lefolyt gimnáziumi érettségi 27 tanulója közül pre-maturus 9, 11 benne maturus és 7 maturus osztályozással lép ki az életbe. A 9 jeles tanuló a következő: Dénes Lajos, Grünfeld Béla, Halász Pál, Hirschler Jenő, Kálovits Ferenc, Molnár István, Platsch Dezso, Sommer József és Szabó István.

— **Ének vizsgákról.** Hogy milyen áldásos hatása van az évvégi vizsgáknak a tanulóknak, arról álljon itt egy példa, melyet lapunknak egy barátja küldött be hozzánk. A helybeli polgári leányiskolában — de megtörténhetett ez már egyebütt is — nagy referálás volt. Aki keresztül ment rajta, tudja, mi az. Az egyik leány osztályzata — karrendum dictu — ingadozó volt. De hát ki és mi nem ingadozó. Denique a sok remegő gyöngye bárányka elmutt „referálni”. Tehát még nem is vizsgára. És mi történt? Az egyik leány mikor rá került a sor, ki tudja mennyi tanulás és izgalomtól agyongyötört idegekkel állt a tanárnő elé. De nem felelt. Nem mintha nem tudott volna, hanem elkezdett remegni, „ingadozni” és reszult lett. A tapintatos tanárnő kiküldte egy pár leánytársával, hogy majd szabad levegőn jobban lesz. Kíméltek haza ekarták kisérni, de a kis leányok megriadva szaladtak vissza, hogy a K összeesett, nem tud menni Erre fiakkéare ültették és haza vitték a szülők lakására. Az otthoni ijedelmet képzelje el kiki a maga lelke szerint. Ilyen haszna van a viz-gáknak. Meddig ragaszkodnak még hozzá.

— **Óvó bizottsági gyűlés.** Remete Géza elnöke alatt a városi kiseddóvó bizottság gyűlést tartott, melyen a bizottság női tagokkal egészítette ki magát. Megválasztottak: Vidor Samuné, Boér Gusztávné, Rapoch Gyuláné, Remete Gézáné, dr. Rotschild Jakabné, dr. Juraeki Ivánné, Eöri Szabó Jenőné és dr. Schwarz Adolfné urnők. A kiseddóvók gondnokának Matán György választott meg. Az egyes óvók vizsgálatát a következők sorrendben tar-

latnak meg: a Nádor-utcaiban jun. 25-én, a kiskánizsaiban 26-án, az Arany János-utcaiban 27-én és a Petőfi-utcaiban 28-án. A vizsgálatokra a bizottság elnöke fog delegálni egy-egy tagot.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** Nagykanizsa város anyakönyvvezetői tisztsége Lengyel Lajos főjegyző halálával megüresedett. E tisztségre most az új főjegyző Sabján Gyula dr. helyettesévé pedig Áts József előadó tanácsos nevezetett ki. Mint állami helyettes anyakönyvvezető továbbra is Ihaszi Horvát István működik.

— **Huszonöt éves találkozó.** Akik már régen az élet göröngyeit török, visszaemlékeztek boldog diák életükre és most huszonöt év múltán újra meglátogatták a gimnázium omladozó falait, honna, az 1886. év júniusában kikerültek. Már szombaton este együtt vacsoráltak a Szarvasban. A sok szellemes tózt egymást érte. Vasárnap a főgimnázium tanártestülete előtt tisztelegtek; Baltás Béla M. A. V. ellenőr beszédre Horváth György igazgató válaszolt. Grossmann Ignác néhai piarista tanárúkoszort helyeztek. Majd megnézték a régi gimnáziumot, hol gyönyörűséggel szemlélték a tanuló kép és rajzkiallítását. Hám József volt tanárúkos nevére 500 K-ás alapítványt tettek. Vasárnap délután ujnapi Elek Ernő látta vendégül a társaságot ujnapi birtokán. A találkozón Vécsey Zsigmond polgármester, Horváth György főgimn. igazgató Szanveber József és Pillitz Soma dr. is megjelentek. A tanulóársak közül megjelentek: Baltás Béla M. A. V. ellenőr, dr. Biedl Arthur egyetemi orvosnár Wienben, Buchberger József műszaki tanácsos, dr. Csűr Jenő osztálytanácsos, Elek Ernő földbirtokos, Friedl Jenő erdészmezőnök, Havas Imre D. V. főmérnök, dr. Hajós Kálmán orsz. képviselő, Martincsevics István körjegyző, dr. Pollák Ernő orvos, Báty István körjegyző, Scherz Géza gyáros, dr. Stolcer József füredi járás orvos, dr. Tamás János ügyvéd, Zechmeister Viktor plébános és Vucsak György adóellenőr.

— **Póttartalékos tanítók.** A városi katonai ügyosztály vezetője felszólításokat küld szét azoknak a tanítóknak, kik hadkötelezettségüknek a póttartalékban tettek eleget. Ezek ugyanis f. hó végéig működési bizonyítvánnyal igazolni tartoznak jogcímüket, hogy tovább is a póttartalékban hagyhatók legyenek.

Színészet.

(—) **Karenin Anna.** A vallás, az erkölcs, mindenkit egyaránt kötelez, de csak a nő itéli el a társadalom ha ellene vétkezik. A vallásos ájtatosságban nevelt Wronskyné lelkifurdalás nélkül követeli fiától, hogy Annát elhagyva gazdagon nősüljön és Wronszky boesülete csorbát nem szenved, hogy Annát, ki érte feláldozta szerelmét, fiát és otthonát, elhagyja, sőt erénye lesz ez, és karrierje biztosítva lesz. A férfi szerelme csupa önzés, a nőé merő áldozat. Wronszky a hadsereghez tér vissza, a megunt szerelmi otthonból, a nő robozó gőzös alá vetette magát, mert az ő szerelmének nincs több folytatása. A vallás, az erkölcs és a társadalmi felfogás ily egyoldalú értékét ostromozza Tolsztoj ebben a tragédiában, melyben csak a szereplők, a hely változik, a téma, azonban örökös. Két szerep van az egész tragédiában Wronszky és Karenin Annáé, és többi csak környezet, csekély jelentőséggel. A szerdai előadás Wronszkyt Lajtay Károly a nála megszokott sablonnal játszotta. Lemondó karaktere a velencei otthonban és a Pétervári végső jelenetben jól átvényesült. Karenin Annát Jákó Amália egy előkelő, pszichológiai érzékelő megáldott művészettel adta.

Ösüörtökön Cigányseralem ment harmadszor, pénteken főhelyárrakkal a Kormánybiztos másodsor. Szombaton telt ház előtt ment a „Balkáni hercegnő” Rubens legújabb operettje. A közönség jól mulatott, dacára annak, hogy a zene bár fulbemaszó, nélküli az eredetiséget. Jók voltak Buday Ilona Zsófia, Bartkó a hercegnő szerepében. Kár hogy utóbbinak magasabb hangja nem állnak arányban a többi művészi kvalitásaival. Ardó Ilonka rengeteg tapost a gyönyört virág ajándékot kapott. A férfi szereplők kitünök voltak. Nagyon tetszettek Torkos Árpád kupléi és egyéb műkái, ugyszintén Faludy Károly és Bartkó „jász” tánc kettőse, mely nem nélkülte a cirkuszi mutatványokat sem.

„A köztudatba ment át“,

hogy csakis

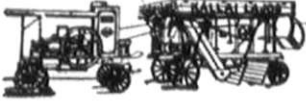
KALLAI LAJOS
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

s szállítja

teljes jótállás mellett

a leghirvevesebb motorcsép-
lőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek
az ellamert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen díszfőárlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros
cséplőkészlet működik az ország minden részén
ben a legkitűnőbb sikerrel.

DARUVÁR

FÜRDŐ Déli vasut állomás.

Vanas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szénsavas-, nap- és légfürdők.

Szabadban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

POLO

a legjobb folyékony
fém tisztító.

Közlemény,

a 30 év óta fergalemban levő híres
Berger-féle gyógy- és egészség szappanokról.

Néhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzlet-
ember megkísérelte, hogy a „Berger-féle gyógy-
szappanok és kátránypropagátumok“ el-
nevezés használati jogát vitassa; hogy így a ma-
gyártmányunk révén híressé lett nevet használva, más
szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalmunk volt
képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur Által Bécsben, a
magas cs. kir. kereskedelmi miniszteriummal panaszos-
ként föllépni; ennek következtében Általános tudomásra
hozuk, hogy 1903. december 15-án kelt 13083.
számu ítélettel kimondott, hogy jogunk van a mi
„Berger-féle gyógy- és egészség szappan-
ainkra“, a Berger-féle kátránypropagátumot és
Berger-féle kátránypropagátumot, Ber-
ger-féle kátránypropagátumot“ stb. személynél
címével ellátni és vedélyünkön ezen szót használni. Így
tenát a mi jöhmert kátránypropagátumunkat emellett is, mint
azelőtt a fenti ítélettel fogjuk forgalomba
hozni; kérjük ennél fogva saját érdeké-
ben a nagyérdemű közönséget, hogy
minden más gyártmányokkal való
összekeverés és tévedésbe ejtésnek el-
veendő, allandóan figyeljen arra, hogy
a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi lemmert ved-
élyünknek és a mi itt jól
látható képe-
günknek. Ha
a csomagolá-
son a mi ved-
élyünk és védjegyzésünk nincs rajta, úgy kérjük, hogy
a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta jönmű
gyártmányainkkal azonosat, utasítsa vissza.
Troppau és Bécs, 1904. február hó.

Mellé G. és társa.

Raktáron van Magyarország minden városá-
ban. Nagyban eladása a Budapest nagy-
drogeriákban.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon
meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendellen életmód következtében gyomorbetegséget, mint
Gyomorhurut, gyomorgörös, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy
nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert
melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált füvekből, jó borral van készítve és erősíti,
élre kelti az ember emésztő szervzetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési
zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukbar elfojtának. —
Symptomák mint: Főfájás, felhőfűgés, gyomorgörös, felfúvódás, rosszullét hányással, melyek chronicus
idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhányzori ivás után.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, mint szorulás, kolika, szív-
dobogás, Álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a
nagy Zsiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor
megszünteti az emésztetlenséget és könnyű székelés által eltávolítanak a gyomorból és belekből
alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinezés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotáé. — tvágy-
hiánynál, ideges bágyadság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjeliek következté-
ben ily egyének lassan egészen elpusztulnak. — Növénybor az elgyöngült életerőnek új lüktetést
ad. — Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az
anyagcsereét gyorsítja a vérképződést, megnyugtítja a feldult idegeket és éjtelkedvet szerez. Szám-
talan elismerés és hála nyilatvánítás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskanizsai, Becsehelyi, Ujdvári,
Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Böhonyi, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói,
Berzencei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Muracsányi Rátkai, Podtureni, Szelnicei,
Alsóendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Mar-
zali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszer-
üzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszertárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél credeti árak mellett
küldik szét mindenüve a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult láziszert, mely már
sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult
közönségnél, csúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárlások óvatosság legyünk és
csak olyan eredeti üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter
védjeggyel ellátott dobozba van csoma-
golva. Ára üvegben K—80, K 1.40 és
K 2.— és úgyiszlán minden gyógyszor-
tárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Szőlő-oltványok

Huszonöt legjobb bor- és esemegefajban még
negyvenezer darab.

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Európában a legkorábban érő fajszőlő, drágán
fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házi-
körtben is termelhető, lugosnak is kitűnő faj.

PIROS DELAWARE

Negyven hektoliter terem holdanként,
melyért irásban jótállók. Elgyökereztetve
minden szál simavessző megfakad, erre néve
utasítás mellékeltek minden küldeményhez.

Május végén is ültethető. — Bővebb leírást,
színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor, Kóly (Biharm.) posta, távirda
és telefon állomás.

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.

Gyógyhely

GLEICHENBERG

Stajerország.

Idény: május 15-től szeptember 30-ig.

**A légzőszervek összes megbetegedéseinek felülmulthatatlan
értékű.**

VILÁGHIRŰ GYÓGYFORRÁSOK.

—10.

Felvilágosítások és prospektusok a fürdőigazgatóság által Gleichenberg.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

A kultuszvita vége.

Tanulságok.

A kultusz az a tér, melyre mindenki ráléphet és minden előzetes tanulmány és szakképzettség nélkül belevághatja rozsdás, vagy kiélesített sarlóját a közművelődés buzájába. Fel is használták a honatyák az alkalmat és annyi szőőzönnel segítették megszületni a vallás- és közoktatás költségvetését, hogy már alig tudtuk bevárni a megszületését. De végre itt van az ujszülött és az a sok bába nem ártott szépségének, erőteljességének. Pedig voltak, sokan voltak, akik meg akarták osonkítani. Ki a kezét, ki a lábát akarta levágni és úgy akarta az élet útjára neki indítani a leendő kicsikét. Voltak viszont olyanok, akik nem akartak egyebet, mint valami rut fekete flastromot, a gyűlölség flastromát tapasztani a magyar kultuszszülöttre és nem törődtek volna vele, ha ilyen világbélyegzett torzszülöttje lett volna a magyar kulturának.

Mikor már a kuruzslók mind elmondták véleményüket és már azt hitte az ország, hogy a közoktatásügyi költségvetés tárgyalása, melegágya lesz a rut felekezeti gyűlölségnek, akkor végezetül egy igazi tudós doktor lépett fel, akinek jelenléte a kuruzs-

lőkat elnémitotta. Ez a valódi doktor, aki a néplélek, a valódi életpszichológiájára építi diagnózisát, Zichy János gróf miniszter volt. A kultuszvita berekesztésénél szinte bátorságnak veendő nyíltsággal fejtette ki, hogy igenis a vallásos érületnek az alapján óhajtja továbbra is fejleszteni ennek az országnak a kulturáját. Annak a vallásosságnak, mely az igazi felebaráti szeretetet írja zászlajára, mely a lelkiismereti szabadság tiszteletének alapján áll. Hogy az igaz utat jelölje ki ezzel, mutatja az az általános helyeslés, mely pártkülömbőség nélkül megnyilvánult a miniszter zároszavainál.

És ezzel elvonultak a fekete felhők, melyeknek méhében el voltak rejtve a gyűlölség villámjai, melyek romboló munkát végeztek volna a magyar kultúra mezején.

A másik tanulság, amit értékelnünk kell a kultuszvitából: a test nevelése. Annak a testnek az ápolása, edzése, melyet az ókor a szellem fölé helyezett, a középkor pedig, mely a bűn fészkeinek tartotta, megsemmisítéssel fenyegetett. A sokat hirdetett „mens sana in corpore sano” csak az iskolák falaira festett jelmondatokban vétetik figyelembe. A valóságban az iskola nyomorítja a gyermek testét, a nemzedék testét. Avval az oktalann okoskodással, mintha a tultengő

iskolatartás a szellemi élet emelésére volna alkalmas, elnyomja a mai rendszer a szellemet. Ezzel együtt pedig a test, mely kutforrása a lélek rugékonyságának, oly kevés gondozásban részesül, hogy az agyongyötört léleknek új meg új gyógyintézetek kellene. A kultuszvita végén rámutattak erre a vizsaszás állapotra és ha nem is a szemnek való országos tornaversenyekben látjuk a test kultiválását, de közel látjuk már azt az időt, mikor egy új általános, egészséges iskolai reform az iskolák jellegét megváltoztatja. Az új iskola egyenlő elbánást biztosít majd a testnek és léleknek, az elméletnek, a gyakorlatnak. Az iskola nem ifjusági börtön, átka lesz az ifjuságnak, hanem ápoló kertje, melyben a szabad embernél a nyesegetést gondos kezek végzik. Ez az iskola visszafogja vezetni az emberiséget ahonnan kiindult: a szabad természethez. Ennek ismerete vezet szeretetéhez és ez fogja felfrissíteni a jövő generációk feslett lelkét, melyet a mai rendszer fokozatosan elcsigáz. Ezek az eredmények kerülnek ki diadalmasan a most lefolyt kultuszvitából.

Hogyan mulatnak Budapesten?

Detektív történet.

Írta: FRÖHLICH JÁNOS.

Goldos modern, egészen új keletű elnevezése a jól ismert „vureni”-nak, éppen úgy, mint a „pali” a régi baleknek. A könnyelmű, pénzét esztelenül szóró férfit nevezik goldos-nak a Budapesten elég szép számmal található éjszakai korhelytanyák érdekelte. Hogyan és honnan keletkezett ez a furcsa szó? Mi az etimológiája? Mint minden a tolvajnyelv szótarába tartozó szónál, ennél is csak sejtteni lehet eredetét.

A goldos kedvence, vagyongyűjtési forrása a mulatóhely-tulajdonosnak. Száz kései vacsorára betérő vendég egyúttal nem ér annyit, mint egy közepes goldos.

A fővárosban tizenöt-husz olyan lumptanya van, melyeket goldosok zsebére alapítottak.

A detektívek akárhány zittető fogást csináltak már ilyen helyeken és tudvalevő dolog, hogy nagyon sokszor a pénzét szóró gonosztevő, költsékezésével vonta magára a rendőrség figyelmét.

A Józsefváros egyik ilyen tanyáján történt.

Éjfél után egy óraker egy gummikerekű kocsi

állt meg a tanya előtt és két elegáns úri ember szállt ki belőle, hangosan kérdezte:

Mennyi sörük van?

A pincérek nem értették a kérdést. A vendég megmagyarázta:

— Azt kérdelem, hogy mekkora sörkészletük van raktáron.

A tulajdonos szeme föléillant.

— Elsőrangú goldosok! — sugta oda a főpincérnek.

— Töljék össze az asztalokat és rakják össze valamennyit! parancsolta a sör iránt érdeklődő.

Néhány perc múlva teljesült a kívánsága. Mikor a sörös üvegek légidője már ott volt az asztalokon, a vendég folytatta:

— Ha valaki ide bejön és sört kér, utasítsák csak hozzám. A maguk sörét megvettük és csak nekünk van jogunk a többi vendégeknek eladni belőle.

A pincérek mély hajlongással jelezték, hogy megértették a dolgot. De ki issza meg a rengeteg sört? Ujabb vendégre nem volt kilátás és így a pincérleányok telapodtak le az urak körül és iparkodtak minél többet fogyasztani.

Husz-harminc üveg sör hamarosan elfogyott,

többet az iváshoz szokott leányok sem bírtak elfogyasztani. A tulajdonos aggódott, hogy a két mulató vendég csak a megivott sört fogja megfizetni és a többi a nyakán hagyja. Kellott valami jó segítségre gondolni.

A tulajdonos, a főpincér és a pincérleányoknak gyakorlatra és korra legelseje egy csoportba verődve tanakodtak.

A főpincérnek jutott eszébe a mentő gondolat. Egy ugrással az utcán támett és a közeli kocsiállomás kocsisait, valamint a szomszéd utcabeli táncterem vendégeit értesítette, hogy potya sörivókva volna szükség.

Néhány perc múlva aztán egymásután bakák, kocsisok és egyéb, az utcán található alakok vonultak fel és rendelték hangosan sört. A két jókedvű ur készségesen szolgálta nekik a sört, amely aztán egy óra múlva egészen elfogyott.

A sör után következett a bor és végül a pezsgő meg a pálinka. Minthogy pedig az italhoz enni is kellett, a konyhából hamarosan előkerült minden, ami meg lehetett.

Midőn már minden italt megittak és a főpincér minden cigarettáját és szivarját elszívták és már semmi sem volt kapható, indulni készültek.

Az önkéntesség és az érettség.

A kormány véderőreformja oly gyökeres változást fog előidézni társadalmi életünkben, hogy annak következményeit talán megközelítőleg sem tudjuk értékelni. A reformnak csak egy részét akarjuk megvitatni minden politikai színezet nélkül, azt, mely azt célozza, hogy az önkéntességhez ezután elégséges legyen 6 középiskolai osztály elvégzése.

Eddig 50%-ban nem azért végezték ifjaink a teljes középiskolákat, mert erre szükségük lett volna, hogy a pályájukhoz szükséges ismereteket megszerzzék, az érettségi csupán eszköz volt, hogy egyetlen vágyuk teljesüljön: a tiszti kardbajt elnyerése.

S ha már keresztül esuszta minden eszközök igénybevételével az inquisitionális maturán, nem volt elég a tiszti kardbajt, a vágyak növekedtek s előzőnlétek s előzőnlétek a főiskolákat s megszülettek s megszülettek az élet hajótöröttjei: a szellemi proletárok.

Az ipari és kereskedelmi pályák helyett rácsapnak a lateiner pályára s az eredmény: az ügyvédek be akarják hozni a numerus clausus s diplomás tanárok száza Budapest aszfaltján botorkálnak s még jó — ha nevelők lesznek, az orvosok annyian vannak, hogy az évi fizetés 1000—1200 korona és conventió s — az aranyműves ipartestület pedig éppen most paszaskodik, hogy nem kap tanoncot.

A kormány reformja — azt hiszem, hogy megszünteti a bajt.

Többé nem kérdezzük az előttünk álló embertől, hogy van-e érettsége, mert az érettségi lett felesleges azzal, hogy nem kívánják az önkéntességhez. Lehet valaki jó katona akkor is, ha nincsen érettsége s lehet rossz érettséggel is. Megszűnik az özőnlés a főiskolákba, mert az apa, ha a fia gyenge tanuló, megelégszik 6 osztállyal s azután adja fiát vagy ipari, vagy kereskedelmi pályára.

Lesz intelligens iparos és kereskedőgárdánk, mint Németországban és Angliában, a kézművesek nem lesznek leűzettek, mert hiszen egyéves önkéntesek is lehetnek. Pedig nálunk ez emeli az ember értékét.

Lateiner csak az arra hivatott lesz s így megjavulnak a fizetési viszonyok is minden vonalon.

A főpincér prezentálta nekik a számlát: ezre egyszázötven koronát tett ki. Egy arcizomk sem rándult meg, amikor kifizették. Sőt a főpincérnek husz koronát, a pincéreknek és a pincérleányoknak fejenként tíz-tíz korona borraivalót adtak. Elsőrangú, finom gódosok voltak!

Ujév reggelén hallottam ezt a történetet magától a tulajdonostól, aki nagy örömmel mesélte, hogy ez a kis üzlet kerék hétszáz koronát jövedelmezett neki. Megkérdeztem tőle, mi történt volna, hogyha azok a finom uriembereknek látszó emberek nem tudtak volna fizetni. Mégosott ez már. A gazda ravaszul mosolygott.

— Ki van zárva. Be vagyunk mi már biztosítva az ilyesmi ellen. Az én főpincérem például elsőrangú hiéna, kitűnő becsűs, pompás szimatja van: az első pillanatra meglátja, hogy kiéek mié lehet. Egy perc alatt megbecsüli a vendég bűndáját, az ujjain levő gyűrűket és a nála levő ékszeret. Amellett pedig olyan, mondhatnám detektiv-talentuma van, hogy sokszor már a felszolgálás alatt is kiszimitalja, hogy a vendégnek mennyi pénzé van a bugyellárisában. A jó főpincér a lelke az ily éjeli üzletnek. Ezért nem kell blincéléséktől tartanom.

No, de azért a goldossal mégis találkoznak a detektívek, mikor Finitalja Komédia, mikor elfogyott a kiszórt örökség s a léha élet neki indítja a goldost a — bűnre.

mert a verseny, a túlekedés nem lesz olyan megbotránkoztató, mint manapság.

A kormány reformja még egy sentenciát is ad, bár hallgatóság.

Intézkedésével kritikát nyújt az érettségiről.

A katonai kiképzés semmivel sem fog csökkenni, tisztjeinktől ezután is annyit követel, mint eddig s még sem kell az érettség.

Tartalékos tisztjeink ezután is éppen olyan intelligens elemei lesznek a hadseregnek, mint eddig érettségivel.

Hazai tehát súlyos kritikát gyakorol a reformjával az érettségiről, — mert feleslegesnek tartja.

S talán éppen most, mikor a reform tárgyalás alá kerül s éppen most, midőn még élénk emlékeztünkben van Beóthy Zsolt beszéde a tanáregyesület legutóbbi gyűlésén, melyben az érettségiről mond súlyos kritikát, szükséges, hogy kétszeres erővel keljünk ki ezen középkori tortura ellen.

A diák nyolc esztendőig görnyed a padokban s megfelel jól rosszul a követelményeknek s átmege a nyolcadikon is, de ez nem elég.

A tanár, aki a diákja szellemi képességeit a leghivatottabb s csupán egyedül hivatott mérlegelni, nem igen számít, hanem szörnyű komolysággal rögtönöznek egy itélőszéket, zöld asztal köré ülnek még egyszer utóljára s elnököl egy ismeretlen s a diákokat nem ismerő egy szörnyen tudományos, hivatalos kiküldött, aki oly kiváló psychologus, hogy egyszeri látásra és hallásra ítéletet tud mondani a diákról. A tanuló, ha még tudna is, elfelejti a mit tudott, mert ez az egy félóra oly messzemenő következményeket involvál. Így nem esodt, hogy megriemeg a kérdéstől, vagy bizonyos fagyos fásultság fogja el s — nem felel meg.

A diák nincs szokva a nyilvános szerepléshez s az a félóra, melyben nyilvánosság előtt felel, nem elégséges, hogy elviselje a gyávaságából, bátortalanságából eredő esetleges szomorú conclusiókat.

Ha az érettségit felette fontosnak tartják, szoktassák a diákot a folytonos nyilvánossághoz s a szigoruan hivatalos biztos urnak befolyását meg kell szüntetni! Egy ismeretlen ember nem lehet jobb bírójára a diáknak, mint tanára, kivel egész esztendőn át, esetleg éveken keresztül együtt volt!

Az érettségi legyen minden ünnepélyességtől és póztól mentes, egyszerű vizsga s ne a vizsgai felelet, hanem a tanárnak egész évi impressiója alapján alakult ítélet döntse el, vajjon az ifjú érette a főiskolákra, illetve az életre vagy sem!

A kormány véderőreformjától csak egy lépés s az érettségi a múlté.

Nem lehetne ezt a lépést egyszerre megteenni?
Szegő Jenő.

HIREK.

— Kutba esett a gyermekvédelmi intézmény. Pedig milyen lelkesen indult meg a dolog. Egy humánus lelkű volt az idítványozója. Az egész város szimpatiaival fogadta és 200 ezer K árva-tartalékalapot ajánlott fel e célra. Bosnyák Zoltán miniszteri tanácsos is lejött Nagykanizsára és tartalmas szakbeszédet mondott az összehívott ankéton. Azután deputáció ment a belügyminiszterhez, ahol nagy kegyvel fogadtattott a küldöttség, ugy annyira, hogy akik a szítán át tudnák látni, azonnal tisztában voltak az eredménnyel. Hiába ajánlottuk fel a pénzünket, nem kellett; hiába mondtuk, hogy a miniszter ur tetszésére bizzuk miú gyermekvédelmi intézményt akar Nagykanizsán létesíteni, nem lesz semmi. Az előre

sejtett válasz megérkezett, hogy a miniszter ur a várossal ez ügyben nem hajlandó felvenni a tárgyalás fonalát. Pedig bizony elkelle ebben a városban akármiféle gyermekvédelmi alkotás.

— Vécsey polgármester a letenyei vasutért. Többször kitéjtették már, hogy a Nagykanizsai—letenyei—alsólendvai vasutnak megépítése fontos érdeke nemcsak Nagykanizsának, de annak a vidéknek, mely ezzel az országos sőt külföldi forgalomba belekapcsolódnék. Ennek mérlegelésével magyarázható meg az a buzgalom, melyet Nagykanizsa polgármestere Vécsey Zsigmond és a vasut engedményesei ez ügyben kifejtettek. Ismeretes, hogy néhai Hieronymi keresk. miniszter e vasut építését nem engedélyezte. Nem pedig azért, mert a bemutatott számadatok nem tüntették fel a vasut jövedelmezőségét oly mértékben, hogy állami kezelésé érdemesnek látszott volna. Most egy alaposabb körültekintő statisztikában mutatta ki az érdekeltég ennek a tervezett vasutnak renhilitását és ezt vitte fel hétfőn a polgármester. Már régebben megirtuk, hogy a küldöttségbe felkérte polgármesterük Árvay Lajos alispánt, Bosnyák Géza és Hajós Kálmán dr. képviselőket is. Azonban csak Csempesz Kálmán dr. csatlakozott, míg Bosnyák Géza Nagykanizsa képviselője az utolsó percben táviratban mentette ki elmaradását. A küldöttséghez dr. Wessely Tibor engedélyes és Stein Miklós mérnök is csatlakoztak. Halász László dr. osztálytanácsost informálták, akinek jóindulata kijelentésbe helyezte, hogy a legrövidebb idő alatt áttanulmányozza e vasut ügyét, mely egyik időre lenne Nagykanizsa gazdasági energiájának. Minthogy a benyújtott adatok a legkörültekintőbb realitással készültek, hisszük hogy azok approbáltak és Lukács László kereskedelmi miniszter, kinek nemzetgazdasági érdeke ismeretes, kedvezően fog határozni ennek a vasutnak az ügyében.

— Munkában a városház. Lükettő munkalkodás tartja ébren a városházát. A főjegyzői hivatalban egymásnak adják a kilincset a Gyár-útcái lakók, kikkel Sabján Gyula dr. főjegyző végzi ta-piatattal az egyezkedő tárgyalásokat. A mérnöki hivatal is serényen intézkedik a már kivitelre kerülő ügyekben. Így a vágóhídi artézi kut aknáját Raffaelli cementgyárossal most készített. A Frigyes főherceg laktanyának kocsisz munkálatai az elkészített tervek szerint Fatér Mihályra bíztattak. A Rozgonyi utca bazaltburkolatának és csatornázásának elkészítését a badacsonyi bazaltbánya r. t. eszközli. F. hó 24-én írják alá azt a szerződést, melyet Nagykanizsa város köt Takách és Darvas budapesti mérnökkel a Rozgonyi-utcai tornaterem vasbeton munkáira és városi sétakertnek rozgonyi utcai oldalán állítandó vasbeton kerítésre vonatkozólag. A jövő hét valamelyik napján pedig Fuchsz és Grosz zalaegerszegi céggel köt szerződést a tornateremhez szükséges egyéb munkálatok (vasbetonon kívül) elkészítésére.

— Uj ügyvédi iroda. Dr. Farkas Tibor ügyvédi irodáját megnyitotta Eötvös-tér 30. sz. alatt.

— A Gyár utca. Ez az utca azért Gyár-utca, mert egyetlen gyár sinec benne. De nevezetes azért is, mert a város alig tudott róla mikor épült. Természetes, hogy se világitása, se csatornája még nem volt, sőt nagyrészt ma is rendezetlen. Most foglalkozik a város azzal, hogy rövid időn belül, ha a háztulajdonosok áldozatkészsége lehetővé teszi, szép rendezett utcává fejlessze. Sabján Gyula dr. főjegyző nagy előzőkenységgel, szakértelemmel végzi a tárgyalásokat a ház és telektulajdonosokkal. Bazalt kis félkockával főzik burkolni az utcát, mely költség felét a két oldalt levő tulajdonosok fedezik, másik felét a város. Még a szegényebb háztulajdonosok is szívesen mennek bele e feltételekbe, mellyel a saját birtokuknak értékét emelik. Ezzel kapcsolatban megnyílik a Csengery-úttól a temető hátsó kapujáig ter-

vezett utca is, melyben a Gyár-utca fog torkollani. A város e célból Stern Sándor gyárossal, kinek telkét az utca hasítani fogja, már megkötötte a szerződést. A teleknek az utcába eső részét, 338 négyzetözetet a tarmények békítáása után, tekintet nélkül a birtokvásárlás törvényhatósági jóváhagyására, azonnal átengedi, míg a többi szükséges részt csak a jóváhagyás után. A vételár kifizetése a város részéről csak a jóváhagyás után lesz esedékes.

— **Érettségi a felső keresk. iskolában.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatok Neterda Modest és Heltai József miniszteri biztosok jelenlétében 20-án és 21-én folytak le. Vizsgálatra jelentkezett 31 tanuló. Ezek közül jeles érettségű lett Mihalec József; jórindűek lettek Horváth Lyvia (néhai nagyváradi Horváth Dénes honvéd ezredes leánya) Blau Jenő, Fürst Ödön, Herzog Aladár, Hirschler Ernő, Mezei Henrik, Rosenberg Lajos és Székely Ernő. Megfelelt 20 tanuló; kettő pedig 1—1 tárgyból teendő javítóvizsgálatra utasított.

— **Nyári multság.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola most végzett növendékei f. hó 24-én este a Polgári Egylet kerthelyiségében és nagytermében nyári multságot rendeznek. A tiszta jövődelem a felsőkereskedelmi iskola Segítő Egyesülete javára fordítatik.

— **Képsorsolás.** A főgimnáziumi rajzkiállítás utolsó napján, szerdán délután 6 órakor megtartott sorsolás a következő eredménnyel végződött. A 76. szám Kemény Kálmán arcképtanulmányát; a 183. Radics Kálmán utcarészletét; a 6. szám Kertész Béla tájképtanulmányát és a 126. Kemény Kálmán udvarrészletét nyerte meg. A képek hétfőig minden délelőtt átvehetők a sorjegy bemutatása mellett a főgimnázium pedellusánál.

— **Érdekes fényképfelvétel.** Mult számunkban közöltük egy 25 éves találkozásnak a lefolyását. Ennek kiegészítésül felemlítjük, hogy a találkozáson megjelentek lefényképezették magukat, a régi gimnázium 8. osztályának ajtaja előtt elhelyezkedett csoportban így, ha majd lebontásra kerülnek a kiszolgált falak, ez a kis rész még megmarad emlékné. A képen Nagykanizsáról rajt van Horváth György gimn. igazgató, ujnői Elek Ernő, Pollák Ernő dr. és Scherz Géza gyáros. A jól sikerült felvételt Vértés Antal fényképész készítette.

— **Exporttal foglalkozók figyelmébe.** A szaloniki-i főkonzulátus jelentése szerint gyakran előfordul, hogy a hazai érdekeltek az ottani cégekre vonatkozó tudakozásaikban az illető cég nevét hiányosan, szakmáját pedig egyáltalán nem jelölik meg. Ez a körülmény az ügyek elintézését rendkívül megnehezíti, néha pedig lehetetlenné teszi. A szaloniki-i kereskedő világ tulnyomó része ugyanis spanyol zsidó kereskedőkből áll, akiknek körében csak igen kevés név otthonos. Igen kívánatos azért, ha az érdekeltek a főkonzulátushoz intézett tudakozásokban a cég nevén kívül szakmáját és ha lehetséges az illető kereskedő atyjának nevét is közölik.

— **Első adomány.** Az alsótemplom tornyának restaurálásával kapcsolatban a már régóta pihenő toronyórát is ki fogják javítani és olyan állapotba hozzák, hogy ezután megbízhatóan jeleze az idő haladását. Erre a közérdekű célra a város közönsége közadakozás útján nyújt adományokat a költségeket viselő Szent Ferenc-rend hivatalának. A első adományt tegnap jutatta be Strém N. né a nagykanizsai játékgár tulajdonosának neje. melyért a zárda főnöksége ezúton is kitejezi hálás köszönetét.

— **Az orosz vámfelszámolás szabályozása.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az oroszországi vámfelszámolásokról követendő eljárás tárgyában az összes kereskedelmi és iparkamarához leiratot intézett, amely a vámkiszahások ellen az orosz vámfelszámolásokról benyújtott felelőzések körüli eljárást részletesen ismerteti. Oroszországba exportáló kereskedőink a rendelkezésben foglaltakról a soproni kamaránál szereshetnek maguknak tájékozást.

— **Pöstyén-fürdő rekordja.** Évek sora óta látjuk Pöstyén-fürdő fokozatos fejlődését, amde az ideai hatalmas szaporulat ezen szüntelen emelkedése mellett is meglepő. Jóléso érzéssel régisztráljuk, hogy akad hazai fürdő, melyet az idény kezdetén már több mint 6500 beteg keres fel. A fürdőzők sorában ezuttal először szerepelnek tekintélyes arányú számmal a távoli külföld — Amerika, Anglia, Dánia stb. — csuzos, köszvényes betegek, aminek magyarázata abba rejlik, hogy az utóbbi időben Pöstyén iszapját a külföldre is nagy mértékben exportálják és ezáltal mind szélesebb rétegekben válik ismertté a magyar földnek eme csodás hatású terméke.

* **A Vasárnapi Ujság** június 18-iki száma pompás kiviteletű s rendkívül érdekes képeket közöl gróf Andrássy Géza budapesti palotájának műkincseiről, a római nemzetközi kiállításról, a Nemzeti Szalon tavaszi kiállításáról, a most lefolyt budapesti regatta-versenyéről, a kispesti Kossuth-szobor leleplezéséről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György novellája, Ozóbel Miuka és Peterdi Andor versei, Zsoldos László regénye, Atherton angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: Alexander Bernát színházi cikke, cikk az indusztri Prohászka püspök könyveinek indexre tétele alkalmából, Dobay Zsigmond falusi rajza: a bivaly patkolás, egy érdekes emlékirat-részlet a szabadságharerről, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Füinternátus Szombathelyen.** Az 1911—12. tanévre a város felügyelete alatt álló „Tanuló Otthon”-fiúnevelő intézet nyílik meg. Az intézet vezetése, rendtartása, ételmezése, felvétele stb. szorosan a város által megerősítőleg jóváhagyandó szervezet és rendtartási (alapszabályok) szabályok szerint történik. A felvételeket azonnal eszközöljük. Havi ételmezés díj 50 K. Közlelbi felvilágosítással szivesen szolgál az intézeti gondnok aug. 1-ig. Libán (Vasm.), azontal magában az intében, Szily János-utca 24. sz. alatt.

Kleinwaechter tanár, az európai hírű nőorvos a következőket állapította meg: A természetes **Ferenc József**-keserűviz mindig pontos és huzamos időn át is hatékony hashajtónak bizonyult. Mivel semmiféle kellemetlen melléktünet nem észlelhető, a Ferenc József-viz méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési Igazgatóság Budapestben.

Ügyes szakácsnő azonnali belépésre jelentkezhetik. Bővebbet a kiadóhivatalban.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Hétfőn a *Szent Ligelet* francia vigjáték elég szép közönséget vonzott a színházba. Az inkább sikamlós, mint szellemes darab sok jó szerepet nyújt, melyek mindegyike jó kézben volt. Gömőri Vilma (Paul felesége) egészen neki való szerepkörben volt, melyben tehetsége és temperamentuma szépen érvényesült. Jákó Amália (Adrienne) nemcsak a nehéz drámai helyzetben, de a könnyű vigjáték szerepben is kiválóan mutatkozott. Piliš Lajos (Paul) bibliai József szerepében jól alakított. Lajtay Károly szintelensége némileg eugedett. Szőreghy Gyula (Zakobshine) ügyes alakítást nyújtott ugy szintén Abonyi Tivadar is (Tragette).

A *Dollár királynő*. Az ideai saison darabjai közül kedden este Willer és Grünbaum e kedves alkotását elevenítették fel nagy előkészülettel. Bár a közönség nem nagy érdeklődést mutatott a darab iránt, mégis elmondhatni, hogy színházi esténk közül ez volt egyike a legsikerültebbeknek, mert e darabban már teljes határozottsággal bontakozott ki a tarsulat tagjainak ereje s színési kvalitásai. Ennek az eredményül tudható be az a nagy ovató, amelyben a közönség a darab két fő szereplőjét: Bartkó Étust és Budai Ilonkát részesítette. Tartózkodtunk eddig a teljes kritikától, de a keddi előadás után elmondhatjuk Bartkóról, hogy kétségtelenül ő a társaság legtehetségesebb és legképzettebb tagja. Impozáns, kellemes megjelenés, nagy tudás, ambíció, nagy művészi érzék, behelzős rutinossá játék, azok a tulajdonságai, amelyek első megjelenésre megkapják a nézőt, s amelyek felül emelik őt a vidéki színpadok átlagos tehetségein. Ha Bartkó úgy beleviszi szerepébe azt a lelkiismeretes készülést s fiatalágának szines üdőségét, mint e darabnál s amellyel a közönséget magával ragadta, akkor rá fényes jövő vár, amelyre kétségtelesen praedestinálják nagy kiválóságai. Budai Ilonát remek táncéért s terjedelmes hangját ünnepelte hosszasan a közönség, amit teljes mértékben ki is érdemelt. Gyönyörű, harmonikus táncot produkált Izsó. Kivált még a férfiak közül Pataki, Szőreghy s Abonyi. A kisebb női szerepeket, Gombos, Ardó és Bene játszották.

A *Zsába*. Szerdán este felig telt ház előtt Henegnie és Duval bohózata került színre. Mondanunk is felesleges, hogy az ötletes darabban állandóan jól mulatott a hallgatóság. Hol a darab komikuma, hol az ügyes előadói rutin keltett vidám hangulatot. Az előadók közül Lajtay Károly, (Barisard) s felesége Jákó Amália tünnek ki elsősorban. Jákó Amália szerepe a való életből fakadt, nem is játék, alakítás, hanem egy darab valóság volt az. A művészi alakítás nem is maradt hatás nélkül s zúgó taps jutalmazta a műélvezetet, melyet a közönségnek szerzett. Kövessyné igazán elemében volt a darabban. Szőreghy Gyula (Manuelle orvos), Gömőri Vilma (Susanne) csak az előbbiei sikerében osztoztak, Derengi István az őrnagy, Abonyi Tivadar, Torkos Árpád hasonlóan derekasan állották meg a helyüket. Szóval szerdán mulatott a hallgatóság, s a hallgatók jökedve visszaverődött a színpadon s oly játékot teremtett, mely igazán elsőrendű volt.

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált** „**OTTOMAN**” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

Egy erősítő szert gyengégyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételek élvezése folytán

Gyomorgyengélkedést, mint Gyomorhurut, Gyomorgörccs, Gyomorfájásokat, Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

Dr. ENGEL-féle BALDRIANUMOT

használgják.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógybarnak bizonyult a gyomorgyengeségeknél, különösen ha ezek meg kezdetlegessék, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

Összetételénél fogva Samsorbor, Baldrian oszópöket, málnasyrup és oseresznyelevet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szereket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is lthatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy likörös pohárig. Gyengegyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel higitandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegekben 3 és 4 koronaért kapható Magyarországon összes gyógyszer-tárakban Direkt vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskánizsa, Becsehely, Tótszentmárton, Nemesdéd, Nemesvid, Csáky, Kiskomárom, Banokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszerdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlak, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Hukkosd, Murak, esztur, Iharosberény, Böhönye, Tapsony, Szakács, Marcal, Sámson, Kéthely, Vórs, Balatonszentgyörgy, Apáti, Keszthely stb. gyógyszer-tárakban, ugyisint Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységben levő gyógyszer-tárban, illetve fűszerüzleteiben,

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helységbe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Eladó automobil

Egy három üléses (szembe ülővel) Laurin-Klemen gyártmányu, alig használt, teljesen jó és menetképes állapotban levő

fedeles automobil

jótállással, háromezer koronaért eladó Zalaegerszeg.

Tudakozódni a „Magyar Paizs” szerkesztőségében

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamiltásoktól!

Óvakodjunk a hamiltásoktól!

4100 Valódi

védjeggy.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor ilyen van és ölmzár

valódi ha zsákban eredeti van rajta.

Hamiltástól szigoruan tartózkodjunk.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva.

Kalmár Vilmos

a Thomaphosphatfabriken Berlin, vezérképviselője BUDAPEST VI., Andrássy-ut 49

Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

Képviselő és raktár Melis és Pintér Szombathely.

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasut állomás

Vasas és iszapforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szénsavas-, nap- és légfürdők.

Szabadban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

„A köztudatba ment át”,

hogycsakis

KALLAI LAJOS

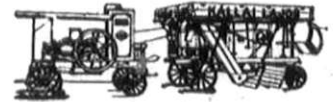
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghírevesebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkifűnűbbek az országban.

Kérjen diszférlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkifűnűbb sikerrel.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvény-nél, csúznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyűnk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Linx 1909, aranyérem; legnagyobb kűntetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselője:

Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott túlhevített gőzzel működő lokomobilok

WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

Kénes gyógyforrás

VARASD-TÖPLITZ Horvátország.

Vasut-, posta-, telefon- és távirda állomás

Új gyógyszalloda villanyvilágítással, hírneves radioactiv tartalmu kénes hőforrás + 58°. — Ajánlva: köszvény, csuz és ischia stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gőge-, mell-, máj, gyomor és bélbántalmaknál

Elektromos massaga. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. Modern kényelem: Új szállodák. Mésés környék. Katonazene. Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Phosphor-pép

legjobb irtószere mezei egerek részére. Kapható:

Drogeria a Vörös Kereszhez.
Nagykanizsán, Városház-palota.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona; Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó-szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Füst, mérég.

Dohánydrágulás.

Nagy riadalom támadt mindenfelé Lukács László pénzügyminiszter trafikpolitikája miatt. Hogy megdrágítja a dohányt és mindenféle dohányterméket. Az újságok tele vannak kesernyés hangulattal, — hogy a szegény ember „élvezeti“ cikkét srófolja feljebb a mindent elnyelő államkassza.

Emlékszünk arra az időre, mikor spirítuszra óriási fogyasztási adót vetett a kormány azért, hogy a szegény munkás ember életét, a pálinkát drágábbá tegye. Nem azért, hogy drágább legyen az itala, hanem hogy a nagy drágaság miatt kevesebbet igyék a szervezet-roncsoló pálinkából, melyet a szegény napszámos a burgonya, meg a kukorica spirítusból készített, több kevesebb víz hozzáadásával. Már ahogy a gusztusa parancsolta. Ezt a drágítást mindenféle örömmel üdvözlötték; a dohányzás megnehezítését, a drágítással azonban már nem fogadja senkise örömmel. Pedig, ha a dohány élvezete nem rejt is magában annyi és akkora veszedelmet, mint a szeszélvezet, mégse mondhatjuk, hogy teljesen ártalmatlan; azt pedig számtalan példa mutatja; hogy bizony semmiféle haszon nem háramlik abból az emberi életre, sőt nélkülözése mind egészségi, mind gazdasági szempontból nagyon üdvös.

Nem hisszük azonban, hogy a pénzügyminisztert ezek az elvek vezették a dohányárak felemelésénél. Vagy legalább nem mint főcél. Az bizonyos, hogy az államjövödelmek szaporítása nem utolsó ok volt erre. Mert hiába. Az állam onnan szerzi a fedezetet, honnan legkényelmesebben kínálkozik. Már pedig azért, hogy a hölgyoigazretta, meg a britanika, portorikó stb. egyegy fillérrel drágább lett, sem a minőség javulását nem követelhetik az „élvezők“, sem a füst nem lesz vékonyabb a kávéházakban, meg a kaszinókban.

Van azonban más oka is a drágulásnak. Természetes szocialis oka: az általános drágaság.

A földbirtok értéke hihetetlen módon felszokott, amióta népboldogító parcellázók uzsorája juttat földet a földre éhes nép kezére. Ha a föld drágább, akkor okozatilag a dohány terméknek is drágábbnak kell

lennie, mely tudvalevőleg prima földet kíván és nagyon gondos megművelést. — Az állam tehát köteles a dohányterméket drágábban beváltani a természetől, hogy lépést tartson a körülötte uralkodó különböző termésárak és gyakran változó nyersértékek viszonyaival. A szigorú ellenőrzések sulya miatt amugyse nagy a dohánytermesztési kedv Magyarországon. Ha pedig nem volna kellő jövödelmezősége e művelési ágak, akkor a minimumra csökkenne az egykor híres magyar dohánytermelés.

Akinek a drágaság nincs inyére, vagy redukálja ebbeli fogyasztását, vagy teljesen leszokik arról az élvezetről, melyre a szervezetnek abszolút nincs szüksége, és csak a henyé megszokás tette a dohány rabjává az embert. Különbözn is mind nagyobb azoknak a száma, akik nem hajlandók füstölő kéményt produkálni magukból és szívesen látnák, ha azon a sok áldott földtáblán kalászkok ringának és olcsóbb lenne a kenyér.

Nem izgató tehát a dohánydrágulás, csak üdvös dolog származhatik belőle. Ha tartózkodunk a szivarfüsttől, akkor mi, ha nem, akkor az állam látja a hasznát.

Pénzügyintézetek tisztviselői figyelmébe!

A Nógrádi, Honti és Gömöri Pénzügyintézetek Tisztviselői Egyesületének Gömöri Osztálya 1911. július 23-tól augusztus 12-ig Rozsnyófürdőn ismeretterjesztő pénzügyintézet szaktanfolyamot rendez.

A szaktanfolyamon feltétlenül részt vehet, bármely magyarországi pénzügyintézet-igazgatósági-, felügyelőbizottsági tagja, ügyésze és tisztviselője, továbbá az, a kinek a tanfolyam rendezőbizottsága ezt külön megengedi. A Nógrádi, Honti és Gömöri Pénzügyintézetek Tisztviselői Egyesületének tagja díjmentesen, mások 12 korona személyenkinti részvételi díj lefizetése mellett látogathatják a tanfolyamot. A tanfolyam befejeztével a hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak.

A tanfolyam anyaga és előadói:

A kivándorlási kérdés pénzügyi szabályozásai. A finanszírozásról. A hazai pénzügyintézetek üzletvitel fejlődése. Előadja: Bánfi Oszkár, a Merkur váltóüzlet r.-t. Budapest cégvezetője.

A mérleg megállapítás. Váltójogi kollegium. Előadja: dr. Berényi Pál, a Magyarországi Pénzügyintézetek Országos Szövetségének igazgatója.

Pióküzletek létesítése. Előadja: Gál Antal, a Monorkerületi Hitelbank cégvezetője.

Könyvkövetelések leszámítása. Az alfiások és a hitelélet fejlődése. Előadja: dr. György Ernő, a M. P. O. Sz. titkára.

A pénzügyintézetek új üzletágai. Előadja: dr.

Hantos Elemér orsz. képviselő, a Pénzügyintézetek Országos Egyesületének igazgatója.

Az ipari záloglevelekről. Előadja: Háuszler János a Mezőgazdasági Hitelbank r.-t. Temevár vezérigazgatója.

A pénzügyintézetek adózása. Előadja: Hirling Gyula, a Hatvani Népbank cégvezető titkára.

A pénzügyintézetek mobilitása. Előadja: dr. Katona Lajos, a Magyar Pénzügyintézetek Központi Hitelbankja r.-t. Budapest főtitkára.

A jegybank és a vidéki pénzügyintézetek. Előadja: Kozma Ferenc, a Rozsnyói Takarékpénztár r. t. igazgatója.

A közokiratok fontossága bankügyletekben. Előadja: dr. Markó János okl. ügyvéd, kir. közjegyzőhelyettes.

A pénzügyintézetek tisztviselői gyakorlati kiképzéséről. Előadja: Nánássy Andor, a Szabolcsmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója.

A telekkönyvi rendtartás reformja, tekintettel a bankügyletekre. Előadja: dr. Pösch Dezső ügyvéd, a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja r.-t. jogi előadója.

A mezőgazdasági hitelről. Előadja: dr. Pösch Gyula budapesti ügyvéd.

Közgazdasági mozaik. Előadja: Radó Béla, a Pénzügyintézetek Országos Nyugdíjgyűlésének igazgatója.

A pénzügyintézetek gyakori revíziója. Előadja: Radákovich Gyula, Szentgothárdi Takarékpénztár r.-t. igazgatója.

Vidéki pénzügyintézetek és az iparfejlesztés gyakorlati megoldása. Előadja: Szász János Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank főtisztviselője.

A banktőke jelentősége. Előadja: Szende Pál dr., az Omke főtitkára.

A váltó helyes kitöltése. Egyetemleges jelzálog. Előadja: dr. Tyroler Simon rozsnyói ügyvéd.

Előadás tartását kilitásba helyezték még: dr. Hoványi Géza orsz. képviselő, dr. Kreutzer Lipót Budapest, dr. Sugár Ignác Miskolc, Lovász Nándor Győr

Minden szombaton szeminárium tartatik, a mikor a hallgatóság körében felmerült kérdések, valamint a pénzügyintézetek üzletvitel, könyvelés és az egyöntetű mérlegkészítés kérdése s egyéb aktuális szakkérdések kerülnek beható megvitatás alá. Az előadások a fürdőt körülvevő fenyves erdőben, szabad levegőn az e célra gondosan elkészített helyen, vagy a tervbe vett kirándulások alkalmával pihenés közben tartatik meg.

A tanfolyam hallgatói Rozsnyófürdőn napi 5 kor. 40 fill-ért ellátást kapnak, gyógydíjat nem fizetnek s a fürdői árból 30—40% os árengedményben részesülnek. A rozsnyói vasas gyógyfürdőt, mely klimatikus gyógyhely is, ideális üdülő és nyaralótelep a természeti szépségekben oly gazdag Gömör-megye, északkeleti részén, az 1290 méter magas Ökörhegy déli oldaláról leereszkedő regényes Osucsom-i völgyben fekszik s gyönyörű fenyves és lombos erdők veszik körül, a tanfolyam megtartására kiválóan

alkalmas, A fürdő alhavasi égáju, levegője tiszta ózondus, telve fenyőerdő illattal.

Az érdeklődőknek fürdői prospektust készséggel küldenek.

Tervbe vett kirándulások: Árpád szikla, Hármaskúrkó, Halász kunyhó, Gyuri tanya, Ökörhegy csuca, Krasznahorka vára a világbiró Andrássy-mausoleummal és képtárral. Andrássy-féle betleri park és kastély, Szulovai nagyszerű vadászkastély, Sajóházi és özörényi papirgyárak, Rimamuráyi vasbánya és vasművek, a Markó-féle börgyár, Dobsinai jégbarlang, Aggteleki csepkőbarlang, a világhírű Sztraceni völgy, Szadeli völgy, az Uhornai tó, Murányi vár stb.

Miután minden előadás teljesen különálló, a tanfolyamon részt vehetnek azok is, akiknek csak egy, esetleg két heti szabadságidő áll rendelkezésére. A résztvenni szándékozók elhatározásukat Szentiványi Dezso egyesületi titkárral Rozsnyó (Rozsnyói Takarékpénztár) mielőbb közölnék, hogy a gondos ellátás iránt idejekorán intézkedés történhessen.

HIREK.

Heti strófák.

* . . Végig esatangolok minden utcát,
Csupa szem vagyok és csupa fül —
A modern külső elegancia
Nekem oly égi gyönyört szül; —

A járda parfümmel beloosolva,
Por nincs — a lég előkelő . . .
Tűz kékletet, gyöngy-arcokat esőkol,
A Nyíresről szökő szellő. —

Tarza fukszi s balsamina virít
Zöld zsalus ablakok között . . .
Ezüstös felhő-bárányiunk járnak
Kalapunk s kéményünk fölött.

! — Rendőr és hordárhad vár parancsra,
Hajlongva az ut szegélyén:
Nem tűrik, hogy eret vágjon más is . . .
A békés polgár erszényén. —

Koresma és kávéház mindig kitárva:
Csak hitelbe adnak nekünk . . .
Kérem! — hát ne szeressük Kanizsát?
— Mikor itt kopasztják fejünk.

. . . Ne! oh ne bánásd ezt az agg várost,
Hisz nincs több ilyen Zalában. . .
Tud ez — elhallgatni a nem nyoszörög.
Mint szorult féreg a fában.

Talossy J.

Zalamegye főispánja.

„Az Ujság” szombati száma a következőket írta: „Zalamegye főispánjává — mint értesülünk — Balázs Béla miniszteri osztálytanácsost nevezik ki. Bár nincs okunk a nevezett lap értesülésében kételkednünk, mégis közöljük egy előkelő megyei tag ebbeli véleményét. „Azt hiszem hogy Zalamegye addig nem kap főispánt, míg Nagykanizsa törvényhatósága befejezett tény nem lesz

Sőt határozott tudomásom van arról, hogy egy zalai nagybirtokost megkínált a kormány a főispánsággal, de ez hivatkozva arra, hogy Nagykanizsa város törvényhatósági joggal való felruházása küszöbön van, annak elintézése után hajlandó a főispáni méltóság elfogadására. Nem lehetetlen tehát, hogy a fenti kombináció is csak később válik esedékessé.

— Herceg Festetics Tasziló. Ő Felsege a király Festetics Tasziló főudvarmestert, az aranygyapjas rend vitézét, Zala, Vas- és Somogy megyei nagybirtokost hercegi rangra emelte.

— Bizottsági gyűlések. Az építő bizottság szombati gyűlésén egyetlen épületre adott engedélyt. Nevezetesen Vécsey Zsigmond polgármester a Kisfaludi Sándor utcában épít egy diszes földszinti urilakot. Az erdő és legelőügyi bizottság vasárnap tartott gyűlésén az 1912. évi költségelőirányzat tárgyalattott. E szerint a 41734 K bevétellel szemben 21729 K kiadás állapított meg és így 2005 K remélhető jövedelemre számít a bizottság. Szóvá tétetett, hogy a városi tanács jelöljön meg egy határozott homoktanyát, honnan az építéshez szükséges homok kötelezőleg szállíttassék, mert jelenleg különböző helyekről agyagos homokot is visznek a fuvarosok, ami sok meszet igényel és mégsem oly jó az építéshez, mint a tisztább homok.

— A Keszthelyi Hullámszállóban. A keszthelyi Hullámszálló terrassa egy tengerparti világfürdő hatását teszi a vendégekre. A kifüggesztett figyelmeztető táblák: „Itt egyetemi hallgatók szolgálnak, borralalók mellőzését kérjük, bizonyos kulturváltozást idéz elő a magyar vendégre: A dolyfős parancsoló hang helyett az udvariasság dominál ott a terrasszon. A kifogástalan előzékenységgel szolgáló egyetemi hallgatók teljesen kielégítik a vendégek igényeit. Semmi lárna, esőrómpölés, lőtásfutás nincs. Az önértet derült nyugalma lesz urrá a kölesönös udvariasság hatalma alatt. A, T, L, K stb. betűs pincérek a minden irányu magán érdeken kívül kétségkívül bizonyos átalakító kulturhatást is érvényre juttatnak.

— Tárgyalások a Gyár-utcai birtokosokkal. Naponként népes értekezleten folytatja a tárgyalást Sabján Gyula dr. főjegyző a Gyár-utcai birtokosokkal. Majduem kivétel nélkül előzékenységgel segítik a várost abbéli törekvésében, hogy a Gyár-utca végleges rendezése mielőbb nyelbe ütessék. Bár a tulajdonosok saját érdeke is ezt kívánja, de azért van, aki nehézséget igyekszik gördíteni a munkálatok elé. A város azonban mindamellert keresztül viszia terv bevett munkálatokat és 7 öl utca szélességben rendes esatornázást, bazaltburkolatot és gyalogjárót fog készíttetni. A 41 háztulajdonos és több telektulajdonossal a tárgyalások holnap befejezettek és a főjegyző szabadságból való visszatérése után fogja az eredményt a tanács elé terjeszteni.

— Nyári szabadság a városházán. A pénteki tanácsülés határozatából kifolyólag Sabján Gyula dr. főjegyző I. hó 28-án egy hónapi szabadságra megy: Halvax Frigyes városi kultánácsos július 3-án megy egy hónapi szabadságra Ipartestületi és fogyasztási pénztár kezelésében Varga János kultánácsos helyettesíti; míg a temetői és Szt. János egyházi ügyekben Anhoffer Gyula v. számvevő.

— Kiskanizsaiak köz munkája. Kiskanizai polgártársaink jó magyarok. Fizetési se szeretik a köz munkát, meg leszolgálni se. A városi közgyűlés határozata értelmében, aki köz munkájának természetben elvállalt részét le nem szolgálja, másfélszeres bírsággal büntetendő. Ennek a határozatnak értelmében a pénteki tanácsülés több kiskanizsai polgárra mondta ki e határozat alkalmazását. Sokan ugyanis köz munkájoknak felét természetben óhajták leróni, de mikor kirendelik őket, akkor nem jelennek meg. Az oka abban van, hogy egy napi köz munkát I K-ba számít be a város, ha pedig napszámba megy ilyen polgár 3 koronát is kap egy napra. A büntetést most kirójják a mulasztókra és ha 15 napon belül le nem fizetik, a legközelebbi köz munkához karhatalommal fogják őket előállítani. Hogy az ilyen kényszer munka milyen értéktelen, azt a régi robot munkából ismerjük. Legjobb volna az ilyeneknek a jövőben köz munkájukat csak pénzben kiróni.

— Elhalasztott befizetések. A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított Önszegélyző szövetkezet a csütörtöki befizetéseit, tekintettel az ünnepre, pénteken fogja megtartani.

A Dőlzalai Takarékpénztárral Egyesült Önszegélyző Szövetkezetnél a folyó hó 29-re eső befizetést az ünnep miatt 30-án vagyis péntekenre délelőtt eszközölhetők.

— Doktorok az adótárgyaláson. Szombaton a doktorok kerlttek sorra akiknek orvosi magán praxisát akarta az adó bizottság megadóztatni. Természetes, hogy a különben tudós orvosok, kik közül némelyiknek professzori hírneve van, nagyon szerénykedtek a jövedelem megállapításánál és ha csak lehetett „lesirtak” néhány koronáskát a III. oszt. keresetadó nagyságából. Azért a bizottság meglehetősen tájékozottsággal kezelte a tudós doktorokat, és kellő tárgyilagossággal állapította meg az adókat. Első helyen áll a megadóztatásban Szekeres József dr. kórházi főorvos. Az utolsó helyet nem mondjuk meg.

Nézzé meg

BRÓNYAI L. Kazinczy-u. 6 sz. alattinói kalapüzletének kirakatait és dusan felszerelt raktárát s meg lesz győződve, hogy a legfrissebb újdonságok

PÁRISI ÉS BÉCSI
női kalapokban

a legdusabb választékban, méltányos áron
csakis

Brónyai L. női kalapüzletében Nagykanizsa
Kazinczy-u. 6.,
szerezhető be.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Páratlan
különlegesség.

— **A kaposvári kereskedelmi iskola.** A kaposvári felső kereskedelmi iskola a jövő tanévben már megnyílik. F. hó 22-én történt ez ügyben nevezetes lépés, a mennyiben megválasztották az iskola igazgatóját. A 16 pályázóra nézve kikérték Schach Béla dr. főigazgatonak véleményét, aki 6-ot jelölt meg, mint az igazgatói állásra alkalmasakat. Ezek közül Rádai Gyula szombathelyi áll. felső kereskedelmi iskolai tanárt választották meg nagy többséggel. Rádai Gyula nemcsak, mint gyakorlati tanfőúru kiváló renoméban áll a szakkörök előtt, hanem mint széles látókörű, művelt lelkű ember is közkedveltségnek örvend és a szombathelyi művész életnek mint nagy tudású központja szerepelt. A kaposvári felső kereskedelmi iskola intézősége helyes tapintatot tanusított, hogy megállapítandó iskolájának szervezését Rádai Gyula tanár kezére bízta.

— **A 48-as honvédek létszáma.** Hívtalos kimutatás szerint az 1848-iki honvédek közül ma él még 309 nyugdíjas 76 es 4110 köztiszt és altiszt. A hosszú időt tekintve mindenesetre nagy szám, de sajnos ez is nap-nap után fogyni fog.

— **A nagyatádi gyógyfürdő.** A nagyatádi artzi gyógyfürdő igazgatósága népfürdőt létesített, mely hatalmas versenytársa lesz a tapolcai és Hévízi fürdőknek ugy hatás, mint olecsóság tekintetében.

— **Insultáló péklegény.** Sehogyse tudnak belenyugodni a pékek, hogy sztrájkjuk kudarcra végződött. Már a rendőrség a sztrájkjányát felozlatta, többen foglalkozás nélkül tartózkodnak a városban és a munkában levőket fenyegetik, insultálják. A napokban Mihályi István péknek segédjét Gyurgyevác Jenőt támadta meg Ill Jenő. „Kutya gazember” titullussal szólította meg, botjával könnyű testi sértést követelt el rajta. A rendőrség magánosok ellen elkövetett erőszak vétségeért indította meg ellene az eljárást Btk. 187. §-a alapján és átkísértette az ügyészséghez, honnan azonban Havas Hugó dr. közbenjárására szabadon bocsátották.

— **Hütlén takarítónő.** Holzer Jakab a népszerű Uranus mozi tulajdonosa panaszt tett a rendőrségen, hogy a zártlan szekrényéből 20 K-ja eltűnt. A nyomozás megállapította, hogy a tettet a házba járó takarítónő követte el, ki bűnét beismerte. A pénzből még 6 K meg volt a többi saját cöljaira fordította. A rendőrség az eljárást megindította a hütlén takarítónő ellen, de Holcer a panaszt visszavonta, mire a további eljárást ellene megszüntették.

— **Kié az aranyóra?** Bizonytal, nem esékely meglepetésben részesül az a szerencsés boldogvalaki, ki közel két évvel ezelőtt itt a Fő-uton elvesztette drága aranyóráját — és most e hirt olvasva, arról értesül, hogy a minap hivatalos kézbe került az eltűnt kis sárga jószág és várja viszontlátásra vele nem törődő gazdáját. Az érdekes eset a következő: Ma a kanizsai rendőrkapitányság táviratot kapott a kaposvári rendőrségtől, hogy ott egyik zálogházban, Mizurák Vilmos asztalossegéd csurgói lakos, egy egykoronás nagyságu értékes női aranyórárt akart elzalogosítani, melynek hátsó fedelén kilenc gyémánt briliáns van befoglalva stilizált gyöngyvirágos, zöld email alapba. A gyanakodó zálogos értesítésére kérdezte ki az ottani rendőrség Mizurákát, hogy hogyan juthatott az ő birtokába a különben jó módra valló tárgy. Mizurák erre előadta, hogy 1909. év őszén, mikor Nagykanizsán volt munkában, a szocialisták választójogi gyűlése napján, felesége Fleck Mária, ki még akkor leány volt az édes anyjától kapta az órárt. A tudakozó átirat után Hajós Ferenc rendőrbiztos kihallgatta Mizurákát itt tartózkodó

anyját, özv. Fleck Ferenét, ki Csengeri-utcában lakik a Blau-féle majorépületben. Ennek során kiderült, mint özv. Fleckné mondta hálaalkodva, hogy bizony az ő lányának sohase volt aranyórája, annál kevésbé magának, — tehát az ugy jutott Mizurák kezébe, hogy leánya a fent jelzett időben találta a Fő-uton, a fölvonuló tüntető tömeg között és azóta szépen megőrizve tartogatták a szubtil fiókban, nem is sejtítve azt, hogy micsoda sok pénzt érő ketyegő aranydarab az. Az óra most a kaposvári rendőrségnél van lefoglalva és rendőrségünk most tudja, hogy tulajdonosa jelentkezve, kellő igazolás után azt visszakapja.

— **Fiuinternátus Szombathelyen.** Az 1911-12. tanévre a város felügyelete alatt álló „Tanuló Otthon” fiúnevelő intézet nyílik meg. Az intézet vezetése, rendtartása, élelmezése, felvétele stb. szorosau a város által megerősítőleg jóváhagyandó szervezet és rendtartási (alapszabályok) szabályok szerint történik. A fővételeket azonnal eszközöljük. Havi élelmezés díj 50 K. Közlelbbi felvilágosítással szivesen szolgál az intézeti gondnok aug. 1-ig. Libán (Vasm.), azontul magában az intézetben, Szily János-utca 24. sz. alatt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

(—) **A muzsikus leány.** A mult hét színházi eseményei közül kiemelendő Buchbinder ez operettjének előadása, mely nagy közönséget vonzott. E szep mesésü darabot szivesen vette a közönség. Az előadás sikerült s ügyesen rendezett volt. A szereplők közül Bartók Etus játékaról csak dicsérrőleg szólhatunk. Az ő közvetlen játéka most is magával ragadta a közönséget. Nagyon szépen oldotta meg feladatát a fiatal özvegy: Brigita szerepében, s nem egy helyen tökéletes alkotást produkált. Distingvált művészai érke, szinpadri rátermettsége minden szereplésénél látható. A nemes ambíció, amit kifejtett választ nyert a közönség bő tapsában, amellyel folyton önnepelte szimpatikus, kedvenc művésznőjét. Buday a tehemes leánynak: Rézikének mult szerepében sikereit gazdagította egy ügyes kifogástalan játékkal. Amit Kanizsai Elza e darabban produkált az kétségtelenül bizonyítja a jobb szerepekre való rátermettséget. Kellemes hangja, megjelenése, tehetséget árulnak el. A legjobbakk közé tartozott Pataky játéka Péternek, a herceg inasának s muzsikusanak a szerepében. Dicséretre méltó az a sokoldalúság amit nála látunk, mert amíg más komikus legtöbbször egyoldaluvá, sablonossá válik, addig ő minden játékában más-más oldalról tűnik fel. Annak a folytonos változtatásának, amelyben az ő ereje van, köszönheti aztan azt, hogy a közönség csak taphással tudja fogadni. Jól oldoták meg feladatukat: Faludi a tanító, Pílisi a házaló zsidó, Izsó a herceg, s Gyárfás a hajdu szerepében. A darabot vasárnap este ujra adták.

— **A békéscsabai tragédia törvényszéki tárgyalása** most folyt le Békésgyulán. Achim András halálának okozói most állottak az esküdtsek előtt és az egész ország érdeklődéssel várta, mi lesz a sorsuk. Ezekben a napokban ismét bebizonyult, hogy Az Est hírszolgálatát milyen gyors, pontos és érdekes. Délután minden más lapot megelőzve hozott Az Est kimerítő és érdekes tudósításokat a tárgyalásról és hatalmas közönsége a várakozás izalmától eltelve nyult kedves lapja után. Az Est négy hatalmas legujabb típusu rotációsa alig győzte ontani a példá-

nyokat és Az Est kiadóhivatalának ugyancsak meggyűlt a dolga, hogy az óriási példányszámot fennakadás nélkül a közönség kezeihez juttassa. Ismét bebizonyult hogy az a példátlan szeretet és bizalom, amivel a közönség másfél évi fennállása óta Az Est-et körűleszi, nem pazarlódtott érdemtelennre, gyors, modern megbizható és érdekes újság, melynek munkatársai csak egy feladatot ismernek: közönségüket szolgálni.

* **A Magyar Figyelő** 12. számát Tizsa István nagy tanulmánya dominálja, amely az „Osztrák mű 67-iki kiegyezésről” című dr. Zolgernek a kiegyezésről írott könyvével foglalkozik. Ismeretes, hogy dr. Zolger azon az állásponton áll, mely szerint a 67-iki kiegyezést a magyar nemzet nem az uralkodóval, hanem Ausztriával kötötte. Ez álláspontját a kiegyezés szövegének etymológiai magyarázatával, egykori tárgyalásokkal és parlamenti vitákkal akarja bizonyítani. Tizsa István óriási tudással és alaposággal cáfolja meg pontról-pontra Zolger teteleit és végül rendkívül érdekes részleteket közöl azon vitákról, amelyeket miniszterelnöksége alatt Körner osztrák miniszterelnökkel folytatott. Az új angol szociális biztosítási törvényjavaslattal foglalkozik egy másik tanulmány, amely igen nagy tájékozottságot árul el. Bársony István Dinamit című novellája, a kitűnő író minden ragyogó tulajdonságát tükrözi vissza. Ujhelyi Nándor, Justh Zsigmondról írt irodalmi arcképet, dr. Kallós Edének tanulmánya „A kántor történetírás és a köztudat”, a mai viszonyok között rendkívül megszívlelendő tudományos igazságokat hirdet. Az ifjú horvát generáció egyik művelt és lelkes tagja, dr. Andres Iván egy horvátországi levélben az uniomismus elvi álláspontjára áll. A gazdag számban találjuk azoukivül még Sikabonyi Antal cikkét a secesszionismus tuzásairól, egy békéscsabai levelet, amely objektív komolysággal tárja fel Békéscsaba sajtóságu viszonyait és az érdekes és gazdag feljegyzés rovatot. A magas színvonalon álló szám méltóan sorakozik a Magyar Figyelő eddig megjelent számai mellé. A Magyar Figyelő előfizetési ára egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-út 10.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonaüzletről.

Nagykanizsa 1911. Jun. 26.

Piaci árak:

Uj buza juliusra	23.50
Uj buza augusztusra	23. —
Ó Zab	20. —
Ó tengeri	16.50
Uj árpa	16. —
Uj rozs	18. —

Kanizsai paritásban.

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonalt al

a világ legjobb fém tisztítószeré

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kiproált

„OTTOMAN” cigarettapapírt vagy hüvelyt!

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai VI - VII. ker. templomtéri keresztény fogyasztási szövetkezet felszámolás alatt közhírré teszi, hogy felszámol és felhívja a társaság hitelezőit, hogy igényeiket harmadszori közzétételtől számítandó 6 hónapon belül érvényesítsék.

Felszámolók.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföldi hirdetési iroda.

Gyomor betegeknek.

Mindazoknak, kik a gyomor megbűtése, vagy túlterhelése, rossz, zehen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő háziszert.

melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fővekből, jó borral van készítve és erősíti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér ujjaképződését.

A növénybor idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csírájukban elfojtának. — Symptomák mint: Főfájás, felbőgés, gyomorfájdalom, rosszullet hányással, melyek chronicus idős gyomorbetegségeknek oly gyakran előfordulnak, elmúlnak néhány napos ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epében és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshézagot és könnyű székelés által eltávolítatja a gyomorból és belekből alkalmas részecskéket.

Sovány, halovány kinezés, vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vércépződés és a máj beteges állapotáé. Ivághányal, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjlekek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életre kelti az ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és (átlálkozást) előmozdítja, elősegíti az anyagcserét gyorsítja a vércépződést, megnyugtatja a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Szám-talan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Kiskánizsai, Bacsahelyi, Ujduvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemesvidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berzencei, Gólyai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Muracsányi Rátkai, Podturi, Szelinczi, Alsólendvai, Pákai, Baksai, Novai, Bakii, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczali, Kaposvári, Nagyatádi, Tarányi, Csáktornyai Perlaki, Varaszi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben és Magyarország legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógyszerárak 3 és több üveg növénybor rendelésnél crediti árak mellett kuldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjen csakis

Hubert Ullrich-féle növénybort.

„A köztudatba ment át”,

hogy csakis

KALLAI LAJOS

motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

s szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KALLAI LAJOS motorkészletek az elismert legkitűnőbbek az országban.

Kérjen díszfőárlapokat!

Több 1000 valódi Kallai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitűnőbb sikerrel.

Eladó! automobil

Egy három üléses (szembe ülővel) Laurin-Klemen gyártmányu, alig használt, teljesen jó és menetképes állapotban levő

fedeles automobil

jótállással, háromezer koronáért eladó Zalaegerszeg.

Tudakozódní a a „Magyar Paize” szerkesztőségében.

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban levő híres Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanokról.

Néhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzletember megkérlette, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-preparátumok” elnevezés használati jogát vitassák le; hogy egy a gyártmányunk révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozson forgalomba. Így alkalmunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur által Bécsben, a magas ca. kir. kereskedelmi miniszterrel panaszoként föllepni; ennek következtében a Bécsben tudomásra hoztuk, hogy 1908. december 16-án kelt 1908. számú ítélettel kimondott, hogy jogunk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanainkra”, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle kátrány-szappant” stb. ezen kívül címmel ellátni és véglegesen ezen szót használni. Így tehát a mi jölemert különleges érdekelésünk, mint azelőtt a fenti jelölést legúj korunkban hozni; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való összehasonlítás és tévedés elkerülése végett veendő, allandóan figyeljen arra, hogy a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi lemmert védjegyünknek és a mi itt jól látható képmagyunknak. Ha a csomagoláson a mi védjegyünk és egészségügyi szappan nincs rajta, úgy kérjük, hogy a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta járó gyártmányainkkal azonosít, utasítsa vissza.

Troppau és Bécs, 1904. február 16.

Hellberg & társai.

Raktáron van Magyarország minden városában. Nagyban eladása a Budapest nagy-drogeriáiban.

Kónes gyógyforrás

VARASD-TÖPLITZ Horvátország.

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioactiv tartalmu kónes hőforrás + 58°. — Ajánlva: készvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gógo-, mell-, máj, gyomor és hólbántalmaknál

Elektromos massage. — Iszap-szénasavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Uj szállodák. Mezős környék. Katonazene. Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Örök téma.

Fürdőtelep Nagykanizsán

Biztosra vesszük, hogy akik hibásak abban, hogy Nagykanizsa itthonrekedt népe nélkülözni kénytelen a nyári fürdőt és azok, akiknek saját külön érdekük ezt a helyzetet jónak találják, most megszólnak bennünket. Az uborkaszegzen tárgyi hiányát akarják a fejünkre huzni, hogy erről a dologról írunk. Mi ezzel nem törődünk, amint megirtuk már máskor is, most se hallgatjuk el, hogy Nagykanizsán mulasztás terheli a várost, a városatyákat, sőt a vállalkozási kedvet nélkülöző tőkéseket is.

Amint a tavasz elején hirt adtunk róla, hogy Dobó Márton a városhoz beadvánnyal járult egy automobil közlekedési vállalat engedélyezése iránt, voltak egyes kereskedők, akik ezt az életre való törekvést a saját tervezésökkel azonnal össze akarták egyeztetni.

Nevezetesen úgy gondolkodtak — és nagyon helyesen — ha a „Zalai Közlönyben” hirdett mesés olcsóságú automobiljárat elviszi a közönséget a fürdőhöz, akkor érdemes lesz a principális csatornán olyan fürdőtelepet létesíteni, mely a mi középosztályunk

igényeit teljesen kielégíti és amely közszükségletet lesz hivatva pótolni. Mert hogy a Principális csatorna egészséges folyóvíz, azt mondanunk se kell, csak sekély és keskeny. amint csekély költséggel lehetne segíteni. Ha már most a fürdőre alkalmassá tett folyóparton esinos parkosítás, nyárvendéglő és fürdőkabinok létesülnének, akkor Kanizsa lakosságának nyári itthonmaradása nem volna pókolheli kin. A nagypénzüekre nem számíthatunk, azok ugyanis a „tengerre magyar” jelszónak hívei.

Igen, de az automobil járat sorsa valamely városi fiók homályába temetkezett, hogy tetszhalott-e, vagy végkép kimúlt-e, nem tudjuk, annyi azonban bizonyos, hogy vele együtt vár felszámolásra a kanizsai nyári fürdő is.

Az idei esztendőre már letujtak mindkettőnek. Az egyikre nem adott választ a város, tehát a másik nem létesülhetett. Így aztán uralkodnak a régi állapotok. A Principális csatornához kijárnak a szegényebb gyermekek, iparosok, subancok és akárhány-szor van összetűzés a ruhafélék elcserélése, elhordása miatt. Ártatlan iskolás gyermekeket elverik a sihederek. Rendőr természetesen nincs, hiszen nem lehet mindenhova ör-

szemet állítani, ahol a publikum valami célból megjelen.

Nem hiszem, hogy akár a közegészségügyi faktorok, akár más valaki fölöslegesen tartaná ezt a fürdőt a kényesebb izlésű polgárságnak is alkalmassá tenni. Hogy szükség van rá, mutatja az az ősrégi uszodaalkotás, mely a fürdőházban maig is megvan. De abban ma már mindenki egyetért, hogy közös fürdő, akár uszoda, akár más karakterű csak olyan engedélyezhető, melynek víze le- és befolyásánál fogva folyton változik, ami bizony az említett uszodában nem úgy van.

Most a fürdő Nagykanizsa város tulajdonában van. Nem akarjuk vádolni a várost, de nincs róla tudomásunk, hogy a fürdőt különösebb vizsgálatának vetette volna alá. Akkor talán gongolkozott volna azon, hogy lehetne-e ilyen minőségű átalakítás eszközölni az uszodán, vagy nem. És ha belátta volna, hogy csak óriási befektetésekkel, vagy így sem alkalmas arra a jelenlegi, akkor kötelességének tartsa a nyári népfürdő létesítését.

Mert hasztalan ragasztjuk ki a plakátokat, a városi tudnivalókat, hogy a tisztaság a legjobb védekezés minden járvány ellen.

Senki.

A budapesti élet mélységéből.

Írta: Fröhlich János.

Ha valaki egy világváros végtelen nagy nyomorát igazán tanulmányozni akarja, menjen a rendőrségre, látogasson el a kerületi kapitányságokra. A kerületvezető rendőrtanácsosok, kapitányok és tisztviselők tudják elmondani és példákkal eklatánsan illusztrálni, hogy van sok oly nyomorult is Budapesten, a kit élethetlensége, lustasága és nyomora az állatok színvonalára süllyesztett.

A VIII. kerületi kapitányságra vetődtem be egy napon, sürgés-forgás volt a Tavaszmező-utcai egyemeletes rendőrségi épületben. Razzia után, mely éjfélről reggelig tartott, egész sereg lerongyolt alakot hoztak be oda. A tömegből, mely az udvaron szorongva várta sorsát, majdnem két méter magas alak vált ki. Borzalmas külsejű fiatal ember volt. Ruhája egy piszkos, lerongyolt, valamikor fehér ingből, ugyanolyan alsó nadrágból állott. Cipő, kalap nem volt rajta. Sápadt, sovány arcát rőt szakál körítette. Csendesesen viselkedett, csak néha vetett nyugtalan pillantást a földszinten levő rendőrszoba felé, mintha onnan valami veszedelmet sejtene. Ugy látszik sejt-

telme alapos volt, mert az őrszobából egy ellenőr jött ki és egyenesen feléje tartva, mondta:

— Lipschitz — sajnálom — de itt kell megfürösztetni téged. Megint oly állapotban vagy, hogy még a tolonkocsiba se ültethetünk.

A megszólított összerázkódott, majd elsápadt. A legnagyobb rémület tükröződött ajkán.

— A szerencsétlen ember — magyarázta nekem az ellenőr, irtózik a fürdéstől. De hát oly piszkos, hogy lehetetlen ebben az állapotban a toloncházba bevinni.

Lipschitz hőmbölvé követi a rendőröket az udvar egy félreeső helyére és egy ott felállított kádba mászik. Sir, mint egy gyerek. Két markos rendőr neki esik és szappannal jól megmossa. Negyedóra múlva tisztán kerül ki a vízből. Már nem sir. A rendőrök valahonnan tiszta alsóruhát, basznált. nadrágot, kabátot cipőt és kalapot teremtenek elő és ráhúzzák. Közben aca földértül és nagyokat sóhajt, mint aki nagy bajon esett át.

Toscano Béla dr. rendőrkapitány szives engedelmevel megszólítom a most már tisztességes gunyába öltözött csavargót. Megkérdezek egyet mást személyéről.

— Uram — mondja ő — én igazán senki sem vagyok. Nem tudom, hogy hol születtem, nem

ősmertem szüleimet. Soha semmi foglalkozásom nem volt, nevem sincs.

Meglepetve vágok közbe:

— De hát az imént Lipschitznek szállították?

— Igen. De az nem az én nevem. Azt a rendőr urak adták nekem. Lipschitz Adolf, így hívták azt az embert, ki tizenhat évvel ezelőtt, mint apró gyermeket talált engem valahol a Duna mellett. Róla neveztek el.

Értelmesen, nyugodtan beszélt a szerencsétlen és további faggatásomra elmondta, hogy mióta csak emlékszik, mindig vagy a kerületi kapitányságokon, vagy a toloncházba volt internálva. A toloncházban apácák vezetése mellett iskola van, ott tanítják inilolvasni azokat a zülött embereket, ifjakat, öregeket. kik iskolába nem jártak. Ott tanították meg őt is, de ennek semmi hasznát nem veszi, mert életunt és semmit sem akar tudni a világról. A világ elrugta őt és semmi reménye nem volt soha, hogy boldoguljon.

— Sohasem érzett kedvet munkához, valami mesterséghez?

— Sohasem. Minek is? Legfeljebb annyit kerestem volna, a menyi nyomorult fentartásomhoz szükséges. Látom ide került emberekről. Dolgoznak és nyomorognak. Egészen jól érzem magam, hogy hol születtem, milyen illetőségű vagyok.

Üres predikáció ez, ha nem adja meg a város a lehetőséget a köztisztaság és közegészség alkalmatosságára.

Minél több a fürdő annál kevesebb kórház kell. Nemosak a betegek gyógyításáról kell a hatóságnak gondoskodnia, hanem a népesség fentartásáról is.

Egy izzadó

Készülődés az aratásra.

Várakozó, sóvár reményel fordulunk ilyenkor a viruló, csöndes mezők felé. A jólétben dúsuló gazdag épp oly találgató bizakodással, mint a kérges kezű, éhező szegény. Talán amaz félt nyugtalansággal míg az szeliden beletörődve vár — elmélyedve a gondokba, nehéz napesti munkája között. Gazdag és szegény egyformán óhajto hittel számít bőséges aratásra.

A ringó gabonablák zöldes asztalát világosárgára takította a juniusi nap forró tüze. A lehajló, rakott kalászkok zizegve ütődnek egymáshoz, ha a röpke déli fuvalmak játszanak köztük a ragyogó nyári verőfényen.

Halk, cicerézó rastogás hallatszik a gabonából, mikor elsétálunk a dőlők mellett. Ez a zsongó zaj, az érésnek a jele. Mint szokták mondani: Beszélnek a szemek, bucsuzni kezdenek a mezőitől.

Érik a gabona, pirosodik, acélosul a mag. A kaszákat élesre kalapálják ki. A sarlót köszörülük a marokszedésre.

Itt az aratás ideje. Az őszi árpát már rendre lehet vágni, török a szálkája. E hét folyamán már dönti az acél a lábáról a megszakadt szálát. Széles a hazában megkezdik az aratást. Hűvös pitymallattól késő estig folyik a munka. Kévékbe kötik és összerakják keresztekbe a kenyér drága gyümölcsét.

A vetéseket sok helyen föl kellett szántani, mert a szem gyéren kelt ki s utána a gabona helyett kapásnövényt ültettek vagy takarmánymagot vetettek.

Ugyan a hivatalos jelentés hazánkban az ideai gabonatermést kielégítő közepesnek mondja, azonban a gabonatermés, mely pedig megbízható, alapos információkat kap, azt a véleményt tartja, hogy bizony gyöngye eredménnyel végződik az ideai aratás. Számítása szerint az ideai búzatermés a legjobb eset-

— Hát a víztől mért fél? Hiszen maga iszik vizet. Bort nem adhatnak magának!

— A vizet megiszom, soha más italt nem isztem. De nem ülök bale. Félek tőle, mert egyszer gyermekkoromban valami gonosz ember — talán az apám lehetett — vízbe lőkött. Majd belefuttam. Szerencsére kievickéltem a szárazra. Ez egész gyermekkoromból az egyetlen emlék!

A különös embert most közrefogták a rendőrök a többi tolonccal együtt és ergli-be (a zöld tolonccosi) helyezték. A senki bocsánatot kérve, hogy tovább nem beszélhet, illedelmesen elköszönt és beletült a kocsiba.

— Ez az ember most a toloncházban leüli hatvan napi büntetését — mondta Toskano kapitány — azután kibocsátják. Még aznap az utcára érve eldobja ruháját (tekintet nélkül az éjszakára) és meztláb, alsóruhába lefekszik az utca kövezetére. Néhány perc múlva már egy rendőr kezében van. Így megy ez már, amennyire emlékszem tizenhat év óta. Mit csinálunk ezzel az emberrel? Tébolydába nem zárhatjuk, mert nem bolond. Börtönbe nem vethetjük, mert nem gazember. Mint ő maga is mondja, nem tudják, hogy hovávaló és így nem szólhatják más község nyakába. Alapos kilátásunk van arra hogy a szerencsétlen ember élte végéig a rendőrség kegyelme alatt fog élni.

ben 39—40 millió métermázsára becsülhető. A múlt évben 8 métermázsával több buza termelt. E miatt a gabona ára napról-napra emelkedik, ami pedig következetesen általános drágaságot von maga után.

De az időjárás kedvezése folytán, ha még az aratási munkálatokat kellő időben meg lehet tenni és a behordást nem késlelteti a vihar vagy az esőzés, akkor a tavalyi termésmennyiséget mind mértékben, mind minőségben igen megközelítheti az ideai aratás.

HIREK.

— **Hatvanegy új doktor.** A budapesti tudományegyetemen 61 új doktort avattak. A központi egyetem diszertumát ebből az alkalomból nagyszámú közönség töltötte meg, a mely még 2 karzatokat is ellepte. Az új doktorokat Genersich Antal rektor és a négy tudományos kar dékánjai avatták fel. Az új dr. közül 31 jogtudományi, 9 államtudományi, 5 orvos, 15 bölcsész és 1 gyógyszerész doktor. A felavatottak között négy hölgy is volt, köztük Peisner Ignác hírlapírónak a Neues Pester Journal szerkesztőjének a leánya, Flora, a ki summa cum laude tette le vizsgálatát a bölcsészeti fakultáson.

— **Izr. istentiszteletiek énekek.** Kartschmaroff Leon Zenetanár és nagykanizsai főkantór ily című műve most jelent meg. A remek kiállítású mű iránt a hitközségi és kántori körökben oly nagy az érdeklődés úgy bel- mint külföldön, hogy előreláthatólag csakhamar elfogy az első kiadás. A nagy feltűnést keltett, művészi becsü mőről mi majd egy későbbi számunkban fogunk referálni. Kapható szerzőnél Nagykanizsán 20 K-ért.

— **A női kereskedelmi tanfolyam,** ha elegendő számú tanuló jelentkezik, az 1911/2-iki tanévben is megnyílik. A tanfolyamot látogatni óhajtók helyesen teszik, ha már most az igazgatóságnál jelentkeznek, mivel a felvétel korlátozott számban történik.

— **Iparostanítók diszközgyűlése.** Az „Iparostanonciskolai tanítók országos egyesülete” f. é. 29-én a régi Országház nagytermében d. e. 11 órakor az iparoktatás törvényes rendezésének 25 éves évfordulója alkalmából diszközgyűlést tart. A gyűlés elnöke dr. Bárczy István fővárosi polgármester lesz. Előadók lesznek Gelléri Mór. kir. tan. és Hegedűs Lőránt országgy. képviselő. — Nagykanizsáról részt vesz a gyűlésen Poredus Antal ipariskolai igazgató és Almásy János tanító. Az iparostanítók értesítője erre való tekintetből július 2-án d. u. fél 3 órakor osztatik ki.

— **Utóállítás.** A katonai hivataltól jelentése szerint, a havonta tartandó szokásos utóállítás f. évi július hóban, ötödikére van kiírva, melyen vegyesen sorolá kerülő ifjakat és kérvényező apákat fognak megvizsgálni.

— **Siófoki löversenyek.** Siófokon, Magyarország leglátogatottabb fürdőhelyén a sportközönségre az idén is szép napok várnak. A „Magyar Urlovások Szövetkezete” f. é. július 6., 8., 9. és 11-én tartja a Balaton kies partján levő ideai, négy napra terjedő metingjét, mely az előző évekhez képest egy nappal gyarapodik.

— **Gazdák gyűlése.** A zalamegyei Gazdasági Egyesület közgyűlést tartott Keszthelyen e hó 24-én Hertelendy Ferenc elnökletével. Örömmel vették tudomásul, hogy a földmívelési miniszter 3000 K. segélyt adott állattudományokra, 1000 korona segélyt pedig ügyvezetési költségekre. A hivatalos közlönyt 5000 példányban adják ki s ebben a gazdáközönség hirdetéseit ingyen közlik.

— **Egy 101 éves ember halála.** Hétfőn halt meg Keszthelynek ez idő szerint legidősebb embere — Király György, ki 101 esztendőért A magyar Mathuzálem a szerencsés eszmadia mester-séget folytatta

— **Gyermeknap Osáktornyán.** A gyermekliga javára a csáktornyai járásban foganatosított gyűjtés eredménye 888 K. 11 fillér. Ebből Csáktornyára esik 675 korona 93 fillér.

— **Nyári pihenő.** Deák Péter főkapitány egy havi szabadságáról hazaérkezett és átveszi hivatalának vezetését. Farkas Ferenc rendőrkapitány, helyettes főkapitány jövő hó 3-án kezdi meg négy heti szabadságát. Csigalázy Antal városi erdőmester f. hó 30-án, Halvax Frigyes városi kultánácsos július 3-án megy egy havi szabadságra.

— **A gyümölcsstermés értékesítése.** A földmívelésügyi miniszter a gyümölcsértékesítés érdekében egyes olyan községeknek, egyleteknek és szövetkezeteknek, melyek az idén nagyobb gyümölcsstermést várnak, különböző rendszerű gyümölcsfeldolgozó gépeket és szeszfűző készülékeket ingyenesen ad kölcsön 3—6 heti használatra. Jelentkezni, illetve folyamodni július hó 10-ix kell.

— **Jönnek a huszárok.** Jövő hó 4-től 15 ig a pécsi 3. lovasdandár ezredeit Nagykanizsán összpontosítják s eközben dandárgyakorlatokat tartanak a város környékén. A pécsi 8. honvédszázad Nagy- és Kiskanizsán lesz elszállásolva; a pápai hetes huszárok pedig a járásbeli falukban.

— **A fegyverhasználat korlátozása.** Pestvármegye megküldte a vármegyékhez egy szabályrendeletét, melyet fegyver és lőszer tartás korlátozása céljából az orvadászok meggátolása és a gyakori szerencsétlenségek megelőzése céljából alkotott.

— **Oséplőmunkások biztosítása.** Az 1907. évi XIX. t. c. szerint a gép tulajdonosa köteles a gép mellett alkalmazott munkásokat a gazdasági munkás- és cselédségélgypénztárba saját költségén felvételni, ha még nem volna oda beiratkozva. Ha a cséplőtől állítja a gépmunkásokat, ekkor a biztosításról is ő tartozik gondoskodni, jöllehet, a géptulajdonos felelőssége fennmarad. Aki nem állandóan és iparszerűen, hanem csak a maga gazdaságának ellátása mellett mellékesen és alkalmilag foglalkozik bércésépléssel, az a kereskedelemügyi miniszternek 1908. évi augusztus 11-én 52.798. szám alatt kiadott rendelet értelmében iparigazolványt váltani nem köteles.

— **Megfulladt a párnák között.** Kosztricz Mátyas lendvarózsavölgyi lakos három hónapos Jóska nevű fiát az ágyban holtan találták. Orvosi vizsgálat szerint a kis gyermek halálát az okozta, hogy az ágy párnái közt megfulladt. A vizsgálat megindult.

— **Elégett kisleány.** Felsőrajk mellett a Töllösi pusztán béreskedik Németh József. Mig ő az uraság munkájában izzadott, addig felesége kis 7 éves leányával a feles földön dolgozott. Ugy 5 óra tájt a leányka hazament, valami délről maradt levést akart megmelegíteni. Fel ült a tűzhelyre, hol a hamuban levő parázstól tüzet fogott a ruhája. Rémülve szaladt ki, a szomszéd gyerekek el is oltották az égő kis leány ruháját, de oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a nagykanizsai kórházban hova szállították kedden éjjel meghalt.

— **Öngyilkos beteg.** Kollár József molnár és háztulajdonos volt a Teleki-uton. A 64 éves ember már 5 hónap óta ágyban feküdt tudójában. Annnyira odáig volt már, hogy felesége minden percre várta már az ura halálát. De a végkép elgyöngült beteg nem tudta nyugodtan bevárni halálát és önkézzével oltotta ki a vékony szálon csüggő életét. Szerdán reggel, mig felesége a kórtben dolgozott, 7 milliméteres forgópisztolyával mellbőltte magát és nyomban meghalt. A szomszédasszony hallotta a dördülést és figyelmeztette az asszonyt, hogy nézze meg az urát. De mire bement, már kiszáradott.

— **Jelentkezett a „senki sem kereste” kis aranyóra tulajdonosa.** Mult számunk hírvolatában közöltük, hogy egy — két év óta elvesztettük hitt, de most a szeszélyes, zökkenő sors

véletlen akaratából megkerült — értékes női arany-órának keresi hallgató gazdáját a rendőrség. Ma — a Zalai Közlöny első híradása folytán, a letartóztatott kis jószág értesült tulajdonosa, egy előkelő kanizsai uriaszony megjelent a rendőrkapitányságon és itt a bizonyító igazolás után átvette rég nem látott becses nélkülözöttjét. A nevét elvi szempontból nem írjuk. (Kíváncsiak vagyunk, hogy a csalódott megtaláló részesele e illő jutalomban?)

— **A zalaszentjakabi repülőgépes polgár.** A szomszédos Zalaszentjakab községben, Varga Ferenc odaváló polgár, ki különben most ott egy szatócüzletben keres boldogulást, — egy egészen új szerkezetű repülőgépet konstruált. A már készen álló gépről egy kisebb modellt készített, melyet leánya Nagykanizsára hozott és itt Mathea fényképpéssel lefotografáltatta, hol az érdeklődők a felvett képet valószínű meg is tekinthetik. A nagyreminyű szerény föltaláló most társat keres, kinek hozzájárulásával megfelelő motorral akarja felszerelni különös csodaalkotását. Vargát ott a környéken igen ügyes, ezermesterkező embernek ismerik, ki nemrég kitüntetés is nyert egy kiállításon, melyen a zsűri a kiállított sajátkészítésű művészies kivitelű cimbalnát találta első dícséretre érdemesnek. — Még megérjük, hogy a mi megyénk Vargája lesz Magyarország legelső magyar repülő pilótája.

— **Rendkívül életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapest VIII. Főherceg Sándor-utca 30-ik száma alatt fennálló Magyar Otthon penzióban.** Évek óta általánosán kedvelt, pompásan bevált, család szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronaért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárattal szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, kik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban nyugalmasan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! Villamos világítás! Tükros szekrények!

Dr. Granichstaedten, Bécs város főorvosa már az 1878-iki évben a következőkével számolt be: Oly egyéneknek, akik a szükséges testmozgásban akadályozva vannak, előbb vagy utóbb étvágytalanság, minden étkezés után kelémetlen érzések, hosszadalmas gyomor bajok, makacs székrekedés és aranyeres bántalmak jelentkeznek. E bajok megszüntetésére sem növényi szerek, sem más ásványvizek nem teljesítenek oly tartós, jó szolgálatokat, mint egy több heti kúra a természetes **Ferenc József-keserűvízzel.** A sokoldalulag bevált Ferenc József-keserűvíznek egy családban, egy háztartásban sem szabad hiányoznia. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Sztéküldési-Igazgatóság Budapest.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szinészet.

Nincs-e elvámolni valója? Ez a darab egy valódi francia pocsolya. Telve a legvisszatasztóbb s legizléstelenebb jelenetekkel s hú terméke az erkölcsileg prostituált gondolkodásnak. Bár az ötletek s helyzetek ügyes csoportosításán jól mulatott a közönség, e színházi estnek javára még sem irhatunk semmi eredményt. Kivenni az életből ennek egy szennyes jelenetét, ezt felcícomázni meztelenségekkel s feltalálni a közönségnek, — lehet irodalmi munkade semmi esetre nem olyan, amelynek bármilyen értéke van. Az előadás eléggé sikerült volt. Komoly s átgondolt előadást láttunk Szőreghytől és Lévaítól. Izsó művészetét nem lehet eléggé dicsérni. Teljesen kiforrott, önálló, egyniség, nagy színészi apparatussal s fényes alakító képességgel. Lajthay játéka hű személyesítője volt egy erejében csalódott férjnek, akinek rettenetes gondokat ad annak a módnak a keresése, hogy hogyan sikerülhet fiatal feleségét asszonnyá tenni. Jákó Amália, mint mindig, most is szépen felelt meg feladatának. A művésznő erejével mutatott be egy sóvárgó s a házasság misztériumának megismerése után vágyódó s azt követelő fiatal asszonyt. Gömöri Vilma Zézé, Bene Emma az anyós, s Abonyi pedig a finác s tartalékban tartott vélegény szerepében járultak hozzá a darab harmonikus előadásához.

A Babuska. E darabot sokat várt a közönség s kapott egy összetekolt lármás vásári komédiát. Tárgytalan, ízetlen bohózat, amelyben a jelenetek egymás mellé vannak szórva, nélkülözve minden összefüggést, művészetet s irodalmi értéket. A közönség egyébként kacagott a sok ostobaságon, ami e darabban van, — mégis félig-meddig csalódva hagyta ott a színházat, ahol művészetet, keres, s nem ízetlen bohócdarabot. A darab slager szereplője a „Talmi Esszai”, a **szinigazgató**, akit Pataky játszott. Az a sokoldalú közírói tehetség, s minden helyzetnek, jelenetnek más-más formában való kiépítése, amely őt kétségtelenül nagy jövőjű színésszé teszi, ma teljes formájában mutatkozott nála. Pataky vérbeli komikus s játéka minden egyes szereplésénél egy különálló egész, amelynek önálló zsánere, színe s művésze van. A leggyengébb, legizléstelenebb helyzetből képes egy szalon jelenetet alakítani, kifinomítva, átesiszolva. Ez teszi őt a közönség kedvencévé. Bartók Etus ma következtelen volt eddigi fényes játékaival. Buday Ilona a spanyol táncosnő szerepében sok tapsot kapott, amelyet ki érdemelt szabad, hangos játékaival, s kedves énekeivel. Izsó s Faludy, bármily lehetetlen szerepük is volt, jeles alakítást produkáltak, ugyszintén Kövessyné, akinek művészetéről csak dicsérelőleg lehet szólni.

* **Legnagyobb és legelterjedtebb napilap** hazánkban a Pesti Hirlap. Legnagyobb, mert hétközben is 8—16, vasárnaponként pedig 16—24 oldalal ad többet, mint más napilapok, ugyanazon ártért. Legelterjedtebb, mert napi példányszáma meg a krajácáros boulevard-lapok számát is föltulmulja, ami a hirdetőik szempontjából igen fontos, lévén a Pesti Hirlapnak a legnagyobb nyilvánossága. Ezért van a Pesti Hirlapnak a legtöbb szövege mellett legtöbb hirdetése is. A Pesti Hirlap tehát legjobban elégíti ki úgy az olvasó mint a hirdető közönség igényeit. miután pedig holt időny már évek óta nincs és az idő még a parlament sem szünetel, e szeriut intelligens ember egyáltalán nem mellőzheti nyáron sem az újságolvasást: éppen azért hívjuk fel t. olvasóközönségünk figyelmét a Pesti Hirlapra, melynek föerőssége, hogy pártokon kívül és felül állván, szigoru ellenőrzést és igazsáos kritikát gyakorolhat mindennel és mindenkivel szemben; ennek köszönhetjük a magyar sajtóban páratlan népszerűségét. A Pesti Hirlap körül csoportosult ma a cikkirók és tárcairók elsőrendű gárdája. Főmunkatársai Eötvös Károly, Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Heltai Jenő, Szomaházi István, Szioi Gyula, Abonyi Árpád, Porzolt Kálmán, Mezey Ernő, Murai Károly, Várady Antal gr. Vay Sándor, Szász Zoltán, Szabóné Nogáll Janka, Lux Terka, Csergő Hugó, Pásztor József Gellért Oszkár, Lampert Géza, Alba Nevis, Bokor Malvin, Tömörkény István, stb. stb. A Pesti Hirlap minden előfizetője karácsonyi ajándékkal kapja a Pesti Hirlap nagy képes naptárát és kedvezményes áron rendetheti meg a Divat-Szalont. A Pesti Hirlap ára egy óra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona, a Divat Szalonnal együtt 9 korona. A Pesti Hirlap kiadóhivatala: Budapest, V. Váci körut 78.

847/1911. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ézennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 450/1 számú végzése következtében Spitzer és Strausz bécsi cég javára 116 kor. 42 fill. s. jár. erejéig 1911. évi május hó 6-án foganatosított végrehajtás utján felül foglalt és 621 kor. 60 fill. becsült szobabutorok, létrák, festékek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1911. évi V. 450/1. számú végzése folytán 116 kor. 96 fill. tökérvetelés ennek 1911. évi január hó 28 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 15 korona 60 fillérben megállapított költségek erejéig Nagykanizsán, (Kazinci-utca 6 szám) leendő eszközlésére 1911. évi jul. hó 10. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvénycikk 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. A mennyiben az előtverezendő ingóságokat mások is le- és feltfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §-a és a v. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt Nagykanizsán, 1911. évi június hó 25-án.

Maximevits György
kir. bírósági végrehajtó.

Kónos gyógyforrás VARASD-TÖPLITZ Horvátország.

Vasut-, posta-, telefon- és távirida-állomás

Új gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radioactiv tartalmu kónos hőforrás + 58°. — Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gógo-, mell-, máj, gyomor és bélbántalmaknál.

Elektromos masszage. — Iszap-szénasvas és napfürdők. Egész éven át nyitva. Modern kényelem. Új szállodák. Mésés környék. Katonazenc. Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

LE DÉLICE cigarettapapír
cigarettahüvely
mindenütt kapható.

„A köztudatba ment át“,

hogycsakis

KÁLLAI LAJOS

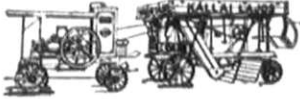
motorgyára

Budapest, VI., Gyár-u. 28.

szállítja

teljes jótállás mellett

a leghíresebb motorcséplőkészleteket.

Valódi KÁLLAI LAJOS motorkészletek az elláért legkitűnőbbek az országban.

Kérjen diszjórólakat!

Több 1000 valódi Kállai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitűnőbb sikerrel.

Eladó automobil

Egy három üléses (szembe ülő-vel) Laurin-Klemen gyártmányu, alig használt, teljesen jó és menetképes állapotban levő

fedeles automobil

jótállással, háromezer koronaért eladó Zalaegerszeg.

Tudakozódní a a „Magyar Paizs“ szerkesztőségében.

Közlemény,

a 30 év óta forgalomban lévő híres Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanokról

Néhány hónappal ezelőtt egy Berger nevű üzletember megkérte, hogy a „Berger-féle gyógy-szappanok és kátrány-szappanok“ elnevezés használati jogát vitassák tegye; hogy így a mi gyártmányunk révén híressé lett nevet használva, más szappanokat hozzon forgalomba. Így alkalmunk volt képviselőnk, dr. Sachs Lajos ur által Bécsben, a magas cs. kir. kereskedelmi miniszteriumnál panaszosként föllepni; ennek következtében általános tudomásra hozták, hogy 1908. december 16-án kelt 13082. számú ítélettel kimondottól, hogy jogunk van a mi „Berger-féle gyógy- és egészségügyi szappanaink“, a Berger-féle kátrány-szappant és Berger-féle gycserin-kátrány-szappant, Berger-féle kén-kátrány-szappant“ stb. ezen kőben címmel ellátni és védjegyükön ezen szót használni. Így tehát a mi jöhsmeret külsőlegességeinket csatán is, mint azelőtt a főnti jelölésel legjók forgalomba hozni; kérjük ennél fogva saját érdekében a nagyérdemű közönséget, hogy minden más gyártmányokkal való kicserélőnek és lévederőbe ojtásnak eljött veendő, allandóan figyeljen arra, hogy a csomagoláson is rajta kell lennie, a mi jöhsmeret védjegyüknek és a mi itt jól látható képmagyunknak. Ha a csomagoláson a mi védjegyük és cégjegyzékünk nincs rajta, úgy kerjük, hogy a szappant, mint nem a mi híres és 30 év óta lévő gyártmányainkkal azonosat, utasítsa vissza.

Treppau és Bécs, 1904. február hó.

Mellé és társa.

Raktáron van Magyarországon minden városban. Nagyban eladása a Budapest nagy-drogeriákban.

HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai VI - VII. ker. templomtéri keresztény fogyasztási szövetkezet felszámolás alatt közhírré teszi, hogy felszámol és felhívja a társaság hitelezőit, hogy igényeiket harmadszori közzétételtől számítandó 6 hónapon belül érvényesítsék.

Felszámolóok.

Hirdetéseket felvesz

a kiadóhivatal,

és

Wajdits könyvkereskedés

Dek-tér

és minden bel- és külföld hirdetési iroda.

Egy erősítő szert gyengegyomruaknak

és azoknak, kik meghűlés, vagy a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, nagyon meleg vagy túlhideg ételk élvezése folytán

Gyomorgyengékedést, mint Gyomor hurut. Gyomorgörcs, Gyomorfájások. Felfújódás stb

betegségeket kaptak, minden körülmények között a

**Dr. ENGEL-féle
BALDRIANUMOT**

használják.

Baldrianum a legtekélyesebb hatású gyógy-bornak bizonyult a gyomorgyengéseknel, különösen ha ezek még kezdetlegesek, mert megakadályozza azok következményeit, mint az idegesség, álmatlanság, szédülési rohamok, szorulás stb

Összetételénél fogva Samosbor, Baldrian oszöpöket, málnasyrup és oserezenyolevet tartalmaz. A Baldrianum igen jó hatással van székrekedésnél és határozottan erősítőleg hat az egész emberi szervezetre. A dr. Engel féle Baldrianum nem tartalmaz semmiféle káros szerteket és így gyengék és gyermekek is még hosszabb ideig is hatják. Leghatásosabb, ha azt reggel éhgyomorra és este lefekvés előtt szedjük egy likörös pohárig. Gyengo egyének és gyermekek részére a Baldrianum meleg vízzel higitandó és egy kevés cukorral édesítendő.

A dr. Engel féle Baldrianum üvegben 3 és 4 koronaért kapható Magyarországon összes gyógyszer-táraiban Directk vásárolhatjuk: Nagykanizsa, Kiskanizsa, Becsehely, Tótszentmarton, Nemesdéd, Nemesvid, Csákány, Kiskomárom, Bánokszentgyörgy, Szentlászló, Tótfalu, Kerkaszentmiklós, Muraszzerdahely, Csáktornya, Letenye, Kotor, Perlat, Vidovec, Alsódomboru, Légrad, Bükköd, Murakeesztur, Ihárosberény, Böhönye, Tapsony, Szakácsi, Marcal, Sámson, Kéthely, Vörs, Balatonszentgyörgy, Apát, Keszthely stb. gyógyszer-táraiban, ugyszintén Magyarországon, minden nagyobb és kisebb helységben lévő gyógyszer-tárban, illetve fűszerüzleteiben.

Dr. Engel-féle Baldrianumot a nagykanizsai gyógyszer-tárak 3 és több üveg megrendelésénél az eredeti árak mellett Magyarországon bármely helyiségebe szállítják.

Óvakodjunk utánzatoktól!

Kérjük határozottan Dr. Engel-féle Baldrianumot.

Phosphor-pép

legjobb irtószert mezei egerek részére Kapható:

Drogeria a Vörös Kereszhez. Nagykanizsán, Városház-palota.

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasut állomás.

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.
Fangógyógykezelés. Hidegvizkura.
Szénsavas-, nap- és légfürdők.
Szabadban való fekvés.
Mérsékelt árak.
Prospektussal szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

A sült galamb

ma már csak a példabeszédé. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügyvel Ha eladni akar, ha venni akar, célját csekély munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetése olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetet díjmentesen közzítünk

ELSÓRANGU GYÓGYFÜRDŐ

LIPIK

SZLAUVONIA

ALKALHUS, SÓ, JÓDOS VIZEK 64° C.
Rádióaktív források

BIZTOSAN GYÓGYIT

rheumát, lechlást, anyagcsere-szavarokat, cukorbetegséget, alkati bajokat, gyermek-lézőket, csonttöréseket és izomszervi betegségeket.

Idény egész éven át! Kívánatra prospektus ingyen!

A Zalai Közlöny

Szerkesztősége és kiadóhivatala

Deák-tér I. sz. alatt van.